

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 25 de febrer de 1993

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra

Any XIV - Núm. 701 175 ptes.

Després del divertiment del Carnaval

La Quaresma, també és cultura

Sant Agustí llegeix Sant Pau
Fresc de Benozzo Gozzoli a Sant Gimignano

**"Fes que conegui, Senyor, les teves rutes,
que aprengui els teus camins" (Salm 25,4)**

A "L'Eco de Sitges", vila on el Carnaval és també tot un esdeveniment cultural, llegim aquest text: "L'enemic de la llibertat pot tenir una cara somrient, potser fins i tot, pot divertir-nos. Neil Postman ho diu així: no calen ni reixes, ni Ministeris de la Veritat. Quan una població està distreta amb trivialitat, quan la vida cultural es redefineix com una ronda perpètua d'entreteniments, quan la conversa pública seriosa és una mena de parla infantil, quan, en resum, un poble esdevé un públic i els seus afers públics un vodevil, llavors es corre el risc: la mort de la cultura és una possibilitat real i la destrucció espiritual també" (cfr. Antoni Deulofeu, "L'avertiment sobre el divertiment").

Arreu hi ha un gran interès en mostrar-nos el Carnaval com un esdeveniment cultural. I ho és, malgrat els riscos esmentats. Però un poble, d'arrels cristianes, com el nostre no pot oblidar que la Quaresma també és cultura, i ho és en el seu sentit més ple i autèntic com a cultiu de la vida espiritual i aprofundiment de la fe. Quaresma comporta la cultura de la vigilància, perquè la vida cristiana és una ascesi: ens cal remoure els obstacles que ens separen de Crist. És també cultura del dejuni: de la nostra sensualitat, del bombardeig constant d'imatges; i per saber compartir amb els pobres... I, finalment, cultura de la pregària, la qual testimonia d'una manera explícita que el temps, malgrat la seva foscor i la seva opacitat, és permeable a l'eternitat.

Aquesta és una "cultura" que no podem permetre'ns el luxe, ni la irresponsabilitat, de perdre.

(sobre la Quaresma, pàgs. 4 i 22)

LLINDAR

Manuel Valls i Serra, director

És un concepte que no me l'invento jo. En parlava fa uns anys en Joaquín L. Ortega, el portaveu de l'episcopat, "defenestrat" —diuen— durant el mandat, com a Secretari de la Conferència, de Mons. García Gasco. Amb l'expressió "setge informatiu" Ortega volia posar de manifest el silenci que els mitjans acostumen a fer sobre els aspectes i activitats pròpiament religioses i evangelitzadores de l'Església, magnificant-ne, en canvi, els perfils polèmics, en concret els aspectes polítics i, sobretot, conflictius, de la relació Església-Estat. La setmana passada, amb motiu de les eleccions a la Conferència, hem pogut experimentar, una vegada més, aquesta mena de setge informatiu. Convido el lector a llegir el resum que hem preparat a pàgs. 10-11 sobre el que la premsa ens va oferir aquests dies. Tots hem hagut de ballar, gairebé a l'unison, una sola dansa al ritme de les dicotomies i polaritzacions més variades: vencedors i vençuts, progressistes i vaticanistes,

El setge informatiu

carques i oberts, apocalíptics-catastrofistes i dialogants-moderats, per bé que alguns editorialsistes prou intel·ligents ens advertissin que, pel que fa a l'Església, no podem projectar-hi les mateixes categories que se solen aplicar a l'anàlisi socio-política. Comprenc molt bé que la qüestió no és fàcil de resoldre i per aquesta raó no voldria que aquestes ratlles s'interpretessin com una condemna en bloc dels mitjans de comunicació. Però demanaria un esforç per part de tots d'acostar-nos al fet eclesial amb un altre tarannà. A voltes es té la impressió que juguen més decisivament les simpaties o antipaties personals que no l'anàlisi serena i desapassionada dels fets i dels continguts que hi són en joc. Aquests dies les simplificacions, amb les conseqüents contraposicions, han estat excessives. I compulsivament repetitives. Perquè tot i la duresa del to del cardenal Suquia,

que tampoc cal exagerar, no és just, per exemple, que s'hagi pretès fer recaure tota la culpa de la manca de diàleg amb el govern damunt d'ell, quan tots coneixem la rigidesa i la inflexibilitat —clara expressió d'una manca de voluntat política per resoldre els problemes pendents— amb les que ha jugat el govern, al qual li ha interessat moltíssim fer aparèixer l'Església i els bisbes com uns factors de retrocés social i cultural davant els quals ell mateix —ai las!— ens n'estava com defensant i protegint. Per això no ens ha d'estranyar que l'arquebisbe Yanes no hagi volgut caure en el mateix parany en declarar sense embuts: "Jo he estat dels que tenien una gran esperança en què, malgrat els canvis polítics, anava a ser possible una entesa, però aquesta esperança s'ha anat limitant cada vegada més i jo m'he sentit defraudat. Les dificultats han estat per part del govern, encara que accepto que algú em contradigui si em dóna raons". Potser aviat li diran també apocalíptic...

VIATGES I PELEGRINATGES DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

VOLEU CONÈIXER

PARÍS

DES DEL CAIRE CRISTIÀ

Podeu fer-ho en el pelegrinatge preparat per
Mn. Joan E. Jarque

Del 15 al 21 d'abril

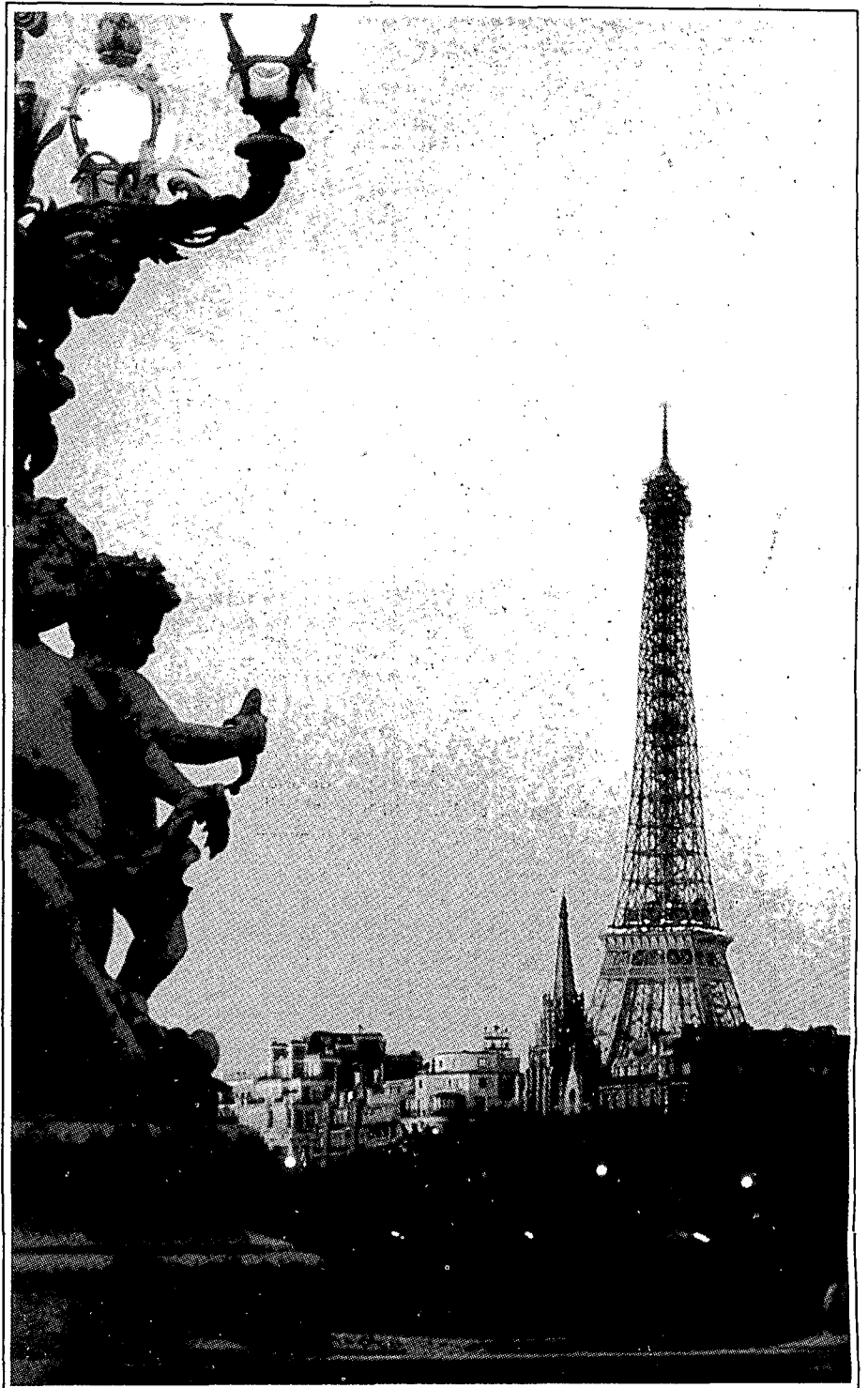
Celebracions religioses a Saint Gervais, a la Medalla Miraculosa (rue du Bac), a la Mare de Déu des Victoires, a Notre Dame i amb les Germanetes de Betlem.

Visites: panoràmica de la ciutat, Montmartre i Sacré Coeur, Torre Eiffel, Invàlids, Halles, centre Pompidou, la Défense, bosc de Boulogne, Versailles, etc.

Recepcions: a la Unesco i a Bayard Presse (editora de "La Croix")

AIXÍ PODREU CONÈIXEREL ROSTRE CRISTIÀ DE PARÍS

PLACES LIMITADES - OBERTA LA INSCRIPCIÓ

PELEGRINATGE A

TERRA SANTA

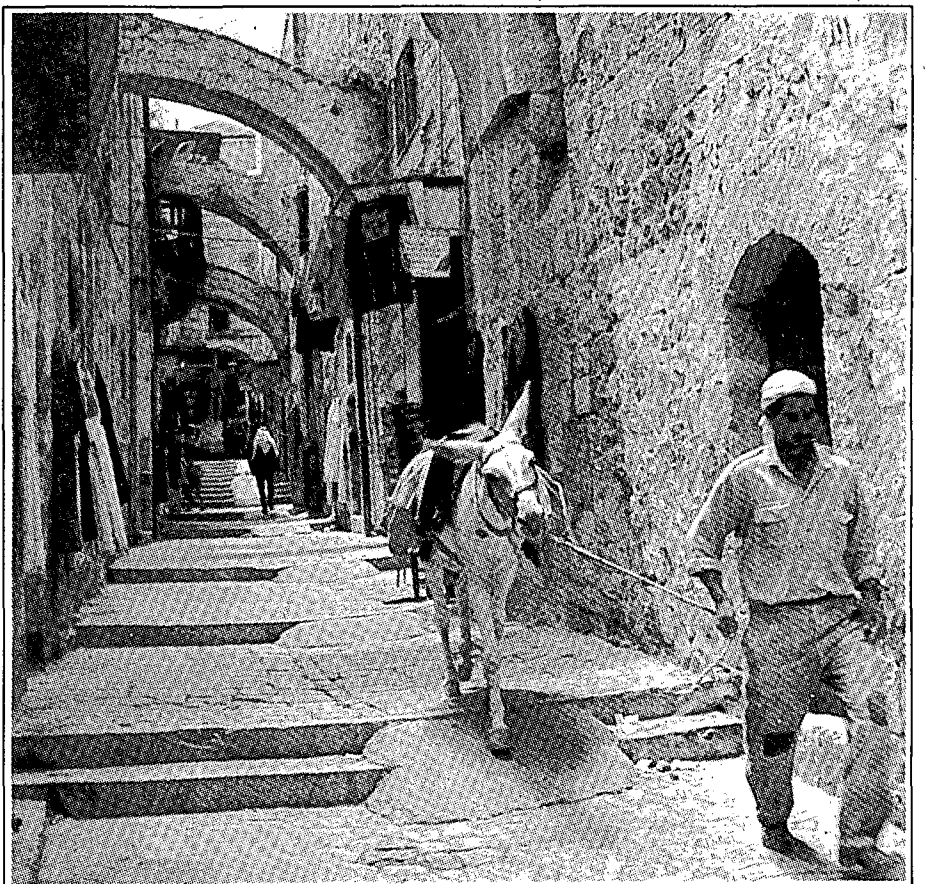
Del 22 al 30 de maig de 1993

FEU-VOS "PELEGRINS DE LA PARAULA" VISITANT LA JUDEA I LA GALILEA:

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), Betlem, Jericó, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzalet, el mont Carmel, etc.

Una vivència inoblidable, pas a pas amb el Nou Testament, seguint les pautes i la tradició iniciada i trasmesa per l'Escola bíblica de Montserrat.

DEMANEU MÉS INFORMACIÓ

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3er. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

LVIII Assemblea Plenària de l'episcopat: últim comentari

Fa dues setmanes precisàvem la naturalesa de les conferències episcopals, en un moment que esdevenien tema d'actualitat. En fa una, saludàvem cordialment el nou president de la Conferència Episcopal espanyola, l'arquebisbe Elies Yanes, i analitzàvem breument el sentit de la seva elecció. Avui voldríem completar la nostra reflexió i contribuir, d'aquesta manera, a crear opinió sana.

Convé insistir en una certa relativització de les conferències, com ja hem dit repetidament; i també, per tant, de la funció dels seus presidents. L'últim període que s'ha viscut en l'espanyola ha comportat un creixement organitzatiu, amb el consegüent augment del paper escrit i altres elements de caràcter més o menys burocràtic, que molts esperen veure moderat en el futur. L'estil del nou secretari elegit, abonarà, probablement, aquesta moderació. D'altra banda, el relleu atorgat als discursos del president en l'obertura de les assemblees i a totes les seves declaracions, que no es dona en altres països, pot fer caure en l'error de creure que es tracta d'una presidència general de les diòcesis, quan només ho és dels bisbes. Un altre factor de relativització podria ser la seva estructuració més plenament i desenvolupades algunes realitats actuals, com la nostra Conferència tarraconense, trobarien camí les aspiracions de molts.

Però aquesta relativització no treu gens d'importància a les conferències episcopals com a instruments de la pastoral de conjunt. Aquest és el seu terreny propi. Es tracta de trobar les formes i els modes d'apostolat més adequats a les circumstàncies de cada temps i de cada lloc, per tal de fomentar el millor bé que l'Església dona als homes (Cànon 447). Si la realitat d'aquest bé és indiscutible, pel que fa a les formes i als modes d'oferir-lo a cada temps i a cada lloc, hi haurà sempre una pluralitat de situacions i, també, de parers i d'optimisme que caldrà analitzar i conjuntar. D'aquesta necessitat neixen les conferències episcopals i neix tota la pastoral de conjunt. I ve de l'esmentada pluralitat de parers i d'opinions que calgui parlar i bescanviar punts de vista sobre els problemes existents i, finalment, elegir les persones que, a criteri de la majoria, puguin afrontar-los més bé. A ningú no ha d'estranyar que en una conferència episcopal existeixin propostes diferenciades i que es resolguin amb votacions.

Ara bé, una cosa ha de ser evitada i no sempre ho és: assimilar aquest treball de discerniment a una pugna política d'interessos contraposats. No ens han agradat, en aquest sentit, la terminologia i el simplisme reduccionista amb què molts han tractat, la setmana passada, l'Assemblea Plenària de l'episcopat. Ens ha dolgut, per exemple, la manera rudimentària com ha estat descrita per alguns la personalitat de l'Arquebisbe de Barcelona Ricard M. Carles. A Catalunya és prou conegut el seu tarannà espiritual, fratern i dialogant que el situen lluny de caricatures inconsistentes. La seva imatge real és feta de capacitat de sintonia amb el laicat, de sensibilitat als problemes de la marginació, de finor de pensament. Incorporat al nou equip directiu de la Conferència, com a membre elegit del seu executiu, contribuirà, indubtablement, a la nova etapa que s'obre amb esperança.

No dubtem mai que l'Esperit guia l'Església. Després d'una setmana informativament moguda, iniciem l'exercici quaresmal. Un temps per pregar més, també pels nostres bisbes. Un temps per recordar que ens cal parlar més de Déu... i menys de nosaltres.

Les eleccions pels càrrecs de responsabilitat de la Conferència Episcopal Espanyola han suscitat un viu interès de la societat, com ho han reflectit aquesta dies, els mitjans de comunicació. Els periodistes, més o menys ben informats, han volgut descobrir tendències, vots orientats, triomfs i derrotes, la nova línia de l'Església a Espanya, les relacions amb el Govern, l'esperança que suposa pel diàleg amb la societat.

No és exclusiu d'aquesta vehada. Ja va passar abans. Però és fàcil detectar un creixent interès per a l'Església, per les seves orientacions morals, com s'ha vist amb l'edició del nou catecisme universal, per la persona dels seus líders i, a Catalunya, fins i tot, per la possibilitat de crear una conferència independent de l'Espanyola.

No considero dolent que els periodistes segueixin una institució que atrau l'atenció d'un ampli públic. Potser ara augmenta l'interès perquè es constata una clara degradació moral de la societat, fa temps anunciada pels bisbes. No valoraré les recents eleccions, per respecte a les persones implicades, totes amigues meves. Però crec útil recordar algunes idees bàsiques acompanyades d'exemples, sobre el que és i el que fa una conferència episcopal.

Per l'octubre del 1965, el Concili creà les conferències episcopals per potenciar l'acció dels bisbes de manera que fos més estreta, concordant i unida. La cultura i les noves formes de comunicació ho demanaven. El Codi de Dret Canònic, l'any 1983, dibuixa àmpliament en tot un capítol les seves funcions. L'experiència dels anys passats

representants de les conferències episcopals d'altres països, especialment els veïns, el manteniment d'institucions pròpies, com la Universitat Pontifícia de Salamanca, el diàleg permanent amb la Santa Seu i les institucions polítiques i culturals del país. I, en conjunt, el contacte permanent dels bisbes entre si, que és font d'informació directa, de formació d'opinió sobre múltiples qüestions.

"Els esdeveniments culturals i polítics que marquen la consciència històrica d'un país, demanen als responsables de l'Església paraules clarificadores que orientin els fidels davant la infinitat de canvis que, tant si són polítics com culturals, comporten repercussions religioses i morals inevitables"

Darrerament ha aparegut a Catalunya, per part d'un sector de l'Església i de la societat el desig que els bisbes catalans, deixant de ser membres de la Conferència Episcopal Espanyola, constituïssim solament una conferència catalana. La norma ordinària de l'Església és que les conferències corresponguin amb les fronteres de l'Estat polític. Cal admetre, és cert, que el cànon 448 considera la possibilitat que es constitueixin també abastant territoris més o menys grans. És el cas de les grans conferències llatinoamericanes, del Consell de Conferències Europees i del d'Àfrica i Madagascar. També existeix una conferència en un territori menor, i és la d'Escòcia. Quant a Catalunya, situada a l'Estat espanyol en el qual altres països, com el Basc, Galícia i altres comunitats de forta personalitat, podrien buscar la mateixa fórmula, tot fa preveure que el vot imperatiu dels bisbes espanyols i la decisió de la Santa Seu serien negatius. En realitat, quan són tants els problemes culturals i polítics que ens afecten a tots per un igual, ¿sortiria guanyant l'Església amb la divisió? No són els polítics, en tot cas, els qui haurien d'anticipar-se en l'obtenció de la independència en un país democràtic? Per ara, els diputats dels mateixos partits nacionalistes continuen anant a Madrid. L'Església, a més, té una estructura universal i a Catalunya hi ha tres diòcesis amb territoris més enllà de les seves fronteres. Podria obrir-se un contenciós perjudicial.

Però resulta que, com passa amb el Parlament de Catalunya, també els bisbes catalans tenim una conferència pròpia, a la qual només li manca un reconeixement formal i el poder legislatiu que el còdi els atribueix. Aquest poder és molt petit i ho suplim publicant les decisions en el butlletí de les diòcesis amb l'autoritat de cada bisbe. La Conferència Episcopal Catalana podria començar per ajudar a millorar l'estructura existent.

No em consta que hi hagi hagut oferiments per això. Tanmateix, en la seva forma actual cobreix dignament la missió d'orientació de l'Església a Catalunya i de diàleg amb la nostra cultura i la nostra societat, missió certament important, que el nostre Concili, ja obert, cuidarà d'aprofundir.

Joan Martí i Alanís és bisbe d'Urgell
(De "LA VANGUARDIA")

■ Joan Martí i Alanís

La Conferència Episcopal

s'ha encarregat de demostrar la seva eficàcia. Els esdeveniments culturals i polítics que marquen la consciència històrica d'un país, demanen als responsables de l'Església paraules clarificadores que orientin els fidels davant la infinitat de canvis que, tant si són polítics com culturals, comporten repercussions religioses i morals inevitables. Davant temes de gran interès sempre hi ha qui intenta dividir i confondre. Recordo, ja fa anys, quan aparegué la llei del divorci, vaig oir per ràdio, manipulades, les opinions de diversos cardenals, espanyols i estrangers, amb la pretensió que estaven d'acord amb la llei. No és que les opinions lliures d'un bisbe sol no tinguin lloc ni valor. Però em pregunto què hauria estat de l'Església a Espanya sense una institució que concertés la veu de la seva jerarquia en qüestions generals.

Parlant només de l'últim trienni, els bisbes espanyols han publicat 23 documents aprovats per l'assemblea plenària, 10 aprovats per la comissió permanent i dotzenes d'altres aprovats per les comissions episcopals. Aquest magisteri col·lectiu no només permet garantir la unitat, sinó que assegura l'equilibri i la profunditat en el tractament dels temes, ja que es disposa d'una àmplia gamma de col·laboradors i consultors que no pot tenir un bisbe sol.

Als documents caldria afegir els congressos, les assemblees, les trobades promogudes per la Conferència Episcopal a Espanya, els contactes regulars amb els

RESPIR

Una vida amb sentit

En el darrer article que escriví per a l'AVUI la Montserrat Roig hi deia una cosa que, si no s'hagués tractat del seu darrer article, no m'hauria impressionat com em va impressionar. Hi deia textualment: "Només les vides que no tenen sentit arrabassen la vida que sí que en té". Al marge de la intensió de l'escriptora, a mi, la frase em va fer pensar moltes coses. Quan parla de vides sense sentit, de vides que podríem dir també buides, jo m'imaginava que es referia a vides no valorades, no reconegudes, a vides que no saben què és la joia, perquè no han sabut

què era l'amor de debò. La joia és inseparable de la vida valorada, escrivia MOUNIER; i BERGSON, deia que la joia era el crit de triomf de la vida. Ve a ser allò del salm 13: Jo, sabent que m'estimeu, tinc plena confiança; el meu cor s'alegra! Caldrà treballar la joia profunda, la consciència de ser estimat, perquè la vida tingui sentit. I vigilar que la manca de sentit, d'amor, de joia, no arrabassi les vides que n'estan plenes.

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Rosa Collell, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Antoni Plaja, Tomàs Puntí, Jordi Roigé i Solé, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronad, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper. Compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:
Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2º.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,
Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.
□ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Juglar i Mn. Francesc Malsosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

A les portes de la Quaresma

■ J. Carrera Planas

Acabo de veure a la televisió un petit report sobre el ramadà, que també comença aquests dies, amb imatges d'islàmics postrats i amb una detallada explicació de les dificultats que tenen els seguidors de Mahoma que viuen aquí per a agermanar el seu dejuni amb el nostre tipus de vida... Se m'ha acudit que potser també caldria un petit report sobre la quaresma... per a cristians. N'hi ha tants que només se la miren des de la perspectiva del carnaval! No és estrany que, amb un angle de visió tan petit, l'altre dia un periodista situés el dimecres de cendra a la vigília del dijous gras... Tant se val! Per cert que la cruel guerra de Bòsnia —aquí a Europa mateix— no ha merescut la treva del carnestoltes de què va guadir la guerra del Golf...

Tot amb tot, hem començat l'exercici quaresmal per a la Pasqua del 93. És d'això que vull parlar.

Aquesta d'enguany és una quaresma que ens arriba en temps de crisi econòmica. Una crisi que té al centre la tragèdia d'un atur que no para de pujar. I bé, quina relació té la quaresma amb aquesta situació social?

El nou catecisme (nº 1438) assenyalava com a accions pròpies dels temps penitencials, al capdavant dels quals posa la quaresma, els exercicis espirituals, les litúrgies penitencials, les privacions voluntàries com ara el dejuni i l'almoïna, i la comunió cristiana de béns. És tot un programa que comença dins de nosaltres i surt fora, a la recerca del germà. Mirem-lo més en detall.

En primer lloc se'ns proposa fer més experiència de la fe. La veritat és que anem una mica curts de vitalitat interior. Per això, també evangelitzem poc. No és perquè sí que Joan Pau II lliga el concepte de "nova evangelització" amb el d'un "nou ardor". Si els cristians no aconseguim això segon, no reixirem pas en allò primer. Exercicis espirituals són contacte amb la paraula de Déu, pregària, experiència de Jesucrist... Després ve el sacrament de la penitència que és posar les ferides íntimes de què l'anterior experiència ens haurà fets conscients en contacte amb Jesús.

L'essencial del dejuni és la nostra llibertat respecte de les coses. En aquest sentit, la seva actualitat és òbvia, ara que som requerits gairebé irresistiblement per les imatges, pels objectes, per les sensacions. L'exercici quaresmal és una proposta d'alliberament interior que ens cal veure concretada en la realitat de la nostra vida.

"L'essencial del dejuni és la nostra llibertat respecte de les coses. En aquest sentit, la seva actualitat és òbvia, ara que som requerits gairebé irresistiblement per les imatges, pels objectes, per les sensacions. L'exercici quaresmal és una proposta d'alliberament interior que ens cal veure concretada en la realitat de la nostra vida"

Un fruit de dejuni és la comunicació de béns. Quan es parla de crisi econòmica i d'atur solem mirar els poders públics. Però hi ha una responsabilitat social, de tots, que no podem eludir. No és cap despropòsit dir que la quaresma en temps de crisi, més enllà dels plans socioeconòmics, també necessaris, ha d'obrir una drecera cap a la solidaritat directa amb els qui més pateixen. L'actitud dels cristians no és fonamentalista: nosaltres no estem condicionats per les praxis del passat, a diferència d'altres. La nostra temptació és més subtil que la del fonamentalisme: podem diluir la nostra identitat fins a la insignificància...

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

En aquest afer del president Clinton i l'admissió dels homosexuals a l'exèrcit nord-americà, hi ha moltes coses que escapen a la mentalitat —diguem-ne— llatina. En primer lloc, no s'acaba d'entendre què redimoni n'ha de fer l'Alt Comandament, de les preferències sexuals dels seus subordinats. Segon, suposada una gran preocupació pel tema, potser hi guanyarien si esborraven la pregunta a l'hora de l'allistament. La cèlebre clàusula de l'exèrcit espanyol "**Valor... Se le supone**", podria servir-los de model. És clar que, a última hora, sembla que Clinton ha decidit ajornar la qüestió amb una decisió salomònica semblant.

Al marge de l'anècdota, hi ha una qüestió de fons prou important. El fet que la condició d'homosexual sigui considerada permanent i, per tant, susceptible d'entrar en el qüestionari militar, indica fins a quin grau la tradició puritana-calvinista perviu en aquell immens país. I val la pena reflexionar-hi, perquè una de les diferències més importants entre la moral catòlica —sobretot pre-tridentina— i la moral reformada —sobretot luterana i calvinista— rau en el concepte de pecat. Per a la tradició catòlica, l'accent recau sobre el pecat, no sobre el pecador; d'aquí, la seva proverbial reducció

decisió divina pels mèrits de Crist, Salvador nostre. Per a la tradició protestant, la corrupció de la naturalesa humana és un fet irreversible i només el misteri revelat de la predestinació divina, pot salvar allò que, de fet, és insalvable. Però, aleshores sorgeix la gran dificultat. ¿Com explicar el fet de les conductes "desordenades" que es donen a la vida real entre els homes? Una postura

"No és propi, doncs, de la tradició catòlica parlar d'homosexuals com qui parla de xinesos o d'australianos, sinó, en tot cas, com a practicants d'actes de "sodomia" en un moment determinat"

pietista hi veurà un senyal anticipat de la condemna eterna; una postura **secularista** moderna hi veurà només característiques de la pròpia personalitat. ¿Com definir aquestes "característiques"? Les dues explicacions clàssiques són la clínica i la conductual: si la ciència mèdica descarta l'explicació psicopatològica, aleshores apareix la de la "variant" de la conducta. I com que aquestes "variants" es donen, de fet, en grups de persones determinades, apareix immediatament el concepte de "col·lectiu".

Tanmateix, el problema dels "col·lectius" és el de qualsevol estructura corporativista: a la llarga imposen una codificació social —com molt bé ho demostra la legislació militar nord-americana sobre els homosexuals. I aquesta codificació genera una tirania molt difícil d'abatre. L'atracció ocasional que una persona pugui sentir envers una altra del seu mateix sexe, ha estat valorada de moltes maneres segons èpoques i cultures, però només el secularisme de tradició protestant ha empès la tasca de codificar-la socialment, i amb això han convertit fets episòdics en determinismes personals. Dintre del "col·lectiu", l'homosexual s'auto-codifica: és homosexual; i aquest essencialisme tanca el cercle que governarà en el futur la seva conducta.

Bill Clinton ha donat "llargues" a l'assumpte i ha obert, de moment, una esclota en el mur de la llarga tradició heretada dels **Pilgrims Fathers**. Però els llatins de tradició catòlica ja fa molt segles que sabem que la vida privada és massa seriosa com per fer-ne publicitat. Tot i que alguns s'entestin a copiar aquesta mania publicitària.

Jordi Bassas i Ribalta és escriptor i teòleg

Un exèrcit selectiu

■ Jordi Bassas i Ribalta

casuística de la moral, i la gran importància de la confessió auricular i secreta. El pecador, de fet, és la persona que adopta, de forma voluntària i temporal, una de les conductes tipificades com a dolentes o perverses; però, gràcies a la possibilitat de la confessió sacramental, aquesta conducta no afaïçona o defineix mai la personalitat del pecador. No és propi, doncs, de la tradició catòlica parlar d'homosexuals com qui parla de xinesos o d'australianos, sinó, en tot cas, com a practicants d'actes de "sodomia" en un moment determinat.

La tradició protestant, en canvi, posa l'accent en la condició de pecador, i, en general, rebutja les tipologies casuístiques dels pecats "actuals". Això els ha permès copsar amb molta més agudesia teològica tot el tema del Pecat Original i de la Gràcia que justifica: el Pecat és més condició existencial del gènere humà amb relació a Déu, que no pas llista de transgressions concretes; aleshores, el perdó de Déu no està subjecte a la mecànica d'un ritual, sinó a la gratuïtat de la

SABER ESCOLTAR

Exigències contradictòries

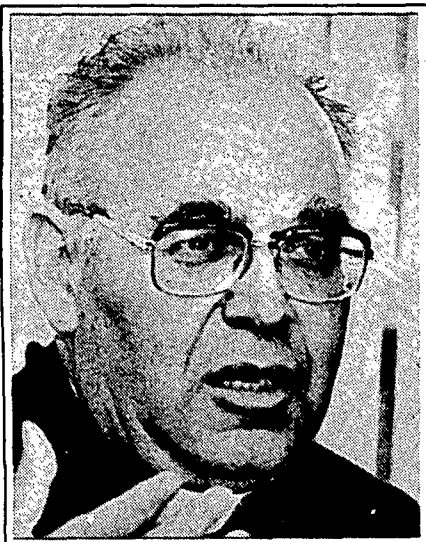
Repaso una revista de documentació i em paro en una reflexió sobre les exigències socials dels nostres temps. El bat-i-bull social, és a dir, la conflictivitat actual en tants camps de la vida personal i dels pobles, fa reflexionar l'escriptor en el reclam d'exigències que són vertaderament contradictòries. Per tant, éssers impossibles i incoherències que causen estralls seriosos.

S'exigeix el respecte de la vida i, no obstant això, la societat deixa entreveure que destruir una vida iniciada no és un mal moral. S'exigeix una família estable com a indret fonamental de l'educació dels fills i de la fidelitat a la paraula donada i, malgrat tot, la ruptura del lligam conjugal apareix com una

situació cada dia més normal. La violació, especialment de nens, és un crim abominable i, tanmateix, sembla que la recerca individual del plaer no té res a veure amb la consciència. Es demana de renunciar a la força per fer triomfar el propi dret i, en realitat, la força és l'únic que es valora. Es demana el respecte dels béns dels altres i mai no es diu que robar és una immoralitat.

La reflexió de l'escriptor em deixa pensatiu. Certament som contradictoris i il·lògics. Ho volem tot a l'hora. Som fabricants de quimeres, d'impossibles! He pensat que la meua admiració podia ser comunicada als meus lectors.

■ Joan Guiteras

■ Antonio Montero

Personatges de la tragèdia d'Alcàsser

Apunts per a una lectura cristiana

Una mica a contracor, em decideixo comentar l'execrable crim de les noies valencianes, exprimit fins al morb i l'exploació d'alguns mitjans informatius. Tanmateix, es tracta de quelcom més, de molt més, que d'una truculent pàgina de successos. Aquí hi ha prou motius perquè s'hagi escrit la consciència de tots els espanyols davant d'una tragèdia increïble; i no podem eludir unes reflexions cristianes.

Començant pels assassins, novament aquestes maleses monstruoses tenen com autors uns subjectes marcats per les pitjors xacres psíquiques i morals del nostre temps. Droga, violència, sexe salvatge, amb antecedents penals i fugides de la presó, amb l'obscur rerafons d'unes personalitats patològiques, arrelades a mancances familiars.

Producte d'aquesta societat

Sóc força contrari a endossar, d'antuvi, a la societat totes les culpes i transgressions que cometem els individus. A part de casos de dements comprovats o d'alienació palesa, cada u de nosaltres és responsable dels seus actes, amb tots els atenuants que es vulgui. Però, per descomptat, conductes monstruoses com la d'Antoni Anglès i Miquel Ricart ens porten, vulgues que no, a unes pressions ambientals, que són a la vista de tots, per molt suau que pugui ser el diagnòstic sobre elles. Escullo el no gens alarmista del psiquiatra José Miguel López Ibor.

"La societat en la qual vivim pot condicionar —diu—, les accions de les persones, ja que la permissivitat i els continguts violents i pornogràfics que s'utilitzen en els mitjans de comunicació audio-visuals poden agreujar aquests comportaments morals... Durant els darrers anys, els temes sexuals s'han frivoltat excessivament i s'han tractat amb poca delicadesa qüestions que repercuten directament en la formació de la conducta dels adolescents".

Més sever és el dictamen editorial del diari ABC: "Quan l'omnipresent invitació al sexe incideix sobre subjectes primaris,

psicològicament mutilats, orfes de qualsevol referència axiològica, sorgeix el risc de la violència sexual, amb els més dramàtics resultats".

¿Com no apreciar un component contradictori i farisaic—tomo a prendre la paraula— en una programació televisiva, pública i privada, que regalima fins al fàstic violències degradants i erotisme groller, per caure després, com s'ha dit, al mercat de les llàgrimes, en l'exploació tova del patiment de les víctimes? ¿Com ser indulgent amb les campanyes promocionades, finançades i orquestrades pels poders públics, de propaganda entusiasta de la masturbació, del posar-se'l i treure-li bojamet, del foment obsessiu del plaer carnal, sense connotacions afectives o espirituals, a costa del que sigui?

El millor preservatiu

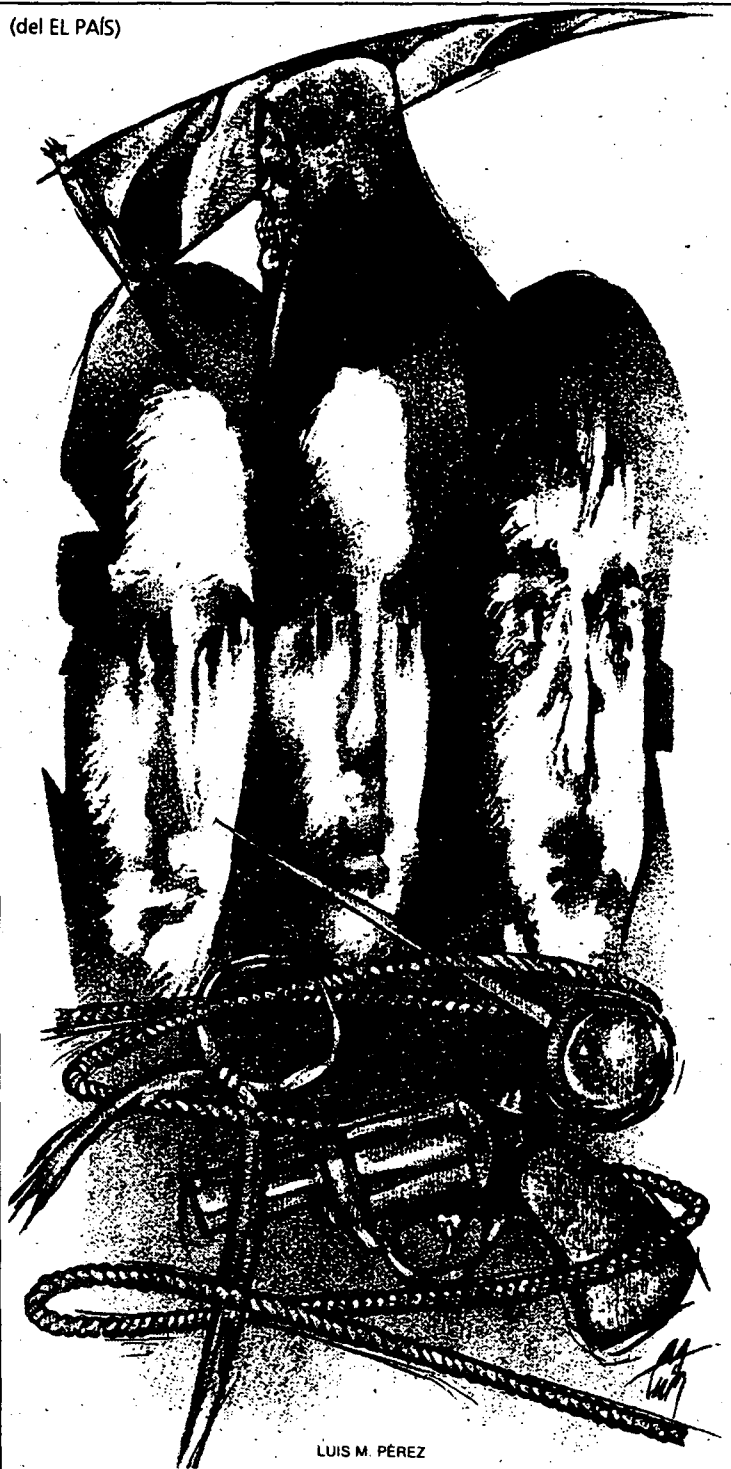
Mentre escric aquestes línies, la ràdio em diu que la Sida, com a resultat de tot tipus de promiscuïtats, ha crescut un setze per cent a Espanya durant l'any 92 i ens situa ignominiosament al capdavant de la Síndrome a Europa. Percebo en mi mateix i també, menys mal, en l'opinió pública del país, l'horror estremidor davant les violències banyades de sang. Hem sembrat vents i no volem tempestats. La cosa arriba al màxim quan, com a mitjans per arranjar la destrossa, es reclama la pena de mort, o es contempla, com a solució única (que pot ser justificada) l'enduriment del codi penal i del règim de les presons.

I si alguns gosem insinuar com a millor preservatiu (no vull que la paraula només signifiqui l'altre) uns costums ordenats, una sexualitat respectuosa i digna, una abstinència d'abusos, irromp immediatament damunt nostre la irritació ambiental, menyspreant-nos com inquisidors a ultrança i enemics de la felicitat. ¡Ai de nosaltres si a més apel·lar, fins i tot entre creients, a la llei de Déu, a un model cristià d'existència!

Tres noietes d'avui

Parlem de les nenes: Miriam, Desiree i Toñi. Els seus mateixos noms, hebreu i francès, de les dues primeres ens insinuen que

(del EL PAÍS)

LUIS M. PÉREZ

estem davant d'una joventut nascuda i batejada en una època a la intempèrie de tots els aires foranis. Una altra dada: la petició de Toñi a una emissora, la vigília de la seva mort, d'un disc americà dedicat a les seves amigues, entre

elles Miriam i Desi: i el del locutor que l'anima a viure de ple, fora de casa, el cap de setmana. Adolescents d'avui, a Alcàsser o a Torre-lavega, a Bilbao o a Villarrobledo. Juntetes les tres, la nit del divendres, ja la discoteca! Per la fosca carre-

tera, caminant contentes cap el poble proper. ¿Autoestop? Doncs, anem. El normal en aquests casos és la tornada de matinada. Els pares es desperten. ¿Ha tornat la nena? Aquestes, no tornaren. El parany, la fúria passional, l'horror amb totes les seves conseqüències, s'encebà amb elles fins a l'holocaust.

Milers, milions de pares es posen avui en el lloc dels d'aquestes tres noietes en flor. També elles —ingènues, belles, tràgiques— són, en bona part, el resultat d'un model de societat, no gens modèlic per altra part. Abans, els adolescents imitaven els grans; ara són els grans, a vegades els mateixos pares, els qui els imiten a ells. Un altre psiquiatre famós, gran humanista per cert, el doctor Enrique Rojas, també ha assegurat que de la cultura del cubata, la litrona, la discoteca i les nits de vetlla sorollosa, no cal esperar-ne gaires premis Nobel.

Valors espirituals

Per la meua part, i per tancar la reflexió, em quedo amb un altre testimoni, ni més ni menys que el cardenal Godfrid Dannels, Prímat de Bèlgica, en un article titulat *Europa necessita una ànima*:

"La infraestructura moral i espiritual d'Europa ¿no hauria de ser també religiosa? Sense aquesta referència a una font transcendent, els valors humans corren el risc d'embogir. El personalisme es converteix en individualisme; la preocupació per la pau, en un pacifisme extrem; l'amor a la pàtria, es converteix en nacionalisme; el dret a l'autonomia en racisme. Chesterton va dir un dia: Els valors, separats de la font transcendent, embogixen..."

Antonio Montero és bisbe de Badajoz

ACUDIT

◆ Parelles de fet

Sr. Director:

La institució del matrimoni ha sofert, el passat mes de desembre de 1992, un cop baix al nostre país. No ho diem perquè sigui aquest el primer cop rebut, sinó perquè és de qualitat. El Tribunal Constitucional ha equiparat el matrimoni amb la parella no casada en el dret a la subrogació en els lloguers dels habitatges. Considera aquest Tribunal que la Llei d'Arrendaments Urbans, quan protegeix exclusivament el cònjuge del finat perquè es queda al pis, discrimina injustament l'amic/ga del mort que convivia amb aquest sense estar casat, per ser contrari al principi d'igualtat protegit per la Constitució. Conclou el Tribunal que el concepte de família protegit per la Constitució inclou tant la matrimonial com la no matrimonial.

El Tribunal Constitucional—que ja estava prou desacreditat per causa d'anteriors sentències "polèmiques" de dubtosa base jurídica—està acabant de cavar la tomba del seu propi prestigi. Prestigi que han salvat amb elegància dos dels seus membres, els quals han mostrat el seu total desacord amb aquesta sentència mitjançant vots particulars amb els quals —amb paraules més fines— la titllen d'injustificada, injusta i irresponsable. Injustificada, perquè s'aparta de la doctrina anterior del mateix Tribunal, el qual havia negat l'equiparació entre casats i "ajuntats" a l'hora de cobrar les pensions de la Seguretat Social. Injusta, perquè constitueix un atac per passiva contra el matrimoni, ja que ¿qui seguirà escol·lint les noces si observa que amb el simple aparellament adquireix els mateixos drets, sense tenir els deures que li són propis? Irresponsable, pel que hem exposat i perquè, sense raonar, en absolut el seu sorprenent canvi de la línia doctrinal fins ara mantinguda, acaba d'obrir la via perquè els tres poders de l'Estat —Parlament, Govern i jutges— s'ho

pensin dues vegades a l'hora de fer, executar i interpretar noves lleis sense protegir els concubins.

Un zero per al Tribunal Constitucional, i la meua objecció fiscal que els meus impostos es destinen a pagar el salari dels seus membres, excepte el dels dos que dignament van votar en contra. Només em queda animar-los a tots que, igual que acaben de modificar la seva jurisprudència de forma injustificada, tornin aviat a canviar-la per protegir novament el matrimoni, d'acord amb el veritable esperit de la Constitució i de l'equitat.

PAU SAUMELL
Barcelona

◆ Dues omissions

Sr. Director:

He llegir l'esperat i desitjat llibre sobre els màrtirs de la F.J.C. de Catalunya.

N'he parlat amb amics i antics feijocistes.

Llàstima de les omissions: Entre aquestes, jo cito aquesta:

Ramon Guilà Ximenes, de Mataró. 27 anys. Teixidor d'ofici. Era feijocista i membre de la Congregació Mariana del màrtir Dr. Samsó. És germà del màrtir monjo de Montserrat, Ignasi Guilà Ximenes. Va ser detingut a la Seu d'Urgell l'1 de novembre de 1937, en intentar passar la frontera de França per no incorporar-se a l'exèrcit "republicà" i passar a l'exèrcit "nacional".

Vas ser condemnat a treballs forçats, en el Batalló de càstig núm. 1.

Un dia un company va descobrir-li una medalla de "la Verge Miraculosa" que la seva mare li havia cosit a dins la samarreta; i va denunciar-lo. Per això el varen garrotejar bàrbarament. El començaren que renegué de la religió. En negar-s'hi, el varen afusellar i va morir el nostre feijocista de Mataró resant la "Salve Regina" el 8 de març de 1938, a Sabayes (Osca).

Mn. SALVADOR NONELL BRU
Rector de Gornal-Clariana

◆ Al Sr. Gaspar Vilarrubias

Sr. Director:

L'Institut de les Filles del Cor de Maria vol agrair públicament al Sr. Gaspar Vilarrubias, l'exposició real dels fets que fa en la citada carta.

Gràcies Gaspar! I estigueu segurs que nosaltres seguirem pregant i encomanant a Déu, la comunitat de la parròquia de la Torre de Claramunt que encara considerem ben nostra.

E.C.
Barcelona

◆ Al Sr. Francesc Font

Sr. Director:

Acabo de llegir en el nº 699 d'aquest setmanari, la carta del Sr. Francesc Font, de Girona, i, la veritat no sé trobar-hi la diferència entre el que escriu i el que lamenta: crítica.

Penso que seria bo, que donés exemple, tal com suggereix, d'aprofitar aquesta secció, escrivint temes més puntuals, més compromesos i més urgents, com fan molt encertadament els arquebisbes de Barcelona i Tarragona en aquest setmanari. Criticar el que fan els altres, és molt còmode i molt fàcil. Cal superar el mal amb el bé ¿no?

CARME BENRICH
Barcelona

◆ La pena de mort

Sr. Director:

Em compto entre els molts espectadors que vam seguir des del començament fins al final, el divendres 29 de gener, el programa "Polèmic" de TV3 dedicat a la necessitat o no de la pena de mort.

El programa va resultar, segons el meu parer, d'una qualitat humana molt alta; i no solament pels sentiments que van expressar els diferents ponents i les persones del públic, sinó també —i sobretot— per l'esforç que van fer la gran majoria d'ells per racionalitzar i saber contrastar allò que és fruit d'un impuls emocional amb allò que ha de ser fruit de la reflexió serena i objectiva. I procurant de valorar amb la justa mesura —això ho afegeixo jo— tant una cosa com l'altra.

Perquè —i aquesta és una de les bones lliçons que vaig treure d'aquest programa—, en el tema de la pena de mort, ni seria bo deixar-se endur per l'impuls i negar-se al raonament, ni fóra tampoc bo reflexionar amb fredor deixant de banda sentiments tan humans —i tan lícits— com el dolor, la indignació, la defensa i la justícia. En el primer cas podríem caure en el parany de creure que la pena de mort és necessària i moralment acceptable. I en el segon cas també podríem caure en un altre parany: la resignació passiva davant els assassinats i els seus nefastos efectes sobre els familiars de les víctimes.

Els qui estem convençuts de la immoralitat de la pena de mort, els qui ja sabem que aquest càstig no aconsegueix de disminuir la criminalitat, tenim la responsabilitat d'adoptar una posició activa. No n'hi ha prou amb dir que la pena de mort és una aberració. Al mateix temps cal treballar perquè la tristesa, la ràbia, la indefensió i la injustícia, siguin reduïdes a la mínima expressió. Hem d'estimar l'assassí, però no ens oblidèssim pas d'estimar els qui han patit i pateixen les conseqüències del desgraciat error del criminal!

Per altra banda, tant de bo que les raons que es van esgrimir en aquell programa en contra de la pena de mort —sobretot aquella que diu que l'Estat no té dret a matar— també ens les féssim nostres en la defensa dels no-

nats. Perquè el món en aquest àmbit, malauradament també juga amb una doble moral. I el progrés de debò només arribarà quan els Estats siguin abolicionistes, tant de la pena de mort com de l'avortament.

Sincerament, crec que la legalitat d'ambdues pràctiques és dues vegades un crim contra la Humanitat. I tot —com tantes altres coses— pel nostre mal cap, pel nostre mal cor.

Les malaguanyades Desirée, Miriam i Antònia no saben prou —bé, ara sí que ja ho saben— com ens han ajudat a moltes persones a veure-hi més clar.

JAUME MARCET i PRIMS
Terrassa

◆ El cristianisme i la guerra

Sr. Director:

A Catalunya Cristiana del dia 4 de febrer de 1993, hi ha un llarg article del cardenal Lustiger, en el qual glossa de forma extensa i minuciosa, la doctrina del Nou Catecisme sobre els casos de guerra justa.

Pel contrari, jo crec que una guerra declarada o efectuada per un Estat, **no pot ser mai justa**. Sols pot ser admesa, si la dicta un tribunal o organisme supra-nacional (ONU, Govern Europeu, etc.) i sempre que hagin resultat estèrils els esforços pacíficadors anteriors.

Aquesta doctrina, unes dècades enrera, hauria estat utòpica i irrealitzable, però fa un temps que ja és sostinguda per cercles i associacions pacifistes.

És una llàstima que l'Església, amb el Nou Catecisme, no hagi fet de capdavantera, de punta de llança d'aquesta doctrina, que és la més justa i cristiana.

J.M. FERRANDO i BOTET
Barcelona

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Moltíssimes gràcies: Continueu donant matèria d'informació i de reflexió per tants cristians que viuen la preocupació d'una Església rejuvenida. Falta tanta esperança! Calen profetes d'esperança. I Catalunya Cristiana ho pot ser." P. Bonifaci Tordera. COLÒMBIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

JOSEP SERRANO CASILLA 9, 3-REGIÓN DIEGO DE ALMAGRO-VALDIVIA CHILE.....	21.892 Ptes.
GNA M. DOLORS BORRAS. CARM. MSS. THER. HOSP. ST. JEAN DE DIEU. B.P. 43 THIES SENEGAL.....	21.892 Ptes.
JOSEFA FALCO SOLSONA CAIXA POSTAL 24 MAPUTO XINAVANE MOZAMBIQUE.....	21.892 Ptes.
ANGEL BENEDETTI I KALITOWSKI SACCIDAMANDA ASHRAM, VALAVAD SIHOR, 36420, GUJARAT INDIA.....	30.992 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció..... Tel.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

☐ taló que adjunto☐ gir postal☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:

Domiciliació: Banc / Caixa.....

Sucursal nº.....

Nº. compte corrent.....

Població..... Província.....

Pregó al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població..... Data.....

Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

El text de les "Cartes al director" no ha de superar les vint línies a màquina i a doble espai; han d'anar signades amb nom i cognom, adreça i telèfon, encara que s'hi vulguin fer constar unes sigles o pseudònim, "CC" no es compromet a la seva publicació, ni mantindrà correspondència amb els remittents.

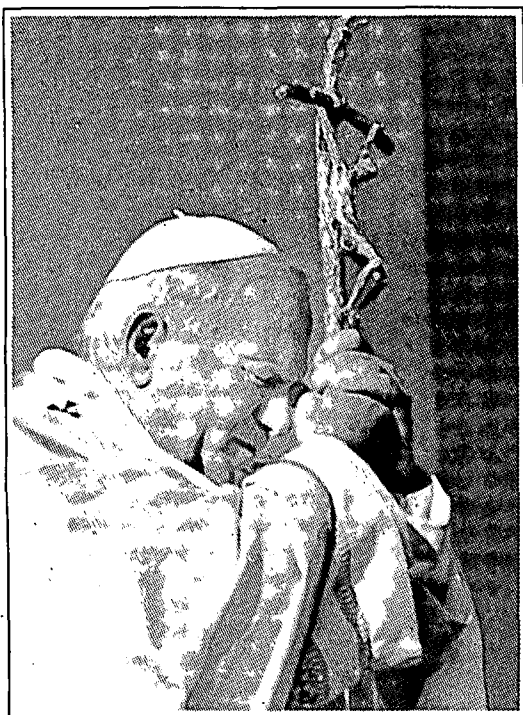
Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Missatge del Sant Pare per la Quaresma del 1993

ROMA

Crist reviu els turments de la seva passió en els nostres germans més pobres

Joan Pau II:
"Ens angixa de veure pobles sencers, milions d'éssers humans, que pateixen fam i malalties greus per manca d'aigua potable"

Publiquem íntegre el Missatge del Papa per la Quaresma del 1993, en el qual exhorta als fidels a meditar la Paraula de vida confiada per Crist a la seva Església.

Benvolguts germans i germanes. En aquest sant temps de Quaresma, l'Església emprèn un cop més el camí que porta a la Pasqua. Guiada per Jesús i seguint els seus passos, ens invita a fer la travessa del desert.

La història de la salvació ha donat al desert una significació religiosa profunda. Sota el guiatge de Moisés i, més tard, amb l'ajut dels altres profetes, el poble escollit aconseguí, enmig de privacions i de sofriments, viure l'experiència de la presència

fideli de Déu i de la seva misericòrdia; s'alimentà amb el pa baixat del cel i sacià la seva set amb l'aigua que brollà de la roca; el poble de Déu va anar creixent en la fe i en l'esperança de la vinguda del Messies redemptor.

Fou també al desert on predicà Joan Baptista, i les multituds hi acudien per tal de rebre, a les aigües del Jordà, el baptisme de penitència: el desert fou un lloc de conversió per tal de rebre aquell que ve a vèncer la desolació i la mort unides al pecat. Jesús, el Messies dels po-

bres que ell omple de béns (cf Lc 1:53), inaugura la seva missió prenent la condició dels famolencs i dels assedegats.

Desprendiment dels béns superflus

Benvolguts germans i germanes, us invito, durant aquesta Quaresma, a meditar la Paraula de vida confiada per Crist a la seva Església perquè il·lumini el camí de cadascun dels seus membres. Reconegeu la veu de Jesús que us parla, sobretot en aquest temps de Quaresma, per mitjà de l'Església, de les celebracions litúrgiques, de les exhortacions dels vostres pastors. Escolteu la veu de Jesús que, cansat i famolenc, diu a la samaritana, a la vora del pou de Jacob: "Dóna'm aigua" (Jo 4:7). Contempleu Jesús clavat en la creu, agonitzant, i escolteu el seu fill de veu quan diu: "Tinc set" (Jo 19:28). Avui, Crist repeteix la seva petició i reviu els turments de la seva agonia en els nostres germans més pobres.

Invitant-nos, amb les pràctiques quaresmals, a avançar pels camins de l'amor i l'esperança traçats per Crist, l'Església ens ajuda a comprendre que la vida cristiana comporta el desprendiment dels béns superflus; ens ajuda a acceptar una pobresa que ens allibera i ens predispone a descobrir la presència de Déu, i a donar acolliment als nostres germans amb una solidaritat cada vegada més activa i en una comunió cada vegada més àmplia.

Recordem la sentència del Senyor: "Tothom qui doni un vas d'aigua fresca a un d'aquests petits, només perquè és el meu deixeble, us ho dic amb tota veritat, no

quedarà sense recompensa" (Mt 10:42). I poseu el vostre cor i la vostra esperança en aquelles altres paraules: "Veniu, beneïts del meu Pare... Vosaltres, quan jo tenia set, em donàreu beure" (Mt 25:34-35).

Fam i malalties per manca d'aigua potable

Durant la Quaresma del 1993, per tal de posar en pràctica i d'una manera concreta la solidaritat i la caritat fraterna unides a la recerca espiritual d'aquest temps fort de l'any litúrgic, demano als membres de l'Església que dediquin una atenció especial a tants homes i dones que estan patint a causa de la dramàtica desertització de les seves terres i a aquells que, per moltes regions del món, estan mancats d'aquest bé elemental però indispensable per a la vida que és l'aigua.

Ens preocupa veure com avança avui el desert i cobreix terres que fins ahir mateix eren pròsperes i fèrtils. No podem oblidar que, en molts casos, és l'home mateix el causant de l'esterilització de les terres que s'han tornat desèrtiques, així com de la contaminació d'aigües que eren sanes. Quan no es respecten els béns de la terra, quan se n'abusa, s'està obrint d'una manera injusta i fins criminal i tot, per les conseqüències de misèria i de mort que comporta per a molts germans i germanes nostres.

Ens angixa profundament de veure com pobles sencers, milions d'éssers humans, viuen immersos en la indigència, pateixen fam i malalties per manca d'aigua potable. De fet, la fam i moltes malalties estan íntimament relacionades amb la sequera i amb la contaminació de l'aigua. Allí on la pluja és escassa

i les deus d'aigua s'assequen, es debilita i minva la vida fins a extinguir-se. Àmplies zones de l'Àfrica pateixen aquest flagell, i també es pot observar el mateix fenomen a certes regions de l'Amèrica Llatina i d'Àustràlia.

A més, és de tothom conegut que el desenvolupament industrial, anàrquic i la utilització de tecnologies que trenquen l'equilibri de la natura han causat danys greus al medi ambient i han provocat catàstrofes greus. Correm el perill de deixar com a herència a les generacions futures el drama de la set i de la desertització de molts indrets del món.

Donar suport a les institucions

Us invito ferventment a donar suport amb generositat a les institucions, les organitzacions i les obres socials compromeses a ajudar les poblacions que pateixen les penúries de la set i sofreixen les inclemències d'una desertització creixent. Us exhorto igualment a col·laborar amb els investigadors que s'esforcen a analitzar científicament tots els factors de la desertització i a descobrir els mitjans per combatre'ls.

Que la generositat activa dels fills i les filles de l'Església, i també la de tots els homes i les dones de bona voluntat, pugui accelerar el compliment de la profecia d'Isaïes: "L'aigua ha brollat a l'estepa, han nascut torrents en el desert; les terres xarдорoses ara són estanys, el país de la set és ple de fonts d'aigua" (35:6-7).

Us beneïxo de tot cor en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén.

Joannes Paulus II

Començarà al Vaticà el diumenge 10 d'abril de 1994

L'Arquebisbe Jan Schotte, secretari General del Sínode de Bisbes, féu públic a Kampala l'"Instrumentum laboris" per l'Assemblea Especial per a Àfrica del Sínode de Bisbes, presentant una perspectiva històrica, el fi i els continguts del document, titulat "L'Església a Àfrica en la seva missió evangelitzadora vers l'any 2000. 'Sereu els meus testimonis'".

Presentació de l'"instrument de treball" per al Sínode Africà

El Sínode començarà al Vaticà el diumenge 10 d'abril, de 1994. L'arquebisbe anuncia també que "com a segona fase de la celebració de l'Assemblea Especial, el Sant Pare ha expressat el seu desig de visitar diferents parts d'Àfrica després de les sessions de treball, per tenir una sèrie de celebracions pontificies postsinodals en què promulgarà els fruits del Sínode en aquest continent".

Perspectiva històrica. L'Arquebisbe Schotte recorda les etapes inicials d'aquest sínode: el 6 de gener de 1989 Joan Pau II anuncia el Sínode; la comissió pre-preparatoria inicia els treballs aquell mateix dia; ulterior informació del Secretariat General per a l'Assemblea Especial; presentació dels "lineaments" el 25 de juliol de 1990.

Va subratllar que "la resposta als 'lineaments' fou veritablement notable: 94% de les Conferències episcopals enviaren contribucions extenses, un resultat no obtingut mai, des que Pau VI va instituir el Sínode dels Bisbes, el 15 de setembre de 1965".

Fi. "El fi principal —afirmà el Secretari General—, és la preparació personal dels membres que prendran part en l'Assemblea Especial". Assenayà després que "el Sant Pare s'ha complagut en donar permís perquè es faci públic l'instrument de treball, i perquè els Bisbes puguin utilitzar-lo en l'animació de les seves Esglésies i perquè els fidels puguin seguir participant en el procés del sínode en aquesta etapa de la seva preparació immediata".

Continguts. L'Arquebisbe Schotte va assenayalar que el document té un Pròleg, la Introducció, Parts I i II, i una Conclusió. La Part I "tracta de l'evangelització, tema central i unificador de l'Assemblea Especial". La Part II, "que és la part més àmplia del document, presenta una profunda avaluació pastoral de la 'tasca de l'evangelització' en el continent africà". Aquesta té cinc capítols que tracten de la proclamació, la inculturació, el diàleg, la justícia i la pau, i la comunicació.

La inculturació de l'evangelí al món negre serà un dels punts bàsics a tractar en el Sínode Africà

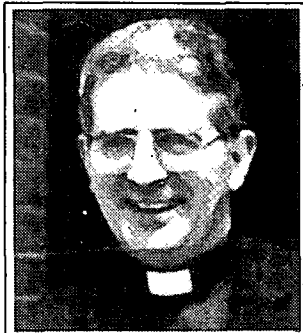
ESPANYA

Tots ells molt vinculats al President de la Conferència, monsenyor Elías Yanes

Elegit el Secretari General i Presidents de les Comissions Episcopals

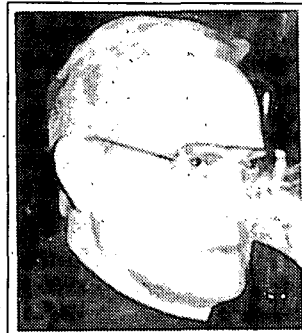
MADRID.— El dimecres passat, 17 de febrer, foren elegits els Presidents de les distintes Comissions de la Conferència Episcopal Espanyola. Amb el nomenament del President, Vice-president i Secretari General, queda complet l'organigrama de la Conferència i l'equip de govern.

En l'anterior edició de "CC" donàvem informació sobre el President i Vice-president. En aquesta donem els noms i dades personals del Secretari General i Presidents de Comissions.

Missions: José Diéguez Reboredo

Va néixer el 25-VI-1934 a San Miguel de Ronquerentes (La Corunya). Sacerdot el 13-VIII-1961. Consagrat bisbe el 28-X-1984. Bisbe d'Orense, 15-V-1987. Fins ara monsenyor Diéguez era membre de la Comissió Permanent, president de la Comissió de Missions i Cooperació entre les Esglésies i vocal de la Comissió del V Centenari.

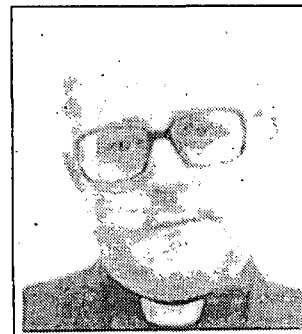
Bisbes-religiosos: Carlos Amigo Vallejo

Va néixer el 23-VIII-1934 a Medina de Rioseco (Valladolid). Sacerdot el 17-VIII-1960. Carlos Amigo és religiós franciscà. Consagrat bisbe el 28-IV-1974. Arquebisbe de Tànger, 1974. Arquebisbe de Sevilla, 1982. Fins ara era president de la Comissió per el V Centenari d'Amèrica.

Ecumenisme: Ramon Torrella Cascante

Va néixer el 30-IV-1923 a Olesa de Montserrat (Barcelona). Sacerdot el 25-VII-1953. Consagrat bisbe el 14-XII-1968. Bisbe auxiliar de Barcelona, 1968. Vice-president del Secretariat per a la Unió dels Cristians 1976-83. Arquebisbe de Tarragona, 1983. Membre de la Comissió Permanent i president de la Comissió de Relacions Internacionals.

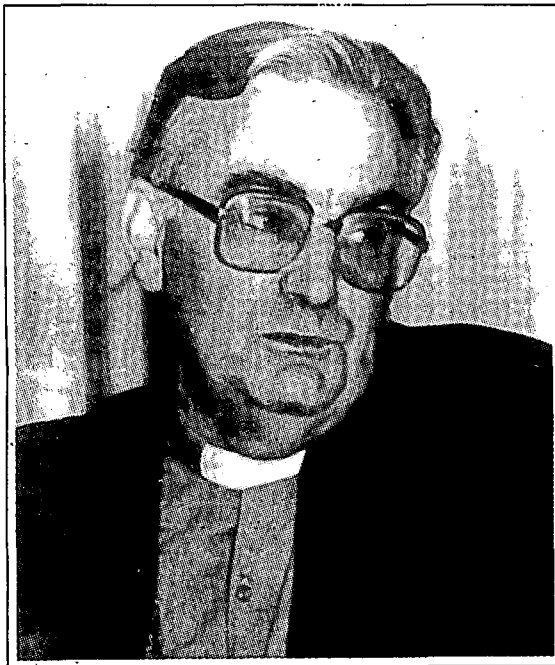

Doctrina: Ricardo Blázquez Pérez

Va néixer el 13-IV-1942 a Villanueva del Campillo (Avila). Sacerdot el 18-II-1967. Consagrat bisbe el 29-V-1988. Bisbe auxiliar de Santiago de Compostel·la, 1988. Bisbe de Palència, el 26-V-1992. Fins ara era Membre de la Comissió per a la Doctrina de la Fe —de la qual ha estat elegit president— i de la Comissió de Litúrgia.

Nou Secretari per a la Conferència Episcopal Espanyola

Monsenyor José Sánchez González

MADRID.— El dijous, 18 de febrer, fou elegit per justa majoria el nou càrrec de Secretari General de la Conferència Espanyola, en la persona de José Sánchez González.

Monsenyor Sánchez va néixer el 30 de desembre de 1934 a Fuentegunido (Salamanca). Fou ordenat sacerdot el 19 d'abril de 1958. Consagrat bisbe el 19 de març de 1980, i bisbe auxiliar d'Oviedo, el 1980. L'11 de novembre de 1991 fou designat per a la diòcesi de Sigüenza-Guadalajara. El Dr. Sánchez era membre de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal i president de la Comissió de Migracions i Vocal de la Comissió Central de Límits.

Amb aquesta elecció —monsenyor Sánchez va tenir 74 vots— va quedar completat

l'equip de govern de la Conferència Episcopal per al trienni 93-96, atès que el dia anterior havia estat elegida la Comissió Permanent, en votar-se els noms dels presidents de les Comissions. Per a la substitució de monsenyor Sánchez a la Comissió de Migracions, fou elegit monsenyor Ignacio Noguera, bisbe coadjutor de Huelva.

El nou Secretari General és un home identificat amb l'arquebisbe de Saragossa, monsenyor Elías Yanes, nou President de la conferència. De tarannà obert i cordialitat personal, va reconèixer que no havia pensat mai ser secretari. Digué que intentarà compaginar la seva tasca com a bisbe amb el treball a la Secretaria, ja que la seva diòcesi té pocs habitants i és molt propera a Madrid, per bé que recordà que en això la Santa Seu tenia la darrera paraula.

Monsenyor Sánchez es va referir també a algunes línies que ell vol que caracteritzin la seva tasca: "Mantenir un diàleg permanent amb la societat i amb la premsa, en unes relacions lleials i amistoses" i "fer arribar al poble la fe que viu l'Església".

Apostolat seglar: Victorio Oliver Domingo

Va néixer el 23-XII-1929 a Mesquita de Jarque (Terol). Sacerdot el 27-VI-1954. Consagrat bisbe el 12-X-1972. Bisbe auxiliar de Madrid-Alcalá, 1972. Bisbe de Tarazona, 1976. Albacete, 1981. Reelegit per a President de la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar.

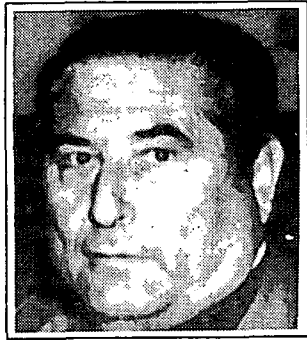
Clergat: Juan María Uriarte Goiricelaya

Va néixer el 7-VI-1933 a Frúniz (Biscaia). Sacerdot el 28-VII-1957. Consagrat bisbe el 11-X-1976. Bisbe auxiliar de Bilbao, 1976. Bisbe de Zamora, el 24 de novembre de 1991. Fins ara era Vocal de la Comissió del Clergat, de la qual ara ha passat a ser el President.

Ensenyament: Antonio Dorado

Va néixer el 18-VI-1931 a Urda (Toledo). Sacerdot el 1-VI-1956. Consagrat bisbe el 10-V-1970. Bisbe de Guadix-Baza, 1970. Bisbe de Cádiz-Ceuta, 1973. Membre de la Comissió Permanent i president de la Comissió del Clergat, en l'anterior Conferència Episcopal.

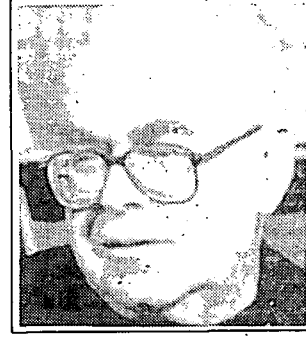
Migracions: Ignacio Noguera Carmona

Va néixer el 13-I-1931 a Sevilla. Sacerdot el 17-VI-1956. Consagrat bisbe el 17-X-1976. Bisbe de Guadix-Baza, 1976. Bisbe coadjutor de Huelva, 19-X-1990. Fins ara era Vocal de la Comissió de Migracions.

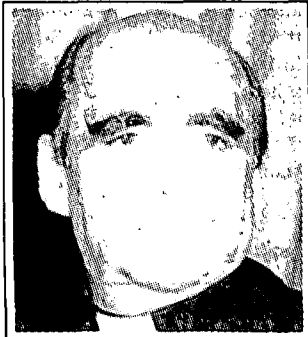
Seminaris: Rafael Torija de la Fuente

Va néixer el 18-III-1927 a Noez (Toledo). Sacerdot el 7-VI-1952. Consagrat bisbe el 14-XII-1969. Bisbe auxiliar de Santander, 1969. Bisbe consiliari nacional d'Acció Catòlica, 1971. Bisbe de Ciudad Real, 1976. Vocal de la Comissió del Clergat ara.

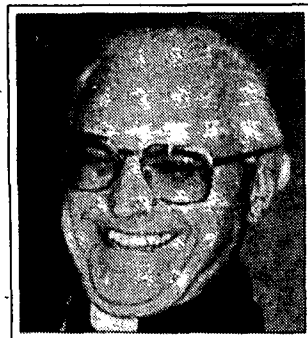
Mitjans de Comunicació Social: Antonio Montero Moreno

Va néixer el 28-VII-1928 a Churriana de la Vega (Granada). Sacerdot el 19-V-1951. Consagrat bisbe el 17-V-1969. Bisbe auxiliar de Sevilla, 1969. Bisbe de Badajoz, 1980. Vocal de la Comissió de Mitjans de Comunicació Social i Comissió Central de Límits, fins ara.

Pastoral: Teodoro Ubeda Gramaje

Va néixer el 30-X-1931 a Ontinyent (València). Sacerdot el 26-VI-1955. Consagrat bisbe l'1-XI-1970. Bisbe auxiliar d'Eivissa, 1970. Bisbe de Mallorca, 1973. Membre fins ara de la Comissió Permanent i reelegit president de la Comissió de Pastoral.

Pastoral Social: Josep Maria Guix Ferreres

Va néixer el 19-XII-1927 a La Comorina de Cardona (Lleida). Sacerdot el 31-V-1952. Consagrat bisbe el 13-XII-1968. Bisbe auxiliar de Barcelona, 1968. Bisbe de Vic, 1983. Vocal de la comissió de Litúrgia i de la del Patrimoni Cultural. Ha estat reelegit de la Comissió de Pastoral Social.

Patrimoni Cultural: José Vilaplana Blasco

Va néixer el 5-XII-1944 a Benimarfull (València). Sacerdot el 25-V-1972. Consagrat bisbe el 27-XII-1984. Bisbe auxiliar de València, 1984. Bisbe de Santander, 1991. Fins ara era Vocal de la Comissió del Clergat.

Ràdio catòlica a Cap Verd

El passat mes de juliol va entrar en funcionament a Cap Verd una emissora catòlica. La iniciativa va partir dels missioners caputxins. L'estudi radiofònic es troba a l'illa de San Vicente. A les altres illes s'instal·laran diversos emissors alimentats amb energia solar o amb acumuladors de corrent. A més dels serveis litúrgics i catequètics, la nova emissora té previst un servei d'informació climatològica, de gran utilitat per a l'agricultura del país.

ESLOVÀQUIA

Ha mort Pavel Carnogursky

BRATISLAVA.— Pavel Carnogursky, un dels "Pares" de l'Església clandestina d'Eslovàquia, acaba de morir. Tenia 84 anys. Escollit diputat al Parlament eslovac el 1938, sortí a favor de les víctimes de la persecució racial. Al final de la guerra, va ser empresonat i proscrit de Bratislava pel règim comunista. Se li prohibeix d'ensenyar, treballa com un obrer i organitza grups de laics catòlics clandestins. Amb l'actual cardenal Jan Korec, va ser en l'origen del moviment catòlic pels drets dels ciutadans, un dels principals actors de la "Revolució de vellut" el 1989. Pavel Carnogursky era el pare de l'anterior primer ministre eslovac, Jan Carnogursky, cap del moviment democrata-cristià d'Eslovàquia. (APIC)

ÍNDIA

Nous guardons per a la mare Teresa de Calcuta

NOVA DELHI.— La mare Teresa de Calcuta, premi Nobel de la Pau, acaba de rebre tres nous guardons en reconeixement a la seva tasca entre els més desfavorits de l'Índia. Les autoritats del seu país li han concedit dues altes condecoracions, "Índia eminent" i "Gran Filla de l'Índia" que li han estat lliurades respectivament pel president de l'Índia, Shankar Dayal Sharma, i pel primer ministre, Narasimha Rao.

D'altra banda, el Govern rus ha atorgat a la fundadora de les Missioneres de la Caritat el Premi Internacional Lleó Tolstoi "pels seus esforços per millorar les condicions de vida dels infants pobres". La mare Teresa, que té 82 anys, ha anunciat recentment la propera inauguració de cinc cases de la seva congregació a Rússia per ajudar els infants. (M.N.)

MÈXIC

Crítiques al poc compromís amb els pobres

MÈXIC.— Els dominics del món sencer, reunits a Mèxic en capítol general, han publicat un text a propòsit del V Centenari de

l'Evangelització d'Amèrica, en la qual l'orde va tenir una participació essencial. El document examina de manera crítica l'actuació dels conqueridors i es qüestiona el compromís actuals dels cristians a favor dels oprimits. A parer dels dominics, els catòlics legitimen en molts casos aquesta situació amb el seu silenci. El text conclou afirmant que, avui més que mai, l'única via d'alliberament per als pobres és la Bona Nova de l'Evangelí. (M.N.)

NORD D'ÀFRICA

El paper dels laics

MAGRIB.— En la darrera assemblea plenària de la CERN (Conferència Episcopal Regional del Nord d'Àfrica), els bisbes del Magrib estudiaren el tema de la vocació específica dels laics a les Esglésies d'aquesta regió del nord d'Àfrica. S'hi tractà, a més, el tema de l'obertura missionera de tota la comunitat catòlica vers els que s'han allunyat del cristianisme. Els bisbes també intercanviaren idees sobre la proposta d'un curs per a estudiants de llengua espanyola interessats a fer algun servei al Magrib. Es tracta d'una setmana de formació que tindrà lloc a Granada el juliol de 1993. (M.N.)

POLÒNIA

Primer periòdic catòlic

VARSOVIA.— Editat per l'organització catòlica "Pax", antigament propera al règim comunista, el primer diari catòlic polonès acaba d'aparèixer. El seu títol: *La Paraula: un diari catòlic*. El seu tiratge: 210.000 exemplars. El cardenal Glemp de Varsòvia, en una carta publicada a primera pàgina del nou diari, es felicita de la voluntat de l'editor de "servir l'Església i defensar els principis cristians" a Polònia. El redactor en cap, Jerzy Marlewski, presideix alhora el comitè de "Pax". L'anterior superior del seminari major de Varsòvia, el P. Jozef Neumowicz, ha estat nomenat conseller espiritual del periòdic. (La Croix)

FILTRANT LA NOTÍCIA

Friburg: el Sant Crist es quedarà a les sales dels tribunals

La imatge del Sant Crist es podrà quedar a la sala dels Tribunals de Justícia de Friburg, ha informat l'agència APIC.

La baralla de les imatges del Sant Crist a Suïssa es remunta al 1984 en una sentència del Tribunal Federal declarant que la presència d'un Sant Crist en la sala d'una escola primària era contrària a la neutralitat confessional imposada per la Constitució. Així ho recordava a Friburg l'advocat R. Weibel en una demanda administrativa. Adduïa que el Sant Crist no solament ha de ser retirat de la sala d'audiència i de la sala d'espera dels tribunals, sinó també de les oficines que no estan obertes al públic, llevat que el personal que hi treballi desitgi expressament la seva presència. "La creu, manifestava l'advocat, no és una simple decoració, sinó el símbol d'una organització eclesial amb el seu sistema de normes propi".

Ara el Consell d'Estat ha decidit el contrari. El diari de Friburg "Freiburger Nachrichten" n'ha donat

A Guinea Equatorial

El bisbe de Bata durant una celebració a la catedral. Els capellans equatoguineans estan essent perseguits per denunciar la injustícia

Bisbes i missioners amenaçats per les seves homilies

Els capellans catòlics equatoguineans són objecte d'una seriosa persecució per part del règim d'Obiang a causa de les contínues denúncies que fan en les seves homilies.

Des de la celebració del XXIV aniversari de la Independència, el passat 12 d'octubre, alguns capellans de la diòcesi de Bata han estat aplicant sense embuts el pensament social de l'Església a la trista situació que està travessant el poble equatoguineà. La novetat aquesta vegada consisteix en el fet que, des d'aquella data, només els capellans de Malabo havien gosat orientar en les seves homilies per aquest camí; un fet que havia provocat serioses tensions entre l'Església i l'Estat, solucionades per una dura nota del ja traspasat monsenyor Nze Abuy.

Ara, quan la vena profètica dels capellans guineans semblava adormida, una nova onada de comentaris que apliquen la Paraula de Déu a la vida de la societat guineana ve a torbar a les autoritats estatals. A més, en aquesta ocasió, el conflicte apareix en una altra regió del país, a Bata. Aquest despertar inesperat de la denúncia profètica ha impulsat el govern a actuar novament. Així, al començament del passat novembre, el bisbe de Bata, Mons. Sima Nguà, era convocat a presentar-se davant el governador provincial per rebre una contundent reprensió. La reacció del prelat devia sorprendre el govern, ja que es va donar una volta més al cargol de la repressió.

D'altra banda, Innocencio Félix Arias, secretari d'Estat per a la Cooperació Internacional i Iberoamericana, ha declarat que "atesos els ensurts i enrabiades de les autoritats guineanes, un sempre és temptat de tallar la cooperació, però la perjudicada seria la població de Guinea, que es quedaria pràcticament sense sanitat ni educació".

La situació és tensa, però l'Església espera un futur millor per aquest país.

L'elecció de la nova direcció de la Conferència Episcopal a la premsa

"ABC"

A portada el titular era: "Monseñor Elias Yanes, nuevo presidente del Episcopado español". Un editorial sobre el tema: "Presidente episcopal", en el qual se subratlla que l'elecció s'ha dut a terme "amb una claredat de mètodes i un estil fraterne que resulta exemplar per les maneres usades en la societat civil". De monsenyor Yanes, se'n destaca "la seva preparació intel·lectual i la seva llarga experiència en el coneixement dels afers de govern de la Conferència", i també la seva fidelitat al Papa, contràriament a l'interès d'alguns mitjans per presentar-lo com el candidat menys volgut per Roma i fins i tot hostil a l'actual Pontífex (sense reconèixer que ABC fou un d'aquests mitjans). Sobre Mons. Fernando Sebastián, l'editorial subratlla que és "un dels millors caps de l'Episcopat, un home d'oració i un bisbe molt apreciat al Vaticà". Finalment l'editorial comenta que amb aquestes eleccions l'Església a Espanya comença una nova singladura "en la qual haurà de fer front a una creixent secularització fomentada a vegades des del poder". A la pàgina 71, en un requadre, dona la notícia del telegrama dels reis als presidents sortint i entrant, a més d'altres informacions complementàries.

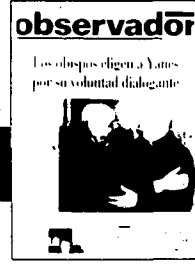

"El Periódico"

A portada, i amb sensacionalisme: "L'episcopat desoeix el Vaticà i elegix Yanes", amb els subtítols següents: "L'arquebisbe de Saragossa derrota el de Barcelona per a la presidència dels bisbes", "Carles era el candidat de la continuïtat, amb el suport de la Nunciatura", "El nou dirigent episcopal s'aparta del catastrofisme", "L'elecció rep adhesions i propicia el diàleg amb el Govern". Es dediquen totalment al tema les pàgines 3 i 4. S'argumenta que l'elecció de Yanes i Sebastián "indica que el sector progressista i el centre moderat de la Conferència desitja que torni el diàleg amb la societat i el Govern després de sis anys de crispació sota el comanament de l'arquebisbe de Madrid, Angel Suquía". En un requadre es fa el perfil del nou president definint-lo com un seguidor de la línia doctrinal del cardenal Tarancón. En el requadre també es recullen les declaracions de monsenyor Carles, en les quals reconeix que "s'ha tret un gran pes de sobre". La pàgina tres acaba amb una anàlisi de Josep Bigordà, sacerdot de Barcelona i col·laborador

habitual, en el qual addueix "tres possibles raons" per les quals s'ha votat Yanes en lloc de Carles: l'elecció d'aquest hauria constituït una amenaça pel futur d'una conferència catalana més autònoma; la major experiència i tarannà dialogant i diplomàtic de Yanes i la independència de judici de la mateixa Conferència davant la campanya d'un rotatiu madrileny llançada contra Yanes. Finalment, a la

normal que les relacions entre el Govern i l'Església siguin tan lentes, intermitents, tan poc fluides i tan maldestres, però crec que això canviarà aviat". Pel seu compte Pedro Miguel Lamet, destituït un dia per Suquía com a director de "Vida Nueva": "Ha triomfat la lògica i la moderació. Molts bisbes ja estaven tips de fer de martell d'heretges. Sens dubte que suposarà una obertura al diàleg amb les

"El observador"

Portada: "Els bisbes elegeixen Yanes per la seva voluntat dialogant" i també: "Ricard Maria Carles caigué per la seva manca d'experiència i no tenir el suport dels bisbes catalans". Jaume Lorés dedica el seu "Buenos días" a "El revolcón del nuncio", en el qual diu coses tan divertides com "el nunci se li avalota el galliner dels bisbes... En els temps de Suquía el nunci tallava el bacallà com volia. I qui diu el Vaticà diu el Papa. De cop i volta, s'ha acabat el bròquil". "A monsenyor Carles li ha tocat pagar els plats trencats d'un afer en el qual no hi tenia res a veure, però la docilitat al nunci es paga". Suquía "va etzivar un discurs catastròfic, apocalíptic, sense un bri d'esperança". Lorés encerta quan diu que "al Govern també li toca aprendre la lliçó. Respondre al mal humor amb anticlericalisme és una estupidesa". Se li dedica al tema l'editorial on es parla del "tarannà" tan diferent de Yanes, que qualifica de "progressista", però adverteix amb realisme que "de totes maneres les qüestions de fons que enfronten l'Església i el Govern —avortament, ensenyament laic, actitud pública de foment de la llibertat sexual— no són fàcils de resoldre. A més, els documents crítics que la Conferència ha fet públics en els últims temps no portaven la firma d'Angel Suquía sinó la del col·lectiu de bisbes". També es dediquen a les eleccions episcopals les pàgines 20 i 21. Potser es pugui ressaltar el petit requadre "Prisma", que firma Francesc Romeu, un jove sacerdot i periodista de Barcelona, i que titula: "Simple continuïtat": "No es pot presentar l'elecció d'Elias Yanes com un canvi, i menys progressista, sinó com una simple continuïtat. Encara que el tarannà pugui ser diferent, cada vegada l'episcopat és un bloc més homogeni". A la pàgina 20 es comenta que els prelatos catalans no votaren a favor de la candidatura de l'arquebisbe de Barcelona i a la pàgina 21 hi ha una referència interessant al "16-F, la data clau en la vida de don Elias", per la coincidència del dia del seu naixement i el dia de la seva elecció.

"El País"

pàgina 4 un nou titular: "El tarannà obert de Yanes rep adhesions", entre les quals cal destacar la pressa del ministre de Justícia enviant-li un telegrama, unes declaracions del bisbe de Sigüenza-Guadalajara, que dies després seria elegit secretari de la Conferència: "En un país amb institucions democràtiques no es

autoritats civils". Segueixen comentaris elogiosos de Joan Gomis, president de Justícia i Pau, el Col·lectiu dels 300 capellans de Madrid, Enrique Miret Magdalena i l'Associació de Teòlegs Joàn XXIII que es mostra escèptica perquè aquestes eleccions "no tenen res a veure amb el Poble de Déu".

No apareix com a titular més important, encara que el centre hi ha la fotografia en la qual s'abracen Suquía i Yanes. Sota el titular: "L'elecció de Yanes al front de la

Església en el Món

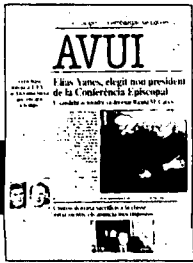
Conferència Episcopal, vot de càstig al Vaticà". Li dedica un tercer i breu editorial: "Renovació episcopal", on es diu que "els bisbes espanyols han optat per una certa renovació enfront del continuisme" i que l'elecció de Yanes "és una mostra d'autonomia enfront la influència que havia assolit durant el darrer lustre la cúria romana sobre l'episcopat espanyol". Es refereixen a l'elecció les pàgines 28 i 29: "Els bisbes es "revolten" contra el Vaticà i posen Elías Yanes al davant de l'Episcopat" i també "El disgust de Suquia". Es recullen les primeres declaracions de Yanes: "No és bo que Església i Govern estiguin d'esquena" i es fa un perfil biogràfic, indicant que a la "cinquena va la venguda", ja que l'arquebisbe de Saragossa optava des de 1981 a la presidència dels bisbes, sense aconseguir-ho.

tenir una "visió catastròfica de la societat actual". Tapia es refereix a la prudència del conjunt de l'Episcopat, a la seva moderació com de centre. "Suquia va pagar a hores les tensions generades per la rigidesa de les seves posicions respecte la societat civil". L'editorial reforça aquesta mateixa opinió: "Tornada al centre", on s'adueix que "Suquia havia elevat, al llarg del seu sexenni els nivells de displicència i soledat de la cúpula episcopal. Havien deixat de freqüentar-se els ponts de diàleg amb el Govern i mancava fluïdesa a la comunicació social". L'elecció de Yanes es defineix com "astuta", enfront l'opció Carles, elecció que l'hauria perjudicat. Finalment l'editorial també comenta el significat de la presència de Fernando Sebastián en la nova directiva de l'episcopat. A les pàgines 23 i 24, de "sociedad", abunda altres informacions: "l'elecció de Yanes posa fi a la línia dura de Suquia i aflora tensions en l'Episcopat", "Jubany i la majoria dels bisbes catalans s'oposaren a l'elecció de Carles". Interessants les diverses opinions recollides de Tomás de la Quadra, Tarancón, Antoni Deig, Maria Martinell, Joan Gomis, Rovira Bellosó, etc. Totes molt positives per la persona de l'arquebisbe Yanes. Acaba amb unes declaracions de Yanes: "Ens preocupa la manca de comunicacions amb la societat".

"Diari Barcelona"

A portada: "Els bisbes aposten pel renovador Yanes en lloc del continuista Carles", "Al titular de Barcelona li va faltar el suport dels prelats catalans, 'satisfets' pel resultat de l'elecció". També li dedica l'editorial amb el títol: "Diàleg amb Déu, però també amb la societat", en el qual es critica el discurs de comiat de Suquia "tan crític i demolidor que va deixar una sensació amarga, com si ens trobéssim instal·lats en una paranoia social de sortida difícil". Qualifica de "progressista" a Yanes, matisant tot seguit: "si és que a l'Església podem aplicar literalment esquemes més propis d'una concepció política i social". Transcriu algunes de les frases més significatives de les primeres declaracions de Yanes i conclou que aquest "ha resituat el discurs apocalíptic d'Àngel Suquia i ha tornat a la societat un missatge de normalitat. L'editorial finalitza preguntant-se si trencarà amb una imatge anquilosada de l'Església: "Una societat democràtica exigeix una Església també democràtica, és a dir, dinàmica, oberta i compromesa. Sense pors a l'hora d'assumir els desafiaments dels canvis socials". Finalment a la pàgina 15 es rebla el clau amb el titular: "Els bisbes elegeixen el progressista Yanes com a substitut d'Àngel Suquia".

"AVUI"

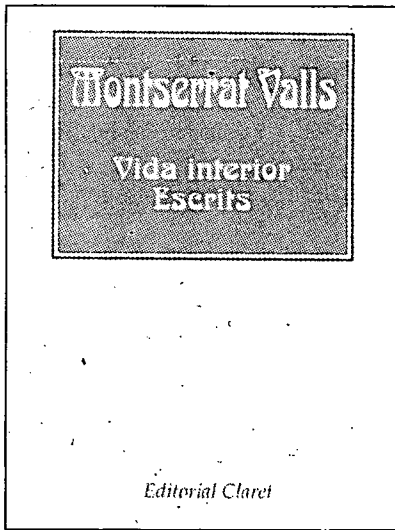
A portada: "Elías Yanes, elegit nou president de la Conferència Episcopal", "El candidat renovador va derrotar Ricard M. Carles". L'editorial: "Aires renovadors entre els bisbes espanyols", adverteix, tanmateix, que els mecanismes "que regulen l'elecció de l'equip directiu dels bisbes espanyols té poc a veure amb els mecanismes habituals de la resta de la societat civil". Hi ha hagut un desig d'apartar-se dels "plantejaments massa catastròfics de l'anterior president" que el nunci "no marqui tant de prop les activitats" del cos episcopal. L'editorial comenta el fracàs de la candidatura de Mons. Carles, el qual "ha hagut de patir una campanya per part de determinats mitjans de comunicació de Madrid absolutament injusta com si el fet de ser un bisbe català l'invalidés per presidir una Conferència espanyola". A la pàgina 15 s'amplien les informacions: "Yanes és elegit president de la Conferència Episcopal amb un mandat clar de reactivar-la" i "Els bisbes catalans satisfets pels resultats". Interessant l'escrit de Pilar Rahola "Conferència episcopal", a la pàgina 12, per a qui Yanes és "progressista" i Carles "vaticanista", malgrat que reconeix que és difícil introduir-se en els secrets de la política eclesiàstica, un veritable "misteri teològic". Els seus comentaris sobre Suquia: alineat en la branca més "carca" de la doctrina eclesiàstica, "catastrofista". "Recordo que algunes vegades, després de llegir Suquia, llegia àvidament 'Catalunya Cristiana' per reconciliar-me amb l'Església". Almenys el nostre setmanari queda ben posat! Amb Yanes, "la modernitat" arriba a la Conferència...

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona Tel. (93) 301 08 87

MONTSERRAT VALLS
VIDA INTERIOR I ESCRITS
Col·lecció **Els Daus 121**, 168 pàg. P.V.P. 600 ptes.

Tot l'interès que la figura de Montserrat Valls pugui despertar com a testimoni d'una època i d'una determinada classe social (la vituperada burgesia catòlica catalanista), els seus escrits valen sobretot com a mostra d'una espiritualitat profundament humana, de vegades frapant, sovint poètica, sempre molt emotiva. En tot cas, pertanyen a un gènere del qual estan força mancades les nostres lletres.

BARCELONA

• **CANT DE VESPRES A LA CATEDRAL.** - Cada diumenge, fins a la Pentecosta, a les 19.45h, celebració de l'hora litúrgica de vespres. Tots els fidels són convidats a participar d'aquesta pregària per tal de viure més plenament aquest temps litúrgic.

• **CONCERT A MARATA.** - A la parròquia de Santa Coloma de Marata (municipi de les Franqueses del Vallès), **diumenge 28**, a les 10h, trios per a flauta traversera, violí i viola, amb Anton Serra, Stanislav Stepánek i Santi Burgos, respectivament; interpretaran obres de Tartini, Johann Christian Bach i Beethoven.

• **RECÉS DE QUARESMA.** - Organitzat per la Congregació de l'Esperit Sant (c/ Mallorca 317 pral, 08037 Barcelona; tel. 458-06-73), **diumenge 28**, primer de Quaresma, de 10.30 a 19h, coincidint amb la festa del beat Daniel Brottier, missioner de la congregació.

• **RECÉS PER A RELIGIOSES.** - Se celebrarà el **dia 28**, amb el P. Ferran Manresa s.i., a la casa d'exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona; tel. 203-88-62).

• **PREDICACIÓ QUARESMAL A SANT PERE DE LES PUEL·LES.**

- A la parròquia (c/ Lluís el Piadós 1), **cada diumenge de Quaresma** (menys el de Rams), a les 19h, rosari i viacrucis, seguits de l'eucaristia, amb predicació del Dr. Joan Guiteras. Divendres Sant, a les 8.30h, viacrucis, amb predicació del Dr. Guiteras.

• **CONFERÈNCIES AL C.I.C.** - Cada dilluns, de 17 a 18.30h (Via Augusta 205, 08021; tel. 200-11-33). Demà, **dia 1**, diàleg en la fe i celebració de l'eucaristia, amb el P. Josep Massana, caputxi; els altres dilluns, cicle sobre la Comunitat Europea, el seu marc natural, homes i possibilitats. Els **dies 8 i 15**, amb Maria-Teresa Martí i Timoneda (medi físic i humà; importància econòmica), i els **dies 22 i 29**, amb Salvador Alemany i Verdager (les organitzacions internacionals; Espanya i Catalunya, avui).

• **UNIÓ ADORADORA.** - Exercicis espirituals per a dones i noies, els **dies 1, 2, 3 i 4 de març**, a les 17.30h, dirigits per la M. Aurora Royo, rjm, a Esclaves del Sagrat Cor de Jesús (c/ Mallorca 234, 08008 Barcelona; tel. 215-25-84 i 215-61-94).

• **MISSA PELS COL·LABORADORS DEL FONS COMÚ DIOCESÀ DIFUNTS.** - Se celebrarà dijous, **4 de març**, a les 20h, a la parròquia de Santa Maria del Pi, a iniciativa de la Delegació Dio-

cesana d'Economia, que hi convida tots els col·laboradors, així com els parents i els amics dels ja difunts.

• **HORA SANTA DE REPARACIÓ I CONSOL.** - El **dijous 4**, vigília del primer divendres de mes, de 21.30 a 23.30h: punt doctrinal, hora santa i eucaristia, amb sacerdots per a les confessions, a la parròquia Mare de Déu de la Pau (Pl. Ferran Casablanques 4-6), organitzada per Homes del Sagrat Cor.

• **CELEBRACIÓ ECUMÈNICA.** - Convocada per dones de diverses confessions en la diada mundial d'oració, sobre: el poble de Déu, instrument de salut; **divendres 5**, a les 17h, a l'església de Sant Abraham (Av. Icària / c/ Jaume Vicens i Vives; metro L4: Llacuna; bus: 6 i 36).

• **DIÀLEG SOBRE L'ESGLÉSIA.** - Organitzat per l'associació cultural cristiana Conesti (c/ Calàbria 66, 4t, 08015), **divendres 5**, a les 20h, amb sor Teresa Montaña, superiora del col·legi de la Mare de Déu dels Apòstols, al Besòs.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME.** - Continua els **dies 5 i 19**, a la sala Penyafor, dels pares dominicans, a les 19h, el curs de formació permanent per a religiosos i religioses, amb fra Domingo Castro i fra Emilio Barcelón, op. Continua també en dilluns, a les 20h, el curs sobre «Lossacramentos, encuentros de salvación»; el **dia 8**, sobre «Eucaristia y comunidad», amb fra Emilio Barcelón, op, i el dia 22, amb fra Pasqual Notari, sobre «Els malalts i els sofrents celebren l'esperança del Crist ressuscitat». Més informació a c/ Bailèn 10, 08010 Barcelona; tel. 246-33-00.

• **CICLE SOBRE «LA VEU DELS JOVES DEL SUD».** - Organitzat per SETEM Catalunya (c/ Sant Antoni Abat 49, 08001 Barcelona; tel. 441-53-35), continua els

divendres 5, 19 i 26 de març, amb referència a Nicaragua, el Camerun i el Senegal.

• **CENTENARI DE SANTA CLARA.** - Amb motiu del 8è centenari del seu naixement, **dissabte 6**, a les 16.30h, 7a trobada de preparació, organitzada per la família franciscana i oberta a tots els amics de sant Francesc; es fa a les caputxines de c/Begur 12 (Sants). Informació: tel. 319-13-56.

• **SEMINARI DE CRISTIANISME I JUSTÍCIA (Fund. L. Espinal).** - Sobre les grans masses de refugiats del nostre món actual, amb el prof. Josep Sugrañes s.i., **dissabte 6** (de 10.30 a 13.30h i de 16.30 a 19.30h) i **diumenge 7** (de 10.30 a 13.30h, a: c/ Roger de Llúria 13, 08010 Barcelona. Més informació al tel. 317-23-38.

• **JORNADES DE REFLEXIÓ PER A JOVES.** - Trobades de reflexió i pregària per a aprofundir i compartir l'experiència de la fe, al monestir de Sant Pere de les Puel·les (c/ Angli 55, 08017 Barcelona, tel. 203-89-15), sota el lema «Convidats a viure en l'Esperit». El tema de la tercera trobada, **diumenge 7 de març**, és: L'Esperit ens recrea. L'hora d'arribada és prevista a les 9.30h (8.15h, laudes), per acabar amb les vespres.

• **RECÉS PER A RELIGIOSES.** - Dirigit pel P. Jaime Roig del Campo s.i., **diumenge 7**, des de les 10h, a la casa d'espiritualitat Maria-Antònia París, de les religioses de Maria Immaculada Missioneres Claretianes (c/ Major de Sarrià 169, 08017 Barcelona; tel. 203-72-12 i 203-74-04).

LLEIDA

• **DIA UNIVERSAL DE LA UNIÓ EUCARÍSTICA REPARADORA (UNER).** - Hora santa a la catedral, **diumenge 28**, a les 19h.

• **EXPOSICIÓ DE LES «40 HORES».** - Del **5 al 17**, a Santa Maria Magdalena, i del **18 al 29**, a la Mare de Déu del Carme.

SOLSONA

• **TROBADES DE MATRIMONIS: «APOSTAR PEL FUTUR.»** - Organitzades per la Delegació de Pastoral Familiar per a matrimonis amb més de 15 anys de casats; **diumenge 28**, a Cervera. Per a informació: zona Llobregat, tel. (93) 839-09-10; zona Solsonès/Cardener, tel. (973) 48-30-39, i zona Urgell/Segarra, tel. (973) 53-00-47.

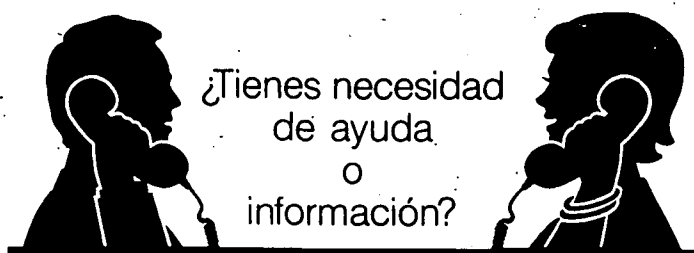
• **RECÉS PER A CAPELLANS.** - Dirigit pel bisbe Deig, **dilluns 1**, a partir de les 11h, a Cervera.

TARRAGONA

• **RECÉS DE QUARESMA.** - A càrrec de Mn. Teodor Suau, **dissabte 27**, a la casa d'espiritualitat del santuari de la Mare de Déu de Loreto.

• **TROBADA D'ANIMADORS DE CANT LITÚRGIC.** - Destinada a preveres, religiosos, religioses i laics, **dissabte 6**, de les 16 a les 18.30h; a la Casa Diocesana, de la Selva del Camp. Informació: tel. (977) 23-34-12.

• **X TROBADA DIOCESANA DE JOVES.** - Sota el lema «Feu tot el que ell us digui», **diumenge 7**, a Reus (prop del santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia), organitzada per la Delegació de Pastoral de Joventut (Pla de Palau 2, 43003 Tarragona; tel. 977/23-34-12).

Llámanos y hablaremos del Cáncer
(93) 323 44 27

Un servicio anónimo de la Asociación Española contra el Cáncer
Junta Provincial de Barcelona

Teniu temps lliure? Guanyeu-vos un sobresou!

CATALUNYA CRISTIANA busca persones com vostè, d'arreu de Catalunya, per cooperar en la difusió del setmanari, contactant amb possibles subscriptors. És una tasca apassionant per a la qual no hi ha distinció d'edat ni de sexe. S'estableix una notable compensació econòmica per cobrir despeses i dedicació. Interessats, truqueu al núm. (93) 487 10 25. Sr. Roigé.

FETS I CRITERIS

La purificació del cor

Comença la Quaresma, temps fort de conversió. Un itinerari, un camí vers la Pasqua marcat, tot ell, pel dejuni, la pregària i l'almoina.

Seria una llàstima que ens quedéssim a la superfície de la Quaresma. Hem de fer un esforç per convertir-nos; és a dir, per canviar. ¿Canviar de què, d'orientació, de criteris, d'opinió, de comportament? La conversió ha de ser interior, ha de començar per dintre de nosaltres mateixos, amb l'ajuda de Déu i la nostra col·laboració.

La millor disposició per celebrar la Quaresma és el desig de convertir-nos personalment. La cosa important és la conversió del cor. Més encara, la purificació del nostre cor.

¿Què suposa la purificació del cor? No és pas el resultat d'una introspecció psicològica. És obra de l'Esperit Sant. Primer hem de reconèixer que tenim necessitat de ser purificats. Hem de deixar que ens il·lumini l'Esperit, que ens faci "entendre", que ens faci sentir la consciència del nostre pecat.

Sant Gregori diu que molt sovint l'ànima s'enganya ella mateixa. S'imagina que no busques de la glòria del món en les seves bones obres, quan encara estima la glòria del món. Hem de reconèixer que en les mateixes accions bones, el nostre cor té necessitat de ser purificat.

L'amor de Déu, l'amor dels altres i el nostre propi amor es troben molt sovint barrejats. Amb les ganes de fer el bé i d'ajudar les altres persones, ¿no hi ha també el desig de suscitar admiració? Potser no ens adonem que tenim, a vegades, el desig de donar a conèixer el bé que hem fet, aquella ajuda a una persona, la paciència en una activitat difícil... "Tu, quan ajudes els altres; mira que la mà esquerra no sàpiga què fa la dreta", diu l'evangeli.

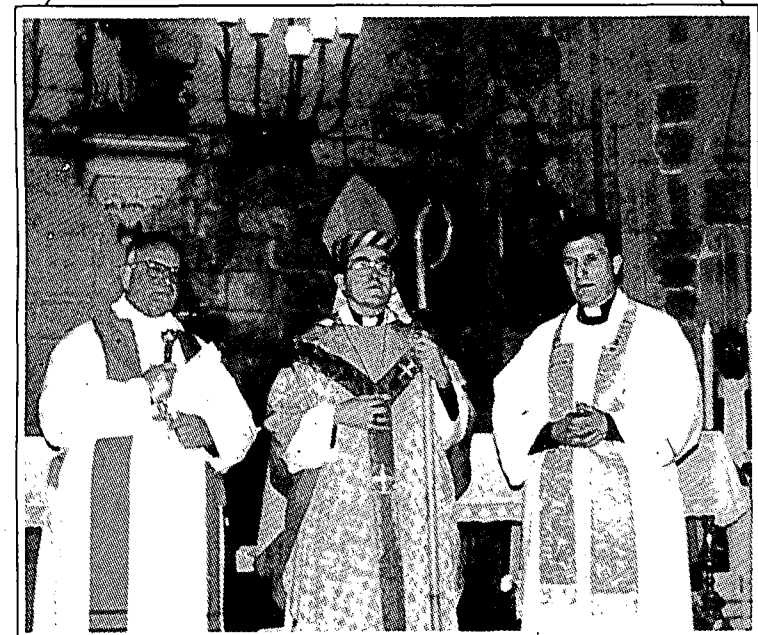
La mica de llevat d'amor propi en les nostres intencions profundes té el perill de "falsejar" tant les nostres relacions amb Déu com les nostres relacions amb les altres persones.

Un cor purificat té una mirada neta i desitja fer, totalment i sempre, la voluntat del Pare que està en el cel.

L'acció de Déu purifica el nostre amor propi, les nostres ambicions, les nostres mateixes intencions. És en aquest àmbit de les intencions que comença el camí estret. Aleshores, si ens posem a les mans de Déu, entendrem que hem de deixar els nostres "projectes". Només amb una confiança total, animada per un amor cada vegada més pur, caminarem, moguts per l'Esperit, cap a la Pasqua.

Podem recordar allò de sant Joan de la Creu: "Al celler interior de l'Estimat vaig beure, i quan sortia per tota l'horta aquesta, res més ja no sabia, i vaig perdre el ramat que abans seguia" (Càntic espiritual).

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Tortosa: acomiadament del missioner Mn. Obón

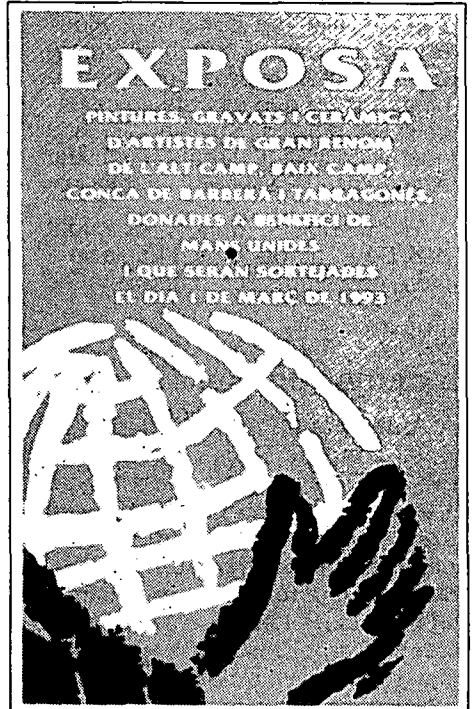
El bisbe de Tortosa, Mons. Martínez i Sistach, presidí la celebració d'acomiadament missioner de Mn. X. Obón, qui fins ara era Delegat de Missions del bisbat.

Com a demostració de la seva sensibilitat envers els problemes del Tercer Món

Artistes tarragonins col·laboren amb Mans Unides

TARRAGONA

Del 16 de gener al 28 de febrer s'han exposat pintures, gravats i ceràmica d'artistes de gran renom de l'Alt Camp, Baix Camp, Conca de Barberà i Tarragonès, donades a benefici de Mans Unides, gràcies a la sensibilitat dels autors envers el Tercer Món. L'exposició fou itinerant: del 16 al 30 de gener, al Centre de Lectura de Reus; de l'1 al 7 de febrer, a la sala de la Caixa de Pensions de Valls; del 8 al 14 de febrer, a la Sala Sant Feliu de Montblanc, i del 16 al 28 de febrer, a l'ajuntament de Tarragona. El dia 1 de març a les set de la tarda es farà davant notari el sorteig de les obres, a la sala del mateix ajuntament. Les butlletes de la rifa es poden adquirir a Mans Unides, Centre de Pastoral, carrer de Sant Francesc, Tarragona, com també en altres llocs destinats a la distribució. Els artistes que han fet possible l'exposició-sorteig són: Juli Curieses, Antoni Alcacer, Manoli Arroyo, Ramon Ferran, Jordi Secall, Antoni Torralbo, Àngels Yesa, Ismael Balanyà, Antoni Baringo, Paquita Boltó, Pere Calderó, Mario Chanco, Eulogio Chanco, Josep M. Domènech, Tito Figueras, Juli Garola, Sefi Giraldo, Joaquim Guillaumet, Ethel Martí, José M. Mas, Joan Òdena, Tomàs Olivar, Anton Pallerola, Lidia Pàmies, Miguel Punzón, Pere Queralt, Josep Sala, M. Teresa Sanromà, Tomàs Torné, José M. Tost i Fina Veciana.

Actes en memòria dels cinc beatificats

L'Església de Tarragona ha celebrat la beatificació dels cinc màrtirs, tres claretians i dos germans de Sant Joan de Déu, testimonis del Crist durant la guerra de 1936-39 i beatificats per Joan Pau II el 25 d'octubre.

El dia 15 de novembre i al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia, el prior de Reus, Mn. Josep Pascual, presidí la celebració en honor dels beats Eusebi Forcades Ferraté i Antoni Llauredó Parisi, fills de Reus i membres de l'Orde Hospitalari. Hi foren presents els familiars dels nous beats, com també quatre germans de Sant Joan de Déu. La part musical anà a càrrec de l'Orfeó Reusenc, dirigit pel mestre Josep

Fusté i Ferré.

El dissabte 5 de desembre eren els claretians els qui celebraven la beatificació dels 51 màrtirs de Barbastre, entre els quals n'hi ha tres de la nostra Església tarragonina: Josep M. Badia i Mateu, Alfons Sorribes i Teixidó i Tomàs Capdevila i Miró, de Puigpelat, Rocafort de Vallbona i Maldà respectivament. L'eucaristia, celebrada al temple dels Sants Reis (popularment, Sant Agustí), la presidí el provincial dels claretians a Catalunya, P. Ramon Olomí, acompanyat de quinze concelebrants. Hi eren presents alguns germans dels nous beats i representants de totes les comunitats

religioses de la ciutat i d'altres poblacions de la diòcesi.

El diumenge 17 de gener, la comunitat cristiana de Puigpelat s'aplegava per celebrar l'eucaristia en honor del màrtir beat Josep M. Badia, fill de la vila. Presidí l'acte el senyor arquebisbe, Ramon Torrella, acompanyat d'onze concelebrants. Obri i tancà la celebració el cant dels goigs en honor del beat màrtir que s'estrenaven aquest dia, amb lletra de Lluís Badia i Torras i música de Mn. Josep Monné i Roig. L'església parroquial era plena de gom a gom.

■ M.T.C.

El bisbe de Vic creu que l'Església no va contra la dona

VIC

El Full Parroquial que es va distribuir el diumenge 14 de febrer a la diòcesi de Vic recullia un article del bisbe, Mons. Josep Maria Guix, en el qual s'assegura que l'Església no és misògina pel fet de negar l'ordenació sacerdotal de les dones. Segons el bisbe, el que es fa és "respectar la voluntat de Crist, que mai va ordenar cap dona".

Buscar un plantejament més clar del problema

A la carta pastoral, Mons. Josep Maria Guix destaca que no vol pronunciar-se a favor o en contra del sacerdocí ministerial de la dona. El bisbe afegeix que vol ajudar a fer un plantejament més clar del problema i exposar els motius pels quals la jerarquia eclesiàstica (catòlica i ortodoxa) s'oposa a l'ordenació de les dones.

L'escrit reconeix que "alguns dels arguments que s'han plantejat històricament per excloure la dona del sacerdocí no tenen força" i que "a la Bíblia no es troba cap text que indiqui positivament aquesta

exclusió".

Alguns grups eclesiàstics s'han pronunciat a favor del ministeri sacerdotal de la dona perquè "les condicions sociològiques de la dona han canviat radicalment des dels temps de Jesús", segons diu Mons. Guix.

Per altra banda, el bisbe diu que "l'Evangeli no és hostil a la dona, però Jesús no en va cridar cap al ministeri ni a la missió que va rebre del Pare".

Dones teòlogues a finals del segle XX

Fins a la segona meitat del segle XX no han destacat algunes dones en el camp de la Teologia, ja que l'Església (catòlica i ortodoxa) ha mantingut sempre que la dona no està destinada a tenir funcions jeràrquiques de magisteri ni de ministeri dins d'aquesta, tot i que el sector femení ha estat sempre part essencial per anunciar l'evangeli.

Per poder canviar tot això, el bisbe defensa que s'aportin arguments positius "on es vegi clarament que Crist admetia les dones al sacerdocí o, com a mínim, que no s'hi oposava".

■ I.M.

Tot i que les aportacions dels fidels augmenten

La diòcesi d'Urgell és encara lluny de l'autofinançament

URGELL

LA SEU D'URGELL.— El resultat de la col·lecta d'ajuda a l'església diocesana, en la seva darrera edició, és 12,4 milions de Ptes. En relació a l'any anterior la xifra significa un augment de 600.000 Ptes, dada que suposa un elogiable esforç per part dels fidels. Les xifres, però, almenys a les diòcesis rurals i amb baixos índexs demogràfics, no fan preveure la possibilitat de l'autofinançament.

La col·lecta va realitzar-se el diumenge 15 de novembre i és destinada a la financiació de l'església diocesana. Des

del 1980, data inicial de la col·lecta, els donatius han augmentat progressivament, però els resultats són molt llunyans de l'objectiu fixat, l'autofinançament. Considerant la congelació actual de l'ajuda estatal, les aportacions dels fidels són substancials per a l'exercici de la funció pastoral. El pressupost anual de gestió, a la diòcesi d'Urgell, gira al voltant dels 150 milions de Ptes.

Ramon Vilardell, Vicari General, en nom del Bisbat i a través del Full Dominical d'Urgell, ha agraït l'esforç personal i econòmic dels fidels: **"Tots continueu fent un esforç, dins les vostres possibilitats, per a ajudar**

l'església diocesana en les seves necessitats". L'escrit informa que alguns feligresos han subscrit una aportació regular i periòdica a l'Església i altres han fet un donatiu important i han demanat el corresponent rebut per a desgravar en la declaració a hisenda. Quant a l'autofinançament, recorda que s'hi ha d'anar caminant, però **"ens resta molt a fer encara"**. L'escrit agraeix la col·laboració econòmica dels fidels i també l'ajuda personal en les diferents activitats de l'Església.

■ Antoni Mirabet

La missa a TV2 des d'Anglesola

ANGLESOLA.— Diumenge vinent, 28 de febrer, a dos quarts d'11 del matí, TV2 retransmetrà la missa des de la parròquia d'aquesta població de l'arxiprestat de Tàrraga. Aquesta retransmissió es fa amb motiu de la celebració del tercer centenari de la capella de la Santa Creu (1693-1993). La missa serà presidida per Mons. Antoni Deig, acompanyat pel rector de la parròquia, Mn. Antoni Bonet. Aquesta celebració comptarà amb la companyia espiritual de tots els diocesans solsonins que aquest diumenge, primer de Quaresma, iniciaran amb els

germans d'Anglesola el camí cap a la Pasqua. Un camí, que en el quart centenari de la creació del bisbat de Solsona, ens ha portat també, tots junts, cap al rejuveniment, cap a la resurrecció de la nostra Església.

● C.C.

Trobada diocesana de nens

Amb motiu dels 150 anys de l'Obra de la Infància Missionera, la Delegació de Missions de Barcelona organitza, amb la col·laboració de "Cristians sense Fronteres", una Trobada Diocesana de nens i nenes, el diumenge, 28 de març.

La festa se celebrarà al Col·legi St. Joan Bosco, de l'Avinguda de la Vall d'Hebron, 258 (metro Montbau).

Començarà a les 10.30. A les 13 h. celebració de l'Eucaristia, presidida pel Bisbe Mons. Carles Soler Perdigó. A la tarda, Festival de la Cançó Missionera.

Les inscripcions cal fer-les abans del 14 de març, a la Delegació Diocesana de Missions, c/ del Bisbe, 5, pels matins de dilluns a divendres. Telf.: 317 91-94.

Un tresor amagat

Qui més qui menys, tothom coneix casos d'homes que han viscut una vida sense escrúpols, amb unes conductes no gens exemplars, que han ignorat l'Església, que potser han combatut o menyspreat qualsevol principi religiós, i que en veure acostar-se l'hora de la mort han cridat el confessor, han volgut reconciliar-se amb Déu i han trobat la pau. I que han mort intensament conhortats, provocant l'admiració de parents i d'amistats.

Tots sabem que en la vida de cada persona, única i irrepetible, es produeixen gran quantitat d'episodis amb pressions i influències imprevisibles que van deixant rastres sovint imperceptibles, però que van forjant una manera de ser i no pas una altra. Tots hem pensat que moltes vegades talment diríem que l'Àngel de la Guarda fa hores extres, i sabem que no podem jutjar el germà perquè només Déu coneix el més íntim de cada persona.

Tanmateix, potser no és massa agosarat, i en qualsevol cas no crec que sigui il·lícit, pensar que és possible que aquell home que en la imminència de la mort experimenta una tan important modificació dels sentiments, estigui trobant un tresor que tenia guardat feia tant de temps que l'havia oblidat del tot. En efecte, és molt possible que durant la seva infantesa els seus pares l'haguessin educat en el temor de Déu, que durant uns anys hagués viscut immers en un ambient cristià i hagués rebut uns mínims coneixements de doctrina i de vida religiosa, després abandonats i oblidats.

Però allà, en un racó del seu cor, va quedar arrelada una llavor que ara ha brotat i ha florit. Aquells consells de la mare, aquelles converses amb el ca-

tequista o amb un amic, aquells exemples d'un mossèn ja oblidats, es tornen a fer presents i permeten la meravella de l'oportuna conversió. Ben segur que moltes vegades, ja vella, aquella persona pot reaccionar gràcies a l'educació religiosa que havia viscut en família fins que les noves amistats, ja adolescent, el van arrossegar per altres viaranyes.

És un nou motiu per reivindicar el gran valor de la família cristiana. Per això és preocupant el futur de tants joves d'avui que ja des de la més tendra infància han viscut en ambients materialistes, amb total indiferència envers Déu i envers l'Església i els seus manaments. Quan arribin a la vellesa, si no han tingut la sort de trobar-se ni de retrobar-se, quan mirin enrere i cerquin en el seu interior, només hi trobaran buidor, el no-res.

Per això el cristià, sabent-se posseïdor d'aquest gran tresor, en la normal i quotidiana relació amb tothom, han d'aprofitar qualsevol avinentesa per sembrar llavors en el cor de l'amic, germà en Crist, encara que ens sembli que el camp no és adequadament treballat. Nos sabem mai si germinarà un dia, però sí que sabem que pot fer-ho. I que aquest immens tresor que posseïm ni ens el podem reservar egoïstament, que seria una manera no gens cristiana d'actuar, ni el podem negar al germà. Un mot oportú, una acció espontània, una conducta responsable poden actuar, un dia, com la llavor sembrada en terreny àvid de fruitar i que potser fruitarà en un futur ignorat.

■ Antoni Munné i Tomàs

VII Retrobament ecumènic

"Jesucrist és per a tots el camí"

BARCELONA

SANT CUGAT DEL VALLÈS.— Convocats pel Centre Ecumènic de Catalunya, el dia 6 de febrer d'enguany, s'aplegaren al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès, uns vuitanta cristians de diverses Esglésies, començant la jornada pregant per la unitat i la pau. Tot seguit escoltaren les intervencions que, entorn del tema "L'ecumenisme, en una cruïlla?", amb Joan Botam, president del Centre Ecumènic de Catalunya, com a moderador, feren Gabriel Amat, de l'Església Episcopal Reformada; Jaume Hereu, de l'Església Ortodoxa; Nathalie Reverdin, de l'Església Evangèlica; Antoni Matabosch, de l'Església Catòlico-romana i Dorothy Phipps, de l'Església Anglicana.

Abans d'anar a dinar, junts assistiren, amb pregàries i cants, a la plantada d'un avet als jardins del Casal. Així testimoniaren, amb l'amor a la naturalesa, la fidelitat a les arrels que indistintament els porten.

A la tarda tingué lloc un ampli debat sobre el tema, amb informacions i suggeriments, molt participat. Cap a les sis, en donar gràcies pels resultats de la jornada, atesos els seus objec-

CENTRE ECUMÈNIC DE CATALUNYA

com els deixebles d'Emaús, un dia ens adonarem que camina amb nosaltres.

No estem encara gaire informats i formats ecumènicament; nosaltres i els nostres pastors, tot i les valuoses iniciatives que s'han pres darrerament. La consciència d'aquesta mancança augmenta a mesura que es fa sentir arreu el clam de la solidaritat. Els assaigs interconfessionals i interreligiosos de cooperació existents resulten del tot insuficients davant la magnitud dels problemes que ens interpel·len a tots els nivells.

Aviat farà un segle del naixement del moviment ecumènic. Uns i altres hem fet no

dona al sacerdot i el paper atribuït a la monarquia. Desitgem que l'Esperit il·lumini totes les decisions que s'hagin de prendre en aquest sentit.

Ens volem del tot receptius als drets humans, de llibertat de consciència i de culte, amb el seu **status** legalment reconegut, atesos els homes i dones de tota raça i cultura.

Subratllem la importància dels mitjans de comunicació social amb vista a la informació i formació ecumèniques. Amb aquests mitjans, però, no oblidem els llibres i les publicacions de tota indole, tinguda en compte, sobretot, la Bíblia, ara especialment que la tindrem tota en versió catalana interconfessional.

L'ecumenisme passa pel meridià de la nostra resposta personal. En proclamar, per això, que tothom és fet a imatge i semblança de Déu, aprofundim, en conseqüència, l'estima dels uns pels altres. Que ho sapiguem testimoniar, agermanant esforços, en bé dels pobles i cultures, els qui maldem en especial per la unitat dels cristians.

Ens semblen imprescindibles les plataformes de diàleg interreligiós. Ens plauria, per això, com a record dels JJ.OO. Barcelona'92, un Centre prou significatiu amb aquest fi, d'informació, estudi, pregària i col·laboració de tots els creients.

Atents a la crida, som conscients que la unitat dels cristians s'ha de manifestar dia a dia, en particular a través de gestos de solidaritat. **Pels fruits els coneixereu**, diu el Senyor. Els fruits de l'Esperit, els quals, els primers, construeixen la unitat i la pau i ens fan creïbles davant el món.

pocs passos endavant pel camí de la unitat, però som del parer que no hem estat valents. Hauriem d'emprendre junts aquella tasca que no és pas imprescindible de dur a la pràctica separatament. Pensem, més en concret, que l'Església Catòlico-romana hauria de demanar l'entrada plena en el Consell Mundial de les Esglésies, superant d'aquesta manera l'etapa de col·laboracions puntuals, per exemple, a través de la pertinència a la Comissió Fe i Consciència.

Ens preocupen solidàriament els problemes interns de la Comunió Anglicana, entre d'altres, els significats per l'accés de la

"De la unitat a la diversitat, i viceversa, som ja en un món ecumènic. Que uns i altres, guiats pel mateix Esperit, ho sapiguem significar mitjançant, per començar, el respecte per allò que som i fem en seguiment de Jesucrist"

tius, tots els assistents se sentiren, si fa no fa, coincidents amb la declaració següent.

Declaració

De la unitat a la diversitat, i viceversa, som ja en un món ecumènic. Que uns i altres, guiats pel mateix Esperit, ho sapiguem significar mitjançant, per començar, el respecte per allò que som i fem en seguiment de Jesucrist.

Les Esglésies fan els seus propis camins. Si els comparem, sovint semblen paral·lels, però tots condueixen a la mateixa meta. Jesucrist és per a tots el camí. Si el seguïem de veritat,

CARTA DOMINICAL

La sida i els hàbits de comportament

Poc després que es va saber que Magic Johnson tenia la sida, aquest va dir que «a partir d'ara, recomanaria als joves de practicar el «sexe segur»». I els mitjans de comunicació es van fer ressò, sense parar, d'aquestes paraules, com en un clam perllongat. Fins que, al cap d'un mes, Johnson féu un afegit a l'eslògan inicial: «Exhortem els joves a practicar aquella forma de «sexe segur» que suposa el fet d'abstenir-se'n.»

A partir d'aquí, l'interès dels mitjans per Magic Johnson s'esvai. Sembla com si aquest missatge ja no els interessés.

Curiosament, el consell de Johnson és allò que recomanen autoritats mèdiques importants. Ja el 1987, el Centre de Control de Malalties d'Atlanta afirmà que «l'abstinència i la relació sexual amb una parella mútuament fidel i no infectada són les úniques estratègies preventives del tot eficaces». L'any següent era la Societat Americana de Malalties Infeccioses qui recomanava: «Els esforços en la prevenció primària haurien d'incloure l'educació dels adolescents i dels adults joves en relació amb la transmissió del VIH, i l'estímul per l'abstinència o per les relacions sexuals monògames.» El grup d'experts americans per la lluita contra la sida digué l'any 1989 que «els mitjans per prevenir la difusió del VIH són d'allò més senzills... El canvi de conducta és la forma segura de protecció, però sembla que no s'ha sabut induir d'una forma prou ràpida i extensa, ni tan sols entre els grups de risc elevat». Un famós professor espanyol diu que, més que de «grups de risc», sobre els quals s'abocaria una certa culpabilitat, caldria parlar -tal com fan els experts- de «conductes de risc». Casos a part són els hemofílics i altres transfusos o els nascuts de mares amb VIH.

El mateix professor afirma que les estratègies habituals contra les malalties infecto-contagioses, com ara l'aïllament, la vacunació o el diagnòstic i el tractament precoç, resulten insuficients. Cal analitzar -afegeix- quins comportaments, inofensius en altres circumstàncies, són els transmissors directes de la malaltia. La prevenció mitjançant la millora dels hàbits, abans que l'agent patògen no hagi fet la seva aparició, fa que aquesta malaltia sigui objecte no sols de la medicina, sinó també de l'antropologia, de la moral i de la psicologia dels comportaments.

En contrast curiós -per no dir tràgic- per al nostre país, durant el darrer trimestre de l'any 1990 s'insistí, des d'organismes oficials, en l'eslògan: «Posa-te'l, posa-l'hi.» Però no es va dir pas que allò no eliminava del tot el risc d'una infecció que sempre resulta mortal.

No és per aquí, sinó en una línia insistent d'educació i de modificació dels comportaments, que s'ha vertebrat l'estratègia de l'Organització Mundial de la Salut. El 23 de gener de 1992, el director del programa contra la sida, Dr. Nerson, manifestà la necessitat de modificar les estratègies preventives, vista la progressió de la malaltia. I el 28 del mateix mes, el Consell Executiu manifestà: «L'OMS vol fer saber que només l'abstinència sexual o la fidelitat absoluta eliminen el risc d'infecció.»

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Propòsits

La Quaresma és bon temps per meditar, i fer bons propòsits que puguin conduir a una sincera conversió de cor. Això ho diuen tots els homil·listes com un pregó ambò avall. No dubto pas que tenen raó, i que qualsevol esforç per seguir el seu consell val la pena.

Una vegada, intentant seguir el consell, vaig proposar-me fer el sacrifici de no fumar des del Dimecres de Cendra fins el Dissabte Sant, just quan s'iniciava la gran gatzara celebrant la resurrecció de Crist. ¡Mare de Déu, i que dur va ser mantenir aquella abstinència de fum! I, com que no em sentia content de la prova que, a més, m'havia agrejat una mica el tarannà, vingué el contrapropòsit de no tornar-hi. Fins que, passats uns anys, vaig reincidir en voler abstenir-me de fumar. Però el plantejament va ser diferent: Vaig imposar-me el dia de l'inici, però sense fixar el final. I un altre Dimecres de Cendra recomenà la prova... i no he tornat a fumar. He guanyat en dos sentits: en salut i en pessetes... encara que les pessetes són inestables com el fum.

Deia el papa Joan XXIII, que els propòsits s'han de fer a curt termini. Amb què sigui per un dia, n'hi ha prou. I si s'ha pogut complir, renovar-lo pel dia següent...

● C.E.C.

■ Oriol Camps

Presentació de l'obra "Enchiridion Familiae"

"La família és una garantia d'humanització per les noves generacions"

BARCELONA

El dia 9 de febrer, a les 8 del vespre, tingué lloc l'acte acadèmic de presentació de l'obra "Enchiridion Familiae" a la seu de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull.

En presència d'un públic que omplia la sala d'actes va ser presidit per l'Arquebisbe, Mons. Ricard M^a

Carles. L'acompanyaven el President de l'equip rector de la Universitat Ramon Llull, Dr. Josep M. Coll; el President del Parlament de Catalunya, Sr. Joaquim Xicoy; el Director de l'Institut de Ciències per a la Família, Dr. Pedro-Juan Viladrich; el Director del Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar, Mn. Josep Boix; i els autors d'aquesta "magna obra", Dr. Xavier Escrivà Ivars, Catedràtic de la Facultat de

Dret de la Universitat de València i de l'Institut de Ciències per a la Família; i Augusto Sarmiento, Catedràtic de la Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra.

Un dels autors, Dr. Sarmiento es dirigí al públic esmentant, en primer lloc, la finalitat de l'obra: "facilitar el coneixement i la comprensió" a persones, especialistes y no especialistes, interesades a conèixer el pensament cristià sobre el matrimoni i la família. A continuació, va explicar que la relació de textos que presenta "l'Enchiridion Familiae" ho són en la seva llengua original —llatí, italià, francès, alemany, etc.— i que la corresponent traducció castellana és l'oficial.

"La família, en l'Edat d'Or"

Acabat el parlament del Dr. Sarmiento, l'altre co-autor, Dr. Escrivà, començà preguntant-se si la situació de la família era crítica. La resposta fou clara: "està en l'Edat d'Or". Va argumentar aquesta afirmació dient que la família és "una garantia d'humanització per les noves generacions" i "hàbitat natural per néixer, créixer i morir com a home". Fent referència a

l'obra, recalçà la seva finalitat de servei per a tothom, encara que no sigui experts en la temàtica. I acabà posant en relleu que "l'Enchiridion Familiae" demostra "l'homogeneïtat i coherència del magisteri de l'Església" al llarg de vint segles.

A continuació, el Sr. Xicoy, digué que una aportació acadèmica d'aquestes característiques arriba en un moment oportú perquè "ja no és 'progre' parlar malament de la família", i que pot ser com un "aire fresc" en una societat secularitzada. També va comentar, breument, el problema de l'adopció perquè considera molt important la família per la formació d'un infant.

Va cloure l'acte Mons. Ricard M. Carles dient que rebia amb satisfacció l'arribada d'aquesta "magna obra" en uns temps on es produeixen pressions exteriors molt programades en contra de la família.

Abans d'agrair la presència a tots els assistents, recordà que la tasca de l'Església, en expressió reiterada durant l'acte, és de "regenerar l'entramada mateixa de cada cor humà concret".

● P.R.

Justícia i Pau de Catalunya, contrària a la pena de mort

BARCELONA.— Justícia i Pau de Catalunya, davant les manifestacions favorables al restabliment de la pena de mort sorgides amb motiu del terrible assassinat de les tres nenes d'Alcàsser, vol expressar la seva postura abolicionista que ha mantingut sempre.

Creiem que la pena capital és una pena cruel i inhumana, irparable en cas d'error, sense eficàcia dissuasòria, gens exemplar i sovint creadora de més violència... No es tracta de repetir ara totes les sòlides raons contra la pena capital, basades substancialment en el respecte a la vida de l'ésser humà, sigui innocent o culpable? La greu problemàtica que plantegen crims com els esmentats, i altres violències presents a la nostra societat abonen la consideració de mesures preventives, socials i penals de diversa mena, però mai la petició de reintroduir la pena capital.

En aquest sentit, i com a entitat cristiana, Justícia i Pau de Catalunya es dol vivament que el recent Catecisme Universal de l'Església Catòlica no exclouï la licitud de la pena de mort. Ens dol que aquest Catecisme accepti, encara que sigui només en darrer terme, una sanció explicable només de la venjança i la irracionalitat. Pensem que aquest Catecisme s'hauria d'haver afegit a la creixent tendència mundial, ben sovint també entre els catòlics, inclosos episcopats sencers com el francès i el canadenc, cap a la desaparició de la pena de mort i la seva substitució per sancions més d'acord amb la dignitat humana i la sensibilitat actual. I molt més d'acord amb una visió de Déu com a Déu de vida i amb el missatge d'amor universal de Jesús.

Justícia i Pau de Catalunya

Caixa Penedès creix un 33,48% en inversions creditícies

Un cop acabat l'exercici de 1992 i a la vista dels creixements experimentats per les Caixes d'Estalvis Confederades en el capítol d'inversions en crèdits, segons informació de la mateixa CECA, cal destacar el fort creixement de CAIXA PENEDES, el més alt percentualment de les Caixes catalanes i àdhuc de les de tot l'Estat (només superat per la petita Caixa de Pollença). L'increment ha estat del 33,48%, en front del 16,82% de la mitjana de Caixes, amb una xifra propera als 60.000 milions de ptes. d'increment net.

Caixa Penedès ha demostrat un cop més la seva voluntat de seguir essent dinamitzadora dels àmbits econòmics on actua, amb especial èmfasi en el món dels particulars, comerços i petites i mitjanes empreses. Cal destacar el fort creixement dels préstecs habitatge, i sobretot el total compliment dels compromisos adquirits dins del Programa d'Habitatges de Protecció Oficial i preu taxat, que per l'any 1992 era de 3.000 milions de pessetes.

Compte de resultats

Caixa Penedès ha obtingut en l'exercici de 1992 un benefici abans d'impostos de 2.907 milions de ptes., la qual cosa representa un benefici net de 2.235 milions, amb un increment del 8,2% respecte al benefici obtingut en l'anterior exercici de 1991.

Cal destacar també que això ha estat possible gràcies a l'increment del marge d'intermediació en un 12,02%, situant-se en 14.044 milions de ptes., a l'increment del marge ordinari en un 13,11% situant-se en 15.127 milions de ptes., i al creixement del marge d'exploatació en un 29,02%, situant-se en 5.190 milions de ptes.

Cal destacar també l'important esforç fet per Caixa Penedès en la dotació al Fons d'Insolvències, sempre amb un criteri de màxima prudència i seguint les directrius del Banc d'Espanya, i que enguany ha representat una dotació de 3.657 milions de ptes.

Salidos de clients

En quan als dipòsits de clients, a 31 de desembre de 1992 Caixa Penedès ha tancat amb un romanent de 339.601 milions de ptes., amb un increment durant l'exercici de 1992 de 31.412 milions de ptes.

Aquests resultats reforcen un cop més la consolidada tercera posició de Caixa Penedès en el mercat català, darrera de Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona i Caixa de Catalunya. Caixa Penedès segueix una dinàmica de creixement constant i de consolidació d'una extensa Xarxa de Sucursals, propera a les 300 Oficines, dins de l'estratègia de l'Entitat d'arrelament a tot Catalunya.

Aquesta estratègia de Caixa Penedès ha seguit passant per l'obertura de noves Oficines, per tal d'acostar els punts de servei allà on el desenvolupament econòmic i social ho requereixen. Enguany s'han obert 25 noves Sucursals, bàsicament a Barcelona-capital i cinturó, i a les comarques tarragonines, on la presència de Caixa Penedès està encara en fase de creixement.

Ordenació sacerdotal dels mossens Fluriachs i Valladares

BARCELONA.— El 9 de gener, festa del Baptisme del Senyor, Mons. Ricard Mª Carles, conferia als diaques del Seminari Diocesà —Mn. Alfred Valladares i Mn. Joaquim Fluriach— l'orde del presbiterat.

La Catedral estava plena de gom a gom. Hi eren presents més de cent preveres i diaques, així com el bisbe auxiliar, Mons. Carles Soler i Pèrdigo.

● C.C.

Xerrades sobre la teologia de l'Església a Amèrica Llatina

"La cristologia de l'alliberament posa l'accent en la praxi, no en la teoria"

BARCELONA

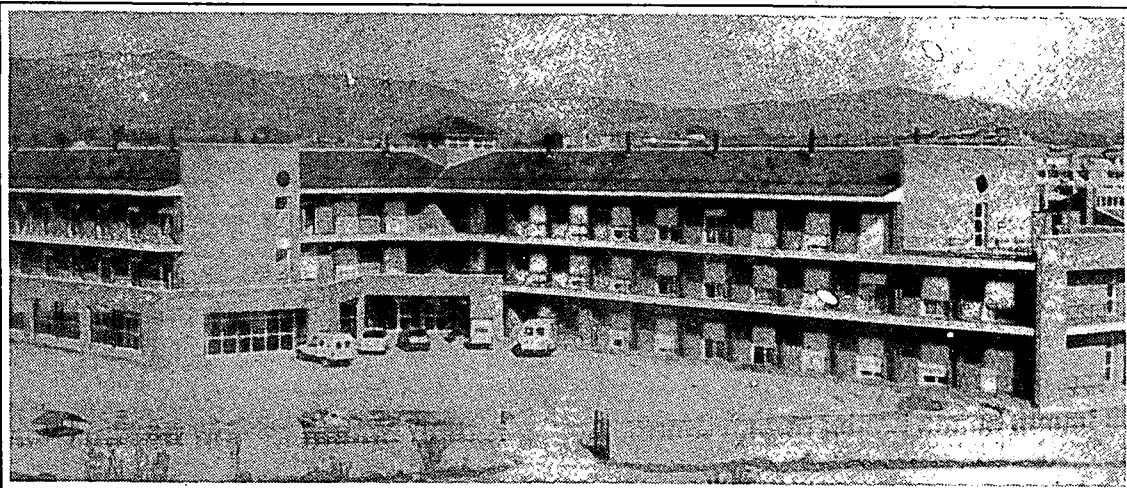
"La cristologia de l'alliberament posa l'accent en la praxi, no en la teoria", va afirmar el teòleg Antoni Bentué, professor de la Universitat Catòlica de Santiago de Chile, en una xerrada celebrada recentment al casal parroquial de la Puríssima Concepció. La conferència s'inclou en un cicle de reflexió sobre la teologia de l'Església a Amèrica Llatina que comprèn els següents aspectes: la teologia atenta als signes dels temps, l'especificitat de la teologia de l'alliberament, la cristologia a Amèrica Llatina i l'Església americana a partir de Santo Domingo.

Bentué va exposar l'accent fonamental de la cristologia de l'alliberament: "Il·legeix les paraules i les actituds de Jesús i mostra el seu caràcter històricament conflictiu." La metodologia que usen els teòlegs de l'alliberament es basa en l'anàlisi de les actituds antipuritanes i antiteocràtiques del Jesús històric. "Jesús va trencar amb el puritanisme del moment" perquè s'envoltà de prostitutes, cecs, coixos. Jesús posà en crisi el "narcisisme jueu". El Déu que es revela en Jesús "és una bomba que obliga a renunciar al propi egocentrisme" per això "l'Església ha de denunciar actituds en tant que siguin marginadores, encara que impliquin conflictes polítics".

Segons Antoni Bentué, l'aportació específica de la teologia de l'alliberament és la manera d'entendre la Pasqua (mort i resurrecció de Jesús) com a "fonament ètic alliberador", remarcant que "Jesús va morir perquè el van matar i no el van matar perquè sí, sinó degut a les seves paraules i actituds". Des d'aquesta perspectiva, "la resurrecció és la intervenció de Déu per a donar-li raó a Jesús." La Pasqua, per la teologia de l'alliberament, determina el criteri d'actuació del cristià que ha d'optar "en la línia d'allò pel qual Jesús es va jugar la vida". La solidaritat és la conseqüència decisiva que es deriva del significat de la Pasqua. Es produeix un redescobriments de la fe cristiana, tenir fe és "creure que Déu és tal com ens ha estat revelat en el rostre de Crist" i "Crist assumeix la perifèria, la situació del pobre en la seva encarnació; d'aquí l'opció preferencial pels pobres".

De la Cristologia se'n dedueix una determinada eclesiologia, "l'Església és opció pels pobres i opció d'encarnació en els pobres". Aquesta eclesiologia s'ha fet palesa, segons Antoni Bentué, en el sínodo de Santo Domingo. "La conferència del CELAM ha aprofundit més la síntesi de Puebla", pràcticament no ha usat el terme "alliberament" (només dues vegades), però ha optat pel contingut que hi ha al darrere d'aquesta paraula "en comptes d'alliberament es fa servir l'expressió "promoció humana integral". Per a Bentué, el conjunt del sínodo de Santo Domingo ha estat molt positiu, el contingut del capítol que es refereix a la inculturació de l'Església "és dels més punyents".

● C.C.

Residència Aura, de Manlleu

La Residència Aura, de Manlleu, una voluntat de servei

VIC

MANLLEU.— La Residència AURA per a la tercera edat ja és un fet. La presència del bisbe de la diòcesi de Vic, Mons. Josep M. Guix, en l'acte de l'inauguració,

era molt significativa. La Fundació mateixa i la pròpia Residència respiren un aire confessional en la seva vessant de servei, sense cap intenció de condicionar les pròpies creences. Sense la col·laboració de la comunitat cristiana, a través de la

congregació de les Vedrunes, del suport moral de la parròquia i de les persones convingudes que hi ha darrera d'aquesta realització, les coses no haguessin anat així.

● C.C.

El Pare Ignasi Salvat, en un curs sobre el nou catecisme

"El catecisme fa una defensa clara i absoluta de la llibertat humana"

BARCELONA.— "Totes les parts del Catecisme estan molt ben estructurades", va manifestar el dimecres 10 de febrer Ignasi Salvat, s.j., professor de moral social a la Facultat Catalana de Teologia, en el cicle de conferències organitzades per la Comunitat de Vida Cristiana Berchmans i el Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia. Sota el títol "El nou catecisme, com ens afecta", el curs tracta els aspectes dogmàtics, morals i espirituals del nou Catecisme de l'Església Catòlica.

Ignasi Salvat es va referir a la tercera part del text, "La vida en Crist", davant d'unes 700 persones. Va començar aportant algunes dades estadístiques: hi ha 342 cites d'autors espirituals en aquesta part, només 12 pertanyen a escriptors dels segles XIX i

XX: 2 cites del rector d'Ars, 4 del cardenal Newman i 6 de Sta. Teresa de l'Infant Jesús. Segons Salvat, l'esquema seguit pel catecisme és el de la "Summa" de St. Tomàs i "no s'ha tingut en compte la teologia moral del moment".

Per a Salvat, el catecisme fa una "defensa clara i absoluta de la llibertat humana" si bé afegí que la llibertat de l'ésser humà és concreta i condicionada pel context social, polític, familiar, educacional. Pel que fa al pecat, Ignasi Salvat va partir en la seva explicació del punt de vista de la teologia moral actual: "La moral actual estudia totes les coses des del punt d'interacció de la persona humana, concep la persona com un procés. No podem separar un acte humà de la construcció de tota la persona humana".

Sentit comunitari i social

A continuació, Salvat va parlar del tractament del sentit comunitari i social de la persona humana en el nou catecisme tot declarant "molt coratjós" que el catecisme es refereixi al pecat estructural. "Tot el que és social aquest catecisme ho tracta molt bé. Un s'hi troba bé en aquest apartat" va afirmar Salvat.

"El catecisme subratlla que no es pot fer del decàleg només una llei" va dir Ignasi Salvat. En tractar la qüestió dels manaments, s'han d'entendre en un "context d'alliberament i d'amor". "El catecisme mostra molta sensibilitat per la qüestió social", si bé "tracta els temes molt teòricament". Tot el que ha tingut més ressò en els mitjans de comunicació (pena de mort, horòscops, legítima defensa) no és per a Salvat el més important del document, encara que demostra que "l'Església pot parlar".

● C.C.

XVI Jornades de Pastoral de Joventut

SANT CUGAT DEL VALLÈS.— Els dies 5 i 6 de febrer se celebrà, al Casal Borja, les XVI Jornades de Pastoral de Joventut de tot Catalunya, organitzada pel Secretariat Interdiocesà de Joventut. El professor Salvador Cardús hi dictà una conferència en la que analitzà la situació dels joves avui i, sobretot, com les enquestes sociològiques tracten la dimensió religiosa. El Dr. Martínez Sistach, bisbe de Tortosa, presidí la trobada.

Una obra d'art que va més enllà del seu valor artístic

—Sor Ma. Rosa, ¿Què és una icona?

—Visió artística en funció de la fe que sant Pau defineix com "visió de l'invisible". La icona és una bella obra d'art que ens porta més enllà del seu valor artístic, cap a la veritat que representa i que és la seva bellesa fonamental. Es necessita una certa maduresa espiritual per reconèixer-la.

—¿Quin és l'origen de la iconografia?

—La pàtria de la icona és l'Orient. L'iconostasi (mampara col·locada davant l'altar), s'omple d'imatges després de les lluites iconoclastes que van afectar l'Orient cristià durant 130 anys. L'any 726, Leon Isaurico promulga l'edicta funest contra el culte de les imatges. La cristiandat bizantina va generar molts màrtirs. Al març del 843 l'Orient cristià va guanyar la batalla que se celebra cada any el primer diumenge de quaresma amb una processó d'icones. El 8è concili a l'any 869 declara "la veneració de les Santes Icones als que concedim els mateixos honors que els llibres dels SANTS EVANGELIS..."

—¿Com es pinta una icona?

—Les icones es pinten sobre fusta que pot ser de xiprer, roure, faig, castanyer. Es prepara una cola animal sobre una tela fins que s'enganxa a la fusta. El levkos —una barreja de cola, oli de llinosa i pólvores blanques— s'unta sobre la fusta amb diverses capes com si es tractés del cos humà. Déu va modelar l'home d'argila, li va bufar alè de vida i es va convertir en un ésser viu. Es continua la feina dibuixant la figura i gravant-la perquè en una icona no et pots conformar de pintar només la superfície. És com una presa de possessió des de l'interior ja que un gravat no es pot esborrar. Després es posen les plaques d'or en el fons i en la corona. L'iconògraf prepara personalment la seva pintura a partir de pigments naturals en pols barrejats amb rovell d'ou.

De jove va estudiar Belles Arts i sempre ha estat relacionada amb el món de l'art

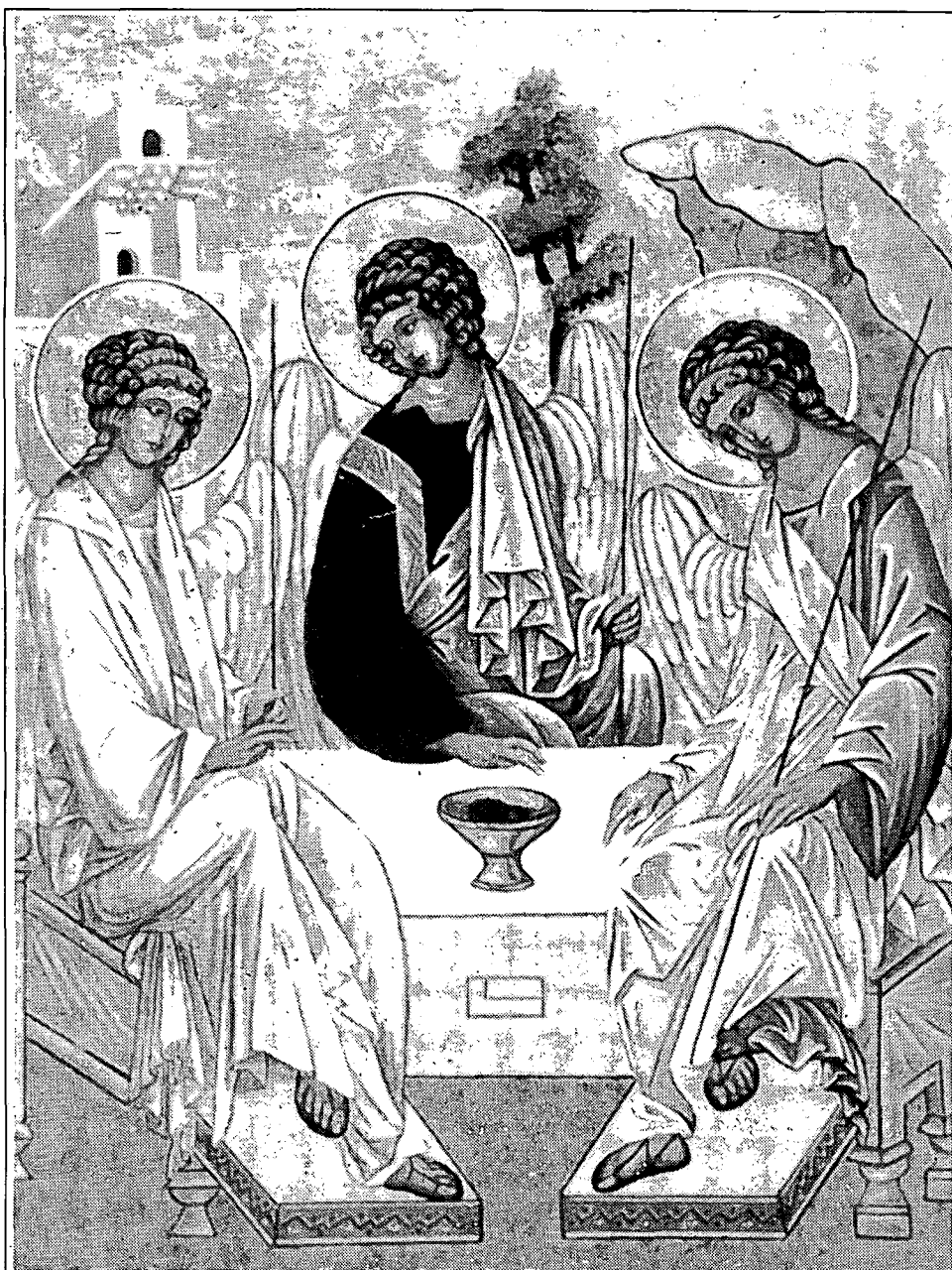
Ma. Rosa Perejoan, franciscana d'Arbeca, viu a Jerusalem on es aprofitant unes curtes vacances a CATALUNYA CRISTIANA la seva vida amb Déu. Avui en dia, les seves icones recorda en especial com la província seva vida f

—Sor Ma. Rosa, ¿quan va descobrir que tenia vocació per pintar icones?

—De jove vaig estudiar Belles Arts i sempre ha estat relacionada amb el món de l'art. La idea de pintar icones sempre m'havia fascinat, però sabia que feia falta una gran preparació espiritual. Jo vaig viure al Líban durant 20 anys i els 10 últims van ser de guerra intensa i gran tensió perquè no ens podíem moure del país. Al 1982, l'any que van entrar els jueus al Líban, la frontera del sud es va trencar i ja es podia anar a Israel sense cap tipus de problema. Llavors la meua superiora em va proposar que anés un mes a Jerusalem per descansar de la tensió viscuda. Vaig sortir del Líban en una època de canvis quan creïem que ja havia arribat la pau, però sorprenentment la situació va empitjorar i em van aconsellar la situació no tornés. Però jo estava sense treballar i això no podia ser. Un dia, una monja de la comunitat em va dir que havia d'anar a una xerrada sobre iconografia però que no li feia gaire gràcia, i hi vaig anar jo. Aquella conferència va ser un impacte terrible. Després de demanar permís a la Delegada Provincial, havia de trobar una persona que m'ensenyés, però era molt

Mare de Déu, porta del Cel

Trinitat de Rublov

Ma. Rosa Perejoan, franciscana missionera de Maria

ana missionera de Maria, natural
s dedica a l'art de la iconografia.
Barcelona, sor Ma. Rosa explica a
ntensa vida dedicada al servei de
són admirades arreu del món. Ella
dència va modificar el rumb de la
a deu anys.

"L'iconògraf és un instrument en mans de Déu"

Les seves icones són admirades arreu del món

diffícil. Finalment vaig descobrir una monja
rusa que vivia com a ermitana a Natzaret,
però que no ensenyava a ningú. La vaig anar
a trobar amb la ferma intenció d'aconseguir-
ho. La vaig convèncer, però només em dedicà
15 dies.

—**Quin va ser el procés d'aprenen-
tatge?**

—Primer em va dir que m'oblidés de tot el
que coneixia sobre art i pintura, de tot el que
havia fet fins aquell moment. Em va ensenyar
com preparar la fusta: amb molt d'amor i
espiritualitat. Vaig començar a pintar icones
i em sortien bé, ja em sentia tota una
iconògrafa. Però un dia, trobo que la icona
que havia fet estava com leprosa, lletja, no
tenia la finor del dia abans. Volia arreglar-la,
però cada cop em sortia pitjor i la vaig voler
esborrar. Però la monja em va dir que una
icona feta, mai no es pot esborrar i em va
aconsellar que pregués. Vaig anar a la capella
i de cop i volta, vaig veure clar que no era jo
que sabia fer icones sinó que era un
intermediari de Déu que es valia de la meua
mà per fer la seva obra. La icona es va
arreglar de tal manera que ha vingut gent de
tot el món per admirar-la perquè diuen que
té quelcom d'especial. Això explica que una
icona mai no se signi ja que només és un
instrument en mans de Déu.

—**Què té una icona que la diferencia
d'una altra obra d'art?**

—La tècnica és completament diferent. Si
mires la Mare de Déu d'una icona veus
moltes imperfeccions: no es conserva
l'asimetria, el nas és massa llarg, la boca
massa petita, els ulls massa grossos. Hi ha
una sèrie de disbarats, però la mires i et porta
a Déu. No veus un rostre bonic sinó el seu
interior, la seva espiritualitat. No ets tu, és
Déu qui fa la icona.

—**Com es prepara vostè abans de
començar a pintar una icona?**

—Ara mai no pinto sense haver pregat
una hora per la família que me l'encarrega.
Em poso en el taller amb un ambient de
religiositat, escolto música clàssica,
conferències, i em va sortint, però no em
preguntis per què poso aquell color o l'altre.
Els canons de la iconografia diuen que
hauríem de ser sants, d'això res, però sí vaig
veure que som un instrument en mans de
Déu. Per això em colpeix molt aquell exemple
de santa Teresa de Jesús. ¿Què és una
escombra en una casa? S'amaga però és del
tot necessària. És un dels instruments més
humils per tenir una casa neta. Jo crec que
Déu ens tria, no perquè siguem millors que
els altres sinó com un drap que treu la pols i
ha de ser dòcil amb la mà que el porta.

—**Quins models segueix quan pinta
una icona?**

—La Trinitat de Rublov i la Mare de Déu de
Vladimir són els més famosos del món i han
de ser exactes. Ara bé, jo també faig moltes
composicions, però sempre respectant els
canons de la iconografia. Si tu em demanes
que et faci un retrat, jo et faré tal i com tu ets
ara. Això no passa amb les icones on no
importa el físic sinó l'espiritualitat. No té cap

importància la semblança física, sinó apropar-
nos al que és aquell home davant Déu.
Aquest retrat serà etern: el que va ser, el que
és i el que serà.

—**Lavors, la gent ¿li encarrega la icona
que vol?**

—Tinc unes postals que serveixen de
model. Per exemple una dona que viu en un
castell em va demanar un Crist molt bonic
que cridés l'atenció quan entrés la gent. Li
vaig fer un Crist gloriós, tot el quadre és d'or
amb una màndorla blava. Em vaig inspirar
segons el Crist de Teòfan el Grec. Si em
demanen que et faci una marededéu
inventada o la del teu poble, sempre la faré
amb el vestit blau que indica virginitat, amb
els tres estels darrera que indiquen que fou
verge abans i després de la concepció i amb
el mantell vermell, símbol de divinitat. El
Crist té de diferent el mantell blau
d'humanitat.

—**Ara com ara, ¿té més feina de la que
pot fer?**

—Sí, és veritat, després de 7 anys de pintar
icones, hi ha molta gent que me'n demana.
Tinc feina per 2 anys i això que em limito
perquè sinó és massa esgotador. Cada dia li
demano a Déu que no em tregui aquest do.
Sóc l'única que faig icones en el meu orde i
la gent es pregunta per què no em poso una
ajudant, però llavors ja no seria una icona.
Malauradament hi ha congregacions que
ho fan entre totes, però no es tracta d'això.
Una icona s'ha de fer des del principi fins al
final, tota sola amb el patiment que
comporta. És molt pesat, però Jesús durant
30 anys va ser un simple fuster i amb 3 anys
va salvar el món. Crec que l'artista també ha
de fer els treballs més humils.

—**Quants diners costa una icona i
quan temps tarda a fer-la?**

—Una icona mai no es fa sola perquè
s'han de fer moltes capes de pintura i s'han
d'assecar 4 o 5 hores. Reconeix que tinc una
gràcia especial i les faig bastant de pressa. A
vegades les deixo, vaig a fer obres d'apostolat,

però llavors l'àngel de la guarda treballa per
mi, (risa). Si treballo molt, tardo mig any per
fer cinc icones. Pel que fa al preu resulten
cares perquè tot es fa amb or de 25 quirats,
però l'essencial no són els diners, sinó donar
a conèixer la glòria de Déu. Em costa molt
posar preu a una icona perquè la gràcia de
Déu no té límits. Per això els que poden
paguen i els altres no.

—**Handeser impressionants tan grans
i d'or.**

—Sí, realment, jo tinc testimonis de gent
que diuen que a casa seva no els anaven bé
les coses, però des que tenen la icona, sembla
que la Mare de Déu els protegeix d'una
forma especial. Una icona no és només un
tros de fusta pintat, no es beneeix amb una
simple pregària sinó que s'ha de posar al
damunt de l'altar durant tota l'eucaristia i
després es fa la benedicció.

Dissenyadora de moda

—**Abans de descobrir la seva vocació
per les icones, va estar vinculada al món
del disseny d'una bona ben diferent.**

—Sí, no ho sap molta gent. Quan jo vaig
viure al Líban al 1964, una empresa molt
important de moda necessitava una estilista
i jo n'era. Durant 15 anys vaig ser dissenyadora
d'una casa de modes francesa que servia a
l'Orient Mitjà, tot i viure al convent. Vaig tenir
la gran sort que el meu cap era un cristià de
comunió i meditació diària i em va facilitar
molt la feina. Recordo aquella època amb
molt d'afecte, era molt amiga de les maniquiss
i això em va permetre de fer un gran apostolat
prop del món de la moda. Un dia el Senyor
em va dir que ja estava bé i vaig descobrir les
meves aptituds per la iconografia. El meu
amic Tomàs Alcoverro ho va expressar molt
bé en un article publicat a La Vanguardia: "la
Ma. Rosa ja no vesteix més dones, ara vesteix
la Mare de Déu".

—**Vostè va viure la guerra del Líban
durant 10 anys. ¿Aquella època va ser la
més difícil de la seva vida?**

—Ho vaig passar molt negre perquè allò
era un infern. Per anar a la feina havia de
recórrer 25 km i cada dia veia com queien les
bombes i els morts al meu costat. La guerra
del Líban va ser una cosa inimaginable.

—**Però quan va anar a Jerusalem va
ensopegar amb una altra guerra, la del
Golf Pèrsic.**

—La primera setmana van ser els pitjors
dies de la meua vida. No podia tornar a viure
una experiència com la del Líban, però després
vaig veure que la situació era diferent. Al
Líban, en qualsevol moment podien caure
bombes, mentre que a Jerusalem tot estava
molt organitzat. Et senties protegida: els
soldats ens van ensenyar com posar-nos les
màscares, la ràdio t'informava en diversos
idiomes de tot el que succeïa. Hi havia el risc
que et caigués un míssil, però no vaig passar
tanta por.

Jerusalem: antecambra del cel

—**Un cop finalitzada la guerra, es van
reprendre les peregrinacions cap a Terra
Santa?**

—Sí, primer vam passar un any molt dolent,
sense que hi vingués ningú. Hi havia molta
misèria, molts robatoris, molts hotels van
haver de plegar. Però ara la situació ja és
normal. Els pelegrins poden venir amb tota
tranquil·litat.

—**¿Creu que és una bona experiència
per als joves?**

—Sí, del tot. Pau VI ja va organitzar la Casa
d'Abraham, pensada especialment per al
jovent. L'allotjament, esmorzar i sopar és de
franc, només es dona la voluntat. És molt
recomanable que els joves coneguin els
sants llocs i facin un viatge bonic, però no
solament en pla turístic.

—**¿Quina és la situació dels cristians a
Jerusalem?**

—Només hi ha un 1% de cristians i catòlics
en totes les seves variants. Son grupets molt
minoritaris, allà es respecta el catolicisme
perquè porta diners al país. Si els catòlics no
tinguéssim els sants llocs, tot desapareixeria.
S'ha de conviure amb molta diversitat: el
dissabte la dels jueus i el diumenge la dels
cristians. Durant la guerra veïes els musulmans
com resaven perquè Saddam Hussein
guanyés la guerra i nosaltres pregant perquè
s'acabés. Déu a les altures ja s'hi entenia.

—**¿Què suposa per a vostè viure a la
terra de Jesús?**

—Quan vivia al Líban, pensava que si em
treien d'allà em moria, però quan vaig anar
a Jerusalem vaig descobrir un altre món. No
hi ha res que sigui extraordinari: hi ha llocs on
els paisatges són més bonics, la gent més
simpàtica, però Terra Santa té quelcom
diferent a la resta del món perquè sents que
Jesús hi ha viscut. Jo sempre poso aquesta
comparació: quan surto de Jerusalem vaig a
altres convents sense avisar, però no faig
certes coses. Jo crec que per Déu és igual, el
món sencer és casa seva i està a tot arreu,
però a Terra Santa més que a qualsevol altre
lloc. Viure a Jerusalem i pintar icones és com
estar a l'antecambra del cel.

■ Glòria Carrizosa

Amb motiu de l'Any Sant Compostel·là, s'està procedint a la restauració de la part superior del famós Pòrtic de la Glòria de la catedral de Santiago

Els serbis i els musulmans de Bòsnia han permès, finalment que els combois amb ajuda humanitària arribin al seu destí

El govern xinès ha donat per acabat el procés sobre els avalots del 1989 a la plaça pequesa de Tiananmen, i ha posat en llibertat el que en fou dirigent, Wang Dan

16, dimarts

Ginebra: la crisi dels Balcans

Per si fos poc l'embull balcànic, Turquia hi fa acte de presència amb la visita del seu president, Turgut Ozal, a Bulgària, Albània, Macedònia i Croàcia per evitar l'extensió de la guerra, i estrènyer les relacions amb els països balcànics, recordant l'antiga influència que hi exercia fins a la Primera Guerra Mundial. Immediatament la veu del Serbis s'ha deixat sentir denunciant l'expansionisme islàmic des d'Ankara. Per altra banda les nacions unides han qualificat per primera vegada la violació com a crim de guerra, i ha continuat el bloqueig serbi al comboi d'ajuda humanitària a Cerska (Bòsnia).

Londres: continuen els debats sobre Maastricht

A la Cambra dels Comuns continua l'encès debat per la intervenció del ministre d'A.E. Douglas Hurd que va desmentir que el govern planegi ratificar el Tractat de Maastricht per prerrogativa reial. La realitat és que Gran Bretanya espera el resultat del segon referèndum danès, i, mentrestant... es discuteix i res més.

Alger: el FIS reivindica l'atemptat contra el ministre de Defensa

El Front Islàmic de Salvació (FIS), va reivindicar ahir l'autoria dels atemptats d'aquests darrers dies, entre els quals sobresurt el comès contra el ministre de Defensa Khaled Nezzar. L'anunci ha estat fet per mitjà del diari saudita *Xarba al-Ausat*, que es publica simultàniament en diverses capitals àrabs i en algun lloc d'Europa.

17, dimecres

Washington: les realitats s'imposen a les promeses electorals

La campanya electoral ja és lluny. El president Clinton s'ha enfrontat amb la realitat, i ahir va marcar les primeres fites de la seva política econòmica: va anunciar que apujarà els impostos, sobretot a les classes mitges, a les quals va demanar sacrificis patriòtics perquè els Estats Units d'Amèrica puguin recuperar la prosperitat perduda. Això és el que avui el president ha dit a la sessió conjunta de les dues Cambres del Congrés, amb motiu del seu discurs sobre l'estat de la Unió...

Moscou: termini de 10 dies per arribar a un acord

El president Ieltsin i el del Parlament, Khasbulatov s'han "concedit" deu dies per arribar a un acord constitucional. Segons el portaveu parlamentari Zlobin, ni Ieltsin ni Khasbulatov han rebutjat la idea de celebrar el referèndum el proper 11 d'abril, si bé han demostrat la seva preocupació "pels possibles resultats" de la consulta.

Belgrad: la regió de Krajina s'incorporarà a Croàcia?

Els serbis de la regió de Krajina es divideixen entre els partidaris de la resistència a ultrança als croats i els que, seguint les indicacions de Milosevic, el president de Sèrbia són partidaris de constituir una regió autònoma dins la República de Croàcia. Això demostra que les pressions de l'ONU i especialment de la Casa Blanca sobre el govern de Belgrad, fa que aquest procuri frenar els seus impulsos, ja que, com a la regió de Krajina, també ha recomanat a Radovan Karadzic, de Bòsnia.

18, dijous

Pequín: Tiananmen, creu i ratlla

Les autoritats de la Xina comunista per demostrar el seu afecte pels drets humans i per respondre a les crítiques que plovién d'arreu sobre el seu poc respecte per aquests drets, ha donat per clos l'incident de Tiananmen, han alliberat Wang Dan i altres dos dissidents organitzadors de la revolta de 1989. La nova actitud de Pequín és evidentment de cara al seu ingrés al GATT i a la candidatura olímpica per l'any 2000.

Nova York: se suspèn l'ajuda humanitària a Bòsnia

L'Alta Comissaria de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR), organisme responsable de la distribució de l'ajut humanitari a Bòsnia, ha decidit suspendre totes les operacions a Sarajevo i zones sota control serbi (un 70% del territori) fins que cessin les interferències polítiques en la seva missió. L'ordre immediata és pels combois bloquejats pels serbis i que estaven destinats a Cerska i Gorazde, poblacions bloquejades des del mes de setembre passat i sense rebre ajuda.

París: les properes eleccions legislatives

Les males perspectives que s'auguren pel partit socialista, després que s'han descobert tota mena d'escàndols, el president François Mitterrand ha decidit participar obertament en la campanya electoral, provocant la indignació dels partits de l'oposició que acusen de no respectar la neutralitat que ha de tenir el cap de l'Estat, cosa que complica el postelectoral que si es confirmen els sondejos implicarà un canvi de govern a centre-dreta.

19, divendres

Port-au-Prince: catàstrofe marítima amb prop de dos mil morts

El vaixell *Neptune*, ferri que feia el transport entre la ciutat de Jérémie i la capital Port-au-Prince va naufragar a causa d'una tempesta, i va provocar la mort de prop de dues mil persones. El ferri anava sobrecarregat de passatgers. Alguns supervivents van poder arribar a la platja, i és difícil conèixer el nombre exacte de víctimes. Un dels factors que pot haver fet augmentar el nombre de víctimes és el fet que la zona on va produir-se el naufragi és habitada per molts taurons...

Washington: discurs del president sobre l'estat de la Unió

Tal com estava previst el president Clinton va comparèixer ahir davant del Congrés (Cambra de Representants i Senat) per exposar l'estat de la Unió, i marcar la nova direcció per a l'economia per tal de poder sortir de la greu crisi actual. Clinton va demanar als nord-americans que s'estrenyin el cinturó. Però va parlar de l'eliminació de 100.000 llocs de treball en l'Administració; va demanar un paquet d'inversions per valor de 30.000 milions de dòlars per poder complir la màxima prioritat del govern, o sigui oferir nous llocs de treball. El discurs de Clinton ha estat molt ben rebut en tots els medis socials dels Estats Units.

París: la campanya electoral va dominant tot el país

Des del president de la República a l'últim dels francesos (això d'últim és un dir), tot el país està immersit en la campanya electoral que tindrà lloc a mitjans del mes de març. A la proposta de Michel Rocard de refondre el Partit Socialista en un ampli moviment d'esquerres, ha respost Mitterrand rebutjant tota idea que porti a la destrucció del Partit. Cal fer notar que la idea de Rocard no ha estat ben rebuda per ningú: ni del seu partit ni pels altres possibles integrants... Tothom vol quedar-se amb el que és seu...

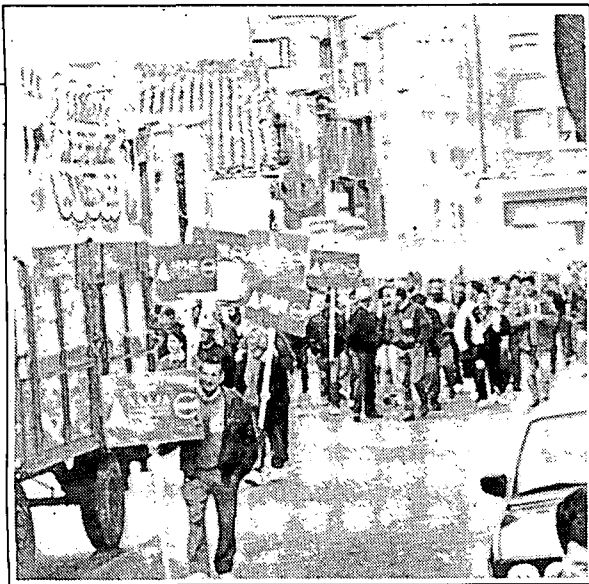
BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

➤ Les Nacions Unides informaren ahir que 25.000 'cascos blaus' prendran el relleu de les unitats de l'exèrcit nord-americà que han dut a terme l'operació 'Restablir l'Esperança' a Somàlia.

➤ En un gest de bona voluntat l'Estat d'Israel ha acollit 84 refugiats musulmans de Bòsnia. Els refugiats van arribar en un avió especial, noliejat per la comunitat jueva de França, des de Zagreb.

➤ El president electe de Xipre, Glafcos Clerides, ha manifestat que "mai no ha tingut cap intenció d'entorpir els esforços encaminats a trobar la solució per a la reunificació de Xipre".

➤ L'OAP accepta un repatriament escalonat dels palestins deportats al sud del Líban, a l'anomenada terra de ningú. Així l'asser Arafat fa possible l'acord a què van arribar els EEUU i Israel.

Per tot Espanya s'han produït manifestacions de pagesos protestant per la política agrària del Govern i de la C.E.

El campió del món de boxa dels pesos pesats, Riddick Bouwe va fer un donatiu de prop de cent mil dòlars pels nens de Somàlia als quals va visitar

Un agent sanitari voluntari prestant els seus serveis a Uganda

20, dissabte

Nova York: la crisi dels Balcans

Les notícies sobre la guerra a Bòsnia es multipliquen dia a dia. Ahir el Consell de Seguretat de les Nacions Unides va aprovar per unanimitat l'allargament del mandat dels *Cascos Blaus* fins al 31 de març vinent, atorgant-los més llibertat de moviment així com autoritzant-los a usar la força en defensa pròpia. El Consell de Seguretat també ha demanat al secretari general que posi a disposició dels 23.000 soldats de l'ONU els mitjans necessaris per reforçar la seva seguretat. Pera la seva banda, França i Anglaterra que són els països de la CE que més cascos blaus han enviat a Bòsnia tenen a punt artilleria pesada i tancs a bord dels seus vaixells destacats a l'Adriàtic... Al mateix temps, el president de Turquia Turgut Ozal, ha fet acte de presència a la zona amb la seva visita a Albània on s'ha entrevistat amb els líders polítics d'aquest país... I, finalment el president de Bòsnia ha declarat que boicotejarà el procés de pau si no arriba ajut humanitari a les zones de l'est del país...

Moscou: els possibles acords es fan impossibles

L'acord per posar fi als enfrontaments entre el president Ieltsin i el president del Parlament Khasbulatov sembla cada vegada més impossible, ja que aquest darrer sembla que no té altre interès que fer caure Ieltsin del poder. La caiguda de Ieltsin significaria, sens dubte, una involució que cap benefici portaria a la República de Rússia; ja que l'abocaria a un aïllament internacional.

Jerusalem: el retorn dels palestins deportats

En el curs de la visita que el nou Secretari d'Estat nord-americà, Warren Christopher fa al Pròxim Orient, el president d'Egipte, Hosni Mubàrak, li va fer present l'exigència egípcia que es compleixi totalment la resolució 799 del Consell de Seguretat, que ordena el repatriament immediat dels palestins fonamentalistes expulsats d'Israel.

21, diumenge

Sarajevo: alto-el-foc unilateral bosnià

El president de la República de Bòsnia i Hercegovina, Izetbegovic ha ordenat un alto-el-foc per contribuir a la pau i, sobretot, per facilitar l'arribada de l'ajut humanitari suspès per les Nacions Unides a causa dels obstacles que imposen els bel·ligerants. S'especula en aquest moment amb la possibilitat que el president bosnià es traslladi aquesta setmana a Nova York per continuar les converses de pau. Resulta també interessant el viatge del president de Turquia, Turgut Ozal, a Albània, on ha rebut representants de la regió autònoma de Kosovo i també el representant de Croàcia. I, finalment, l'explosiva declaració del president serbi Milosevic acusant Alemanya i el Vaticà de voler destruir l'ex-Iugoslàvia...

Amman: el viatge al Pròxim Orient del nou secretari d'Estat USA

Se segueix amb molt d'interès aquest primer viatge del nou secretari d'Estat USA, Warren Christopher a les diverses capitals del Pròxim Orient, amb l'intent d'apropar posicions que, a vegades, semblen irreconciliables. Però segons declaracions de Christopher, les autoritats d'Israel podrien acceptar el repatriament per etapes d'un important nombre de deportats al sud del Líban. La proposta presentada per la central Palestina al secretari d'Estat preveia el retorn immediat d'un terç dels deportats, un altre terç en el moment de reprendre les converses de pau a Washington, i l'altre terç durant el mes de juny. Finalment, Christopher va dir: "Si els palestins accepten, serà un signe molt positiu per a les negociacions de pau".

22, dilluns

Zagreb: es reprèn l'ajut humanitari

Després que els serbis i els croats s'han compromès formalment a no obstaculitzar el transport d'aliments i altre ajut humanitari a través dels fronts de guerra, deu camions de l'ONU han arribat a la ciutat assetjada de Zepa. També la decisió d'alto-el-foc dictada pel president bosnià Alija Izetbegovic ha ajudat a que el transport fos possible. A Skopje, capital de Macedònia, s'han produït avalots per protestar per la construcció d'habitatges pels refugiats musulmans...

Washington: l'aprovació del pla econòmic de Clinton

Sembla que hi ha bones perspectives perquè el Congrés nord-americà aprovi, el proper mes de juliol el programa econòmic del president demòcrata. La primera bona perspectiva és que el partit demòcrata gaudeix de majoria al Congrés. Encara que, segons Robert Dole, cap de la minoria republicana al Senat, el pressupost patirà "importantes modificacions al Congrés".

Jerusalem: les gestions de Christopher

El secretari d'Estat nord-americà va marxar de Damasc, on s'havia entrevistat amb el president de Síria, Hafiz al-Assad, amb aire força satisfet vistes les propostes de Damasc per desencallar la crisi dels deportats i, a més, poder reiniciar aviat el procés de pau. El ministre d'Afers Estrangers sirí, Faruq al-Xarah referint-se als deportats va dir: "Aquesta dificultat ha de ser superada. Ningú no vol que els deportats quedin fora de la seva terra. Volem que siguin repatriats i volem reprendre el procés de pau..."

Flamencs i valons

Una de les rivalitats europees més sonades és la que es professen mútuament els flamencs i els valons. Súbdits d'un mateix rei —no el de Bèlgica sinó el dels belgues—, i dipositaris de dues cultures molt distants. Els flamencs, al nord del país, amb els ulls ficats a Holanda, amb qui comparteixen la parla —salvant els dialectalismes—. Els valons, amb el cor i la llengua dins de França, però orgullosos que Napoleó va caure a Waterloo.

Les diferències s'accentuen en època de crisi, i així és que el parlament belga ha iniciat la reforma de l'estat. El nou article 1 de la Constitució diu que Bèlgica és un estat federal. La iniciativa, dels flamencs.

Recentment, l'enfrontament lingüístic a Bèlgica entre els valons i els flamencs s'ha convertit en una guerra de televisions. Les autoritats flamenques han prohibit la distribució de dos canals de televisió de parla francesa en dues poblacions de la regió de Brussel·les. Estan en territori de Flandes; però la seva proximitat a la capital, Brussel·les, fa que hi visquin molts estrangers i belgues amb el francès com a llengua materna o bé d'ús habitual.

La prohibició afecta la televisió local Tele-Bruxelles i Canal-Plus. Les autoritats flamenques consideren que no tenen la cobertura legal per emetre a la meitat nord de Bèlgica. Semblant és el cas d'Euro-esport, un canal esportiu que emet simultàniament en francès i en flamenc, i el telespectador la selecciona. A Flandes s'ha prohibit l'àudio en francès.

Una situació ben particular en un país, on a través de la distribució per cable es reben prop de 30 canals, inclosa TVE, la RTP portuguesa, la RAI italiana, els dos canals de la BBC britànica, la CNN nord-americana, Euronews, tres televisions holandeses, dues d'alemanyes, tres de franceses, canals de vídeos musicals i cinema.

Aquest nou enfrontament lingüístic ha provocat la reacció dels polítics francòfons. Un d'ells assegura que Flandes evoluciona cap a un estat intolerant, no democràtic, nacionalista i anti-europeu.

■ Jordi Roigé i Solé

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

➤ Tant els israelians com els palestins, deixaven entreveure ahir la passibilitat que siguin represes les negociacions de pau. Sembla possible que l'OAP accepti el retorn esglaonat dels deportats. En aquest sentit també s'està negociant...

➤ El president de Sud-àfrica, Frederik De Klerk va nomenar ahir dos mestissos i un indi com a nous ministres del seu govern. Poc a poc, De Klerk intenta allunyar la fins ara dolorosa situació creada per l'apartheid.

➤ La policia francesa va detenir a Tolosa del Llenguadoc el dirigent etarra Rafael Caride Simón, responsable directe de l'atemptat del 19 de juny de 1987 contra Hipercor, que causà 23 morts i molts ferits.

I.- "Jo PECADOR..."

Permeteu-me encapçalar aquesta primera reflexió quaresmal amb les velles paraules amb les quals començava la pregària penitencial del "Jo, pecador..." (la "Pecadora", com deien els nostres avis). No podem confessar haver pecat sense reconèixer prèviament la nostra condició de pecadors.

La irrupció del pecat en la història personal i col·lectiva

El poema bíblic del pecat d'Adam i Eva és una petita, inspirada i àdhuc bella composició literària per deixar constància d'una realitat històrica de sempre, terrible i trasbalsadora: l'home és pecador. L'home pateix el mal; però també incomprendible, el fa. Ja sé que aquest text posa molts problemes als exegetes per escatir la naturalesa de l'esdeveniment que s'amaga darrere els personatges (Adam, fill de la terra i de l'alè diví; Eva, mare dels vivents), de les paraules i de les imatges amb què és explicat el missatge. Però això no ens ha de fer oblidar l'essencial; en l'existència personal humana individual, en el desplegament històric col·lectiu de la Humanitat, en la meua existència actual, hi hagué i hi ha present una dramàtica realitat fàcilment constatable: la irrupció del pecat en la història personal i col·lectiva. Gairebé diria que m'interessen ben poc el què, el com i el quan de l'anomenat "pecat original". El que sí agraeixo cordialment a l'inspirat autor del poema bíblic, és la seva denúncia de la meua condició de pecador i que no m'hagi de trencar el cap en el diagnòstic de la malura que fereix de mort la vida personal i la vida col·lectiva: el pecat.

Ja sé que altres cultures, més o menys contemporànies i paral·leles a la bíblica han expressat semblantment el misteri del pecat en el cor de l'home i en el cor de la història, (els autors bíblics no podien expressar altrament el

sentiment de culpabilitat, la crua experiència del mal, la força de la violència, etc. D'acord. Però aquesta mirada simplement curiosa sobre el text bíblic, deixa incòmode l'essencial: l'escàndol del "Jo, pecador..." que, amb fonament, podem dir tots i cadascun de nosaltres.

Si els cristians llegim i guardem al cor l'Escriptura com a Paraula de Déu, tot i compreent que la

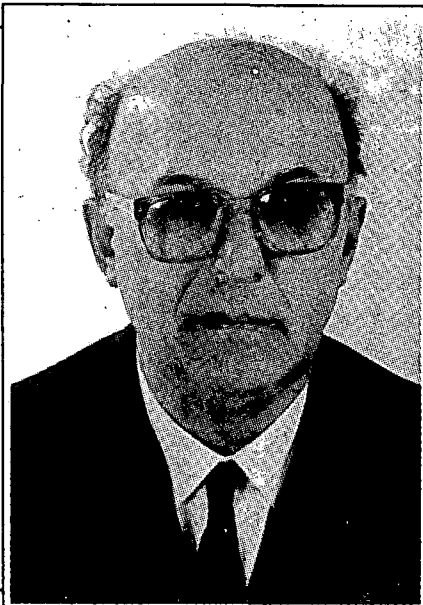
No s'hi val a fugir d'estudi amb una divagació cultural. L'important no és el com se'ns diu sinó el què, aplicar-se la lliçó un mateix, i com a resposta al missatge, dir humilment, sincerament, ni que sigui a contracor: "Jo, pecador..."

narració bíblica sobre el pecat és una tematització poètica d'una realitat viscuda, el nostre primer afany no és pas elaborar una teoria sobre el text sinó deixar-nos interpel·lar pel text, captar-ne el contingut, el missatge essencial. No s'hi val a fugir d'estudi amb una divagació cultural. L'important no és el com se'ns diu sinó el què, aplicar-se la lliçó un mateix, i com a resposta al missatge, dir humilment, sincerament, ni que sigui a contracor: "Jo, pecador..."

Quan Déu s'apropa a l'home, aquest s'adona de la seva nuesa

El text fa una lectura "religiosa" de la presència del pecat, del mal i de la mort en l'existència humana; doncs bé, jo haig de fer una lectura religiosa del text, la qual em permetrà de desxifrar el misteriós enigma de la meua malferida existència.

Tot i que l'home és conscient de les seves limitacions i condicionaments, de la inutilitat dels ídols de torn per donar sentit al present i al futur de la seva vida, de la presència de poderoses negativitats i de la impotència per

Cada any durant la Quaresma dediquem una pàgina a aquest temps especialment dedicat a la meditació i la conversió. Per aquesta Quaresma del 1993, mossèn Francesc Malgosa i Riera, ens ha escrit una sèrie d'articles seguint el fil del "JO PECADOR..." que no dubtem plauran als nostres lectors i els ajudaran a avançar pels viarany, no sempre fàcils, que porten al Senyor. Així sigui.

ser estimat, perdonat i salvat per Déu.

Poder dir, "Jo, pecador...", des d'una actitud de fe humil i sincera, a la presència inefable de Déu, tot acollint el do del seu amor perdonador i recreador, és l'alegria més gran de tot ésser humà que es nega a admetre l'absurd, i que recupera així la fe en l'home, i l'esperança d'una realització autèntica i plena de la seva existència en el temps i més enllà del temps, malgrat la paradoxa, l'ambigüitat i la contradicció, a través de les quals se li presenta i viu, ara i aquí, la vida concreta i real.

"Veni a mi, Senyor, que sóc un pecador"

El sentit religiós del pecat no

fineixen la bondat o maldat dels nostres actes.

Dir "Jo, pecador..." no és simplement reconèixer (que ja és molt), allò que he fet o faig contra la meua consciència de bé (també connatural a l'home), sinó allò que he estat o sóc i que m'empeny a obrar tal com ho he fet o faig (cosa que ja és molt més difícil de reconèixer o acceptar). "No em digueu què heu fet, digueu-me com sou, que aleshores sabré què sou capaç de fer", deia un perspicaç mestre espiritual.

Dir "Jo, pecador..." és la confessió, a la presència de Déu, de la nostra impotència per desplegar la totalitat de la nostra vida, en veritat, en bondat, en justícia, en santedat, en amor...; però, és també la manifestació

Poder dir, "Jo, pecador...", des d'una actitud de fe humil i sincera, a la presència inefable de Déu, tot acollint el do del seu amor perdonador i recreador, és l'alegria més gran de tot ésser humà que es nega a admetre l'absurd.

marginaria pas les valoracions d'ordre ètic i estètic, ni els imperatius morals de bé i de justícia que brollen dels drets i deures de cada u i de tots plegats en el viure i en el conuiu, ni fa escarafalls d'un plantejament purament "natural" i humanístic de la vida individual i col·lectiva i de la normativa moral o legal que se'n segueix. (¿No diu la Bíblia que la llei moral la tenim inscrita al cor?).

Ben al contrari, des de la fe, la dimensió religiosa del pecat dona una nova fondària, una pregona vinculació, una nova i transcendent projecció a la responsabilitat moral del creient. Perquè als homes se'ls pot enganyar, però, a Déu, ¿qui l'enganya? La mirada de Déu s'estén, no solament a l'existencialització externa de la vida, sinó, fins i tot, al món interior de les intencionalitats, on cada u som el que som, sense la tapadora externa d'allò que fem; on es generen de soca-rel, els actes específicament humans i personals i, que d'entrada, (la conversió o capgirament dels quals sempre és possible), de-

serena i coratjosa del nostre desig viu d'acréixer constantment en nosaltres, malgrat tot, la fidelitat a la nostra identitat com a persones i com a creients. Una noble tasca d'alliberament (llibertat per creure, esperar i estimar), que acabarà quan acabin els dies de la nostra vida temporal.

Al llarg de l'Evangeli, Jesucrist posa a l'abast de l'home que es reconeix pecador, la tendresa, l'amor i el perdó de Déu. Comprenem, però no èstic d'acord amb les paraules de Pere: "allunyeu-vos de mi, Senyor, que sóc un pecador". Jo diria, "veniu a mi, Senyor, que sóc un pecador". Crec que és millor fer nostres, ben sincerament nostres, les paraules del fill pròdig, abans de rebre l'abraçada del Pare, l'anell de fill retrobat i perdonat i seure a la taula del banquet de reconciliació: "Pare, he pecat..." "Jo, PECADOR...". Senyor, tingueu pietat! I, res més.

■ Francesc Malgosa i Riera,
és llicenciat en Teologia

El que sí agraeixo cordialment a l'inspirat autor del poema bíblic, és la seva denúncia de la meua condició de pecador i que no m'hagi de trencar el cap en el diagnòstic de la malura que fereix de mort la vida personal i la vida col·lectiva: el pecat.

missatge que se'ls confiava a través dels esquemes culturals del seu temps). Sé, també, que psicòlegs i psicoanalistes poden dir que aquest petit gran poema bíblic fa ressò, mitifica i projecta experiències humanes de sempre: l'esquinçament interior de l'home entre el bé i el mal, el

construir una existència humana, únicament i plenament humana, el sentit religiós del pecat, vinculat és clar a la creença, aflora en el moment de l'encontre entre l'home i Déu. Millor dit, quan Déu s'apropa a l'home i li ofereix el seu amor perdonador i recreador, com a camí per assolir aquella

existència humana que, en el fons, és la més gran ambició de l'ésser humà. Això provoca l'escàndol dels fariseus quan Jesús s'apropa a l'home i diu: "Perdonats et són els teus pecats". Quan Déu s'apropa a l'home amb la misteriosa realitat de la seva absoluta, del seu amor immesurable, amb la llum esclatant de la seva veritat i santedat, l'home, com l'Adam del paradís, com Pere a la barca astorat per la pesca miraculosa, com la Magdalena plorant als peus de Jesús, com el bon lladre a la creu, com Tomàs sota el pes de la seva incredulitat, s'adona de la seva nuesa, de la seva pobresa, de les seves misèries morals, de la seva necessitat de ser salvat, de ser perdonat. Aleshores, "Jo, pecador..." són les paraules més sinceres i realistes que, gairebé espontàniament, brollen del seu cor i dels seus llavis. Això, és clar, si és prou lúcid (al cap i a la fi és l'únic que el salva) i humil per acceptar dependre d'un amor i d'un perdó.

La consciència religiosa del pecat en el creient, no és un arrapar-se desesperat a la hipòtesi Déu, en un intent d'alliberar-se de les seves frustracions; ni és una tècnica psicoanalítica per desempal·legar-se d'uns pretesos complexos de culpabilitat (que sovint no són pas complexos, sinó consciència responsable d'unes malaurades realitats concretes), ni tampoc un intent d'arranjament amb el jutge un reguitzell de transgressions per tornar-se'n tranquil a casa. Sovint l'home es creu jutge del bé i del mal, autosuficient, amb l'únic present i futur de la seva vida en les seves mans. L'home pot tancar-se com una ostra quan Déu s'apropa i preferir romandre com un fetus no-nat en el ventre de l'intramundà de l'espai i del temps, abans d'obrir-se al do de la vida eterna que Déu li ofereix. I aquest pot ser el gran pecat de l'home: no reconèixer la seva condició de pecador i negar-se a

Sis "definicions" de la Quaresma

■ Pere Tena

Acabem tot just de passar el Dimecres de Cendra. Entre aquest dia i el primer diumenge de Quaresma tenim un temps més que propici per preguntar-nos què ha de significar la Quaresma per a cadascú de nosaltres, enguany.

Per respondre aquesta pregunta, però, hem de partir del que la Quaresma és en si mateixa. Només aleshores podrem decidir de quina manera la seva identitat projecta llum sobre la nostra vida. D'una forma molt senzilla, obrim el Missal Romà, i només en els primers dies de la Quaresma ja hi trobem almenys sis definicions simples del que és aquest temps. (Noteu que donarem els títols en llatí, puix és en els textos originals on es descobreix la diversitat dels textos litúrgics d'una forma més clara).

"Praesidia militiae christianae"

Aquesta és la primera definició de la Quaresma en els textos quaresmals; es troba en la col·lecta del dimecres de cendra. El llenguatge és militar: la milícia cristiana, i la Quaresma és definida com el moment d'exercitar-se en aquesta condició. Les traduccions parlen del "combat espiritual", de "l'exercici quaresmal", "entrenament". També podríem parlar de "maniobres", o de "torres de defensa".

El sentit és sempre aquest: els cristians ens disposem a fer una experiència de combat, i això és la Quaresma. Hem vist tantes vegades les imatges de soldats que fan maniobres d'entrenament! És necessari fer-les, per tal d'experimentar els recursos amb què es compta per fer front als atacs enemics.

Aquí es tracta d'un combat espiritual, que dura tota la vida, no pas només quaranta dies. Però els quaranta dies són

el temps d'esforç peculiar, per mantenir-se constantment en forma. El combat espiritual no té res de fàcil; són els sants, que l'han combatut amb decisió, els qui han experimentat la seva duresa. A nosaltres ens sembla fàcilment un combat tranquil. Qui sap si perquè ni tant sols hem vist de lluny un vertader combat espiritual! O potser hem pactat amb l'Adversari, sense adonar-nos-en.

"Observantia quadragesimalis/paschalis"

És també en els textos del Dimecres de Cendra, i amb molta freqüència durant la Quaresma, que aquesta es defineix com una "observança". És el mateix que dir una "pràctica institucional". Alguna vegada l'adjectiu de "observança" és quaresmal, altres és pasqual. És interessant: la pràctica quaresmal de l'Església forma part del conjunt del període pasqual, en el sentit que n'és la primera part.

Parlar de Quaresma com d'una observança ens porta a pensar en la nostra condició de comunitat que, com altres comunitats, té les pròpies pràctiques significatives. També el Ramadán, per exemple, és una observança, i moltes vegades ens sorprèn i admira, en certa manera, la fidelitat amb què és mantingut.

No ens ha de fer por assumir la Quaresma com una observança. Els homes som ajudats i ajudem els altres quan ens unim visiblement en uns mateixos signes. Pertany a la naturalesa humana, això. Seria irrealista, il·lusori, fer escarafalls d'una pràctica quaresmal comuna, com si la nostra intensitat espiritual fos extraordinària. Una observança, quan és realitzada amb sinceritat i veritat, és un testimoni enmig dels homes.

"Venerabile sacramentum quadragesimale"

Precisament aquest valor de "signe" de la Quaresma és el que destaquen altres textos eucològics, sobretot en el primer diumenge de Quaresma. Aquesta és un "sacramentum" en el sentit més ample de "signe de realitats sagrades". Amb aquesta definició s'apunta directament al contingut espiritual dels quaranta dies: les accions de l'Església, a imitació i àdhuc com a mediació de l'acció de Crist.

En una oració antiga es deia que Déu purifica cada any la seva Església amb l'observança de la Quaresma. És una forma clara d'expressar el sentit "sacramental" de la Quaresma. Estem sota la gràcia de Déu, fins i tot quan sembla que els nostres esforços han de decidir-ho tot. I no cal dir com és Déu que ens parla a través de

l'abundosa lectura bíblica, i com és l'Esperit el qui ens va ensenyant tota la veritat entre nosaltres i crea en nosaltres un cor nou i ens confirma en el combat espiritual.

"Exercitatio quadragesimalis", "Sancta ieiunia", "Opera poenitentiae"

Sant Ignasi de Loiola, en començar el seu llibre dels Exercicis Espirituals, defineix molt bé aquesta paraula: "qualsevol forma de preparar i disposar l'ànima per a treure de si totes les afeccions desordenades i, un cop tretes, buscar i trobar la voluntat divina en la disposició de la pròpia vida per a la salvació de l'ànima, es diuen exercicis espirituals".

Les altres dues "definicions" són més parcials, i fan referència a alguns elements més destacats i clàssics: el dejuni i les obres de conversió.

Recuperar el dejuni no és pas una empresa espiritual qualsevol. Si no som capaços d'abstenir-nos parcialment del menjar, com podem garantir que serem capaços d'abstenir-nos d'altres coses? I si una mica de gana ja ens transtorna, ¿com és que no ens transtorna el desig de fer la voluntat del Pare, que és el nostre aliment?

■ Pere Tena és sots-secretari de la Sagrada Congregació per al Culte Diví

Cicle litúrgic "A" — Diumenge I de Quaresma

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Gn 2:7-9;3:1-7a

Lectura del llibre del Gènesis

El Senyor-Déu modelà l'home amb pols de la terra, li bufà a la cara per fer-li entrar un alè de vida, i es convertí en un ésser animat. Llavors el Senyor-Déu plantà un jardí a Edèn, a la regió d'orient, i va posar-hi l'home que havia modelat. El Senyor-Déu va fer néixer de la terra fèrtil totes les varietats d'arbres que fan goig de veure i donen fruits gustosos. Al mig del jardí hi havia l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal.

La serp era el més astut de tots els animals que el Senyor-Déu havia fet. Digué, doncs, a la dona: "¿Així Déu us ha dit que no mengueu dels fruits de cap arbre del jardí?". La dona li respongué: "Podem menjar dels fruits de tots els arbres del jardí, però dels fruits de l'arbre que hi ha al mig, Déu ha dit que no en mengem ni els toquem, perquè moriríem". La serp digué a la dona: "No moriríeu pas! Déu sap que, si un dia en menjàveu, se us obririen els ulls i seríeu iguals que els àngels: coneixeríeu el bé i el mal". La dona, veient que el fruit de l'arbre era bo per a menjar, que donava gust de veure i que era temptador això d'adquirir coneixement, en collí i en menjà; en donà també al seu marit, que en menjà com ella, i se'ls obriren a tots dos els ulls. Llavors s'adonaren que anaven nus i cosiren fulles de figuera per fer-se'n faldars.

Salm responsorial 50:3-4,5-6a,12-13,14 i 17 (R.: cf.3a)

Compadiu-vos de mi, Déu meu, vós que estimeu tant; vós que sou tan bo, esborreu les meves faltes; renteu-me ben bé de les culpes, purifiqueu-me dels pecats.

R. Compadiu-vos de nosaltres, Senyor, perquè hem pecat.

Ara reconec les meves faltes, tinc sempre present el meu pecat. Contra vós, contra vós sol he pecat, i he fet el que és dolent als vostres ulls. R.

Déu meu, creeu en mi un cor ben pur, feu renéixer en mi un esperit ferm. No em llenceu de la vostra presència, ni em prengueu el vostre esperit sant. R.

Tomeu-me el goig de la vostra salvació, que em sostingui un esperit magnànim. Obriu-me els llavis, Senyor, i proclamaré la vostra lloança. R.

Lectura segona

Rm 5:12-19

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, per obra d'un sol home entrà el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots van pecar.

Així, doncs, si per haver fallat aquell tot sol va imperar la mort per culpa d'ell, amb molt més motiu els qui reben aquesta sobreabundància de gràcia i el do generós que els fa justos viuran i regnaran gràcies a un de sol, que és Jesucrist. Per tant, així com per haver fallat un sol home es va estendre a tots la condemna, també per haver estat just un de sol tots els homes són absolts i obtenen la vida; així com, per haver desobeït aquell home sol, els altres van esdevenir pecadors,

també per haver obeït un de sol, esdevindran justos els altres.

Vers abans de l'evangeli

Mt 4:4b

L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.

Evangelí

Mt 4:1-11

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, l'Esperit conduí Jesús al desert perquè el diable el temptés. Feia quaranta dies i quaranta nits que dejunava, i quedà extenuat de fam. El temptador se li acostà i li digué: "Si ets Fill de Déu, digues que aquestes pedres es tornin pans". Jesús li respongué: "Diu l'Escriptura: 'L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu'."

Llavors el diable se l'enduu a la ciutat santa, el deixa dalt la cornisa del temple i li diu: "Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix; l'Escriptura diu: 'Ha donat ordre als seus àngels que et duguin a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres'." Jesús li contestà: "També diu l'Escriptura: 'No temptis el Senyor, el teu Déu'."

Després el diable se l'enduu dalt una muntanya altíssima, li fa veure tots els reialmes del món i la seva glòria i li diu: "Tot això t'ho donaré si et prosternes i m'adores". Llavors li diu Jesús: "Vés-te'n d'aquí, Satanàs! L'Escriptura diu: 'Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol'."

Llavors el diable el deixà estar, i vingueren uns àngels per proveir-lo.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(cicle dominical: A; ferial: I)

TEMPS DE QUARESMA

(salteri: setmana 1)

FEBRER:

28. Diumenge 1 de Quaresma: *morat*. Lectures: Gn 2:7-9, 3:1-7 (Salm 50) / Rm 5:12-19 / Mt 4:1-11. CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Rufi, màrtir; sant Hilari, papa (sard); sant Romà, abat.

MARÇ:

1. Dilluns de la setmana 1 de Quaresma: *morat*. Lectures: Lv 19:1-2.11-18 (Salm 18) / Mt 25:31-46. CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Rossend, bisbe; sant Lleó, màrtir; sant Albí, bisbe; santes Eudòcia i Antonina, màrtirs.
2. Dimarts de la setmana 1 de Quaresma: *morat*. Lectures: Is 55:10-11 (Salm 33) / Mt 6:7-15. CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Simplicí, papa; sant Lluci, bisbe; santa Genara, màrtir; beata Àngela de la Creu, verge (fundadora, de Sevilla); santa Agnès de Praga o de Bohèmia, religiosa (franciscana). Festes majors: Almacelles.
3. Dimecres de la setmana 1 de Quaresma: *morat*. Lectures: Jn 3:1-10 (Salm 50) / Lc 11:29-32. CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Medir, pagès màrtir (barceloní); sant Ermenter o Emeteri i sant Celdoni (o Celoni), soldats màrtirs (a Calahorra); santa Màrcia, verge i màrtir. Festes majors: Sant Cugat del Vallès.
4. Dijous de la setmana 1 de Quaresma: *morat*. Lectures: Est 14:1.3-5.12-14 (Salm 137) / Mt 7:7-12. COMMEMORACIÓ POSSIBLE: Sant Casimir (príncep polonès). ALTRES CELEBRACIONS: Sant Luci I, papa i màrtir; sant Eteri, bisbe i màrtir; sant Arcadi, bisbe; sant Capítol, bisbe i màrtir.
5. Divendres de la setmana 1 de Quaresma: *morat*. Lectures: Ez 18:21-28 (Salm 129) / Mt 5:20-26. ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu d'Àfrica; sant Focas, màrtir; sant Josep-Joan de la Creu, religiós (franciscà); santa Olívia, verge i màrtir; sant Luperc, màrtir. Dia de devoció especial al sagrat Cor de Jesús.
6. Dissabte de la setmana 1 de Quaresma: *morat*. Lectures: Dt 26:16-19 (Salm 118) / Mt 5:43-48. Vespres de demà. Arquebisbats de Barcelona i Tarragona: Commemoració possible de sant Oleguer, bisbe. ALTRES CELEBRACIONS: Sant Virgili, bisbe; santa Coleta Boylet, verge.

LA BÍBLIA A L'ABAST

La vella dialèctica salvació-pecat

(Gn 2:7-9;3:1-7)

■ Josep M. Aragonès

Gènesi, capítols 2 i 3

Els diumenges de quaresma, la primera lectura de la missa ens presenta en sis etapes, els moments cabdals de la història de la salvació en l'Antic Testament. En aquest cicle A, la idea conductora que uneix aquestes perícopes és: Déu salva. Així se'n manifesta en la història de la humanitat. Enfront d'aquesta voluntat realitzadora de Déu, també la història ens revela el capteniment de la humanitat: a l'amor salvador de Déu, l'home des del principi, hi respon negativament amb el pecat.

La lectura d'avui recull dos fragments del segon i tercer capítol del Gènesi, de la tradició anomenada jahvista. Aquests dos capítols ens ofereixen una reflexió creient sobre el Déu creador de la terra i del cel i de l'home —més exactament de la humanitat que és home i dona—, que Déu dota d'intel·ligència i de llibertat i que el vol feliç. És el model d'humanitat volgut pel Creador. Al costat d'aquest quadre del Déu salvador —el Déu que realitza l'home—, el c. 3 ens ofereix la pintura de la resposta de la humanitat al pla de Déu. Es deixa seduir pel mal i es perd pels camins de la desobediència, fins a raure en el pecat-mort, com una folia afirmació de la voluntat de ser el seu propi i autònom model de realització. El relat és etiòlogic: s'endinsa en els orígens de la història de la humanitat per desentranar-hi la causa de la situació conflictiva i misèria de l'home en l'actualitat. Així el jahvista, servint-se d'imatges i llenguatges mítics, fa història des d'una perspectiva creient i alhora profundament antropològica.

"El Senyor Déu modelà l'home..."

L'home és un ésser creat per Déu. El Senyor-Déu modelà l'home amb pols de la terra (v. 7a). L'home —"adam", mot d'etimologia incerta, sembla que guarda una relació molt estreta amb "terra" (h. "adama"), i sobretot la terra cultivable— usat aquí en sentit col·lectiu, apareix com el primer "treball" de Déu, que a tall de terrissaire el modelà amb pols de la terra. La humanitat esdevé així com l'obra privilegiada —gomboldada— del Déu creador, que, a més d'entretenir-s'hi, li bufà a la cara per fer-li entrar un alè de vida, i es convertí en un ésser animat (v. 7bc). I per si això encara fos poc, Déu plantà un jardí a Edèn... i va posar-hi l'home que havia modelat (v. 8). En hebreu "edèn" vol dir plaer, gaudi, i la Vulgata tradueix "jardí a Edèn" per "paradisum voluptatis" —paradis de plaer—. És allí on Déu porta la humanitat acabada de modelar —i en procés de creació, que s'acabarà amb la formació de la dona—, desplaçant-la de l'àmbit de la naturalesa inculta. Déu vol la humanitat feliç, culta i cultivadora, plena de vida i sobretot intel·ligent i lliure. Vet aquí perquè al mig del jardí, ple d'arbres que proporcionen plaer als ulls i al gust —als sentits— hi havia l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal (v. 9). La humanitat capaç de conèixer-ho tot, oberta al progrés, està dotada del do del discerniment, que propiciat per Déu, és com una

salvaguarda amb què ell la protegeix contra la infelicitat. Per això està sotmesa a la llei del seu amor (Cf vv. 16s). El Déu creador és el Déu de la felicitat humana i alhora el seu garant. En definitiva: Déu és salvador, realitzador de l'home.

"Se us obririen els ulls."

Si la primera part de la lectura d'avui pot ser denominada la realització de l'home, la segona part, integrada pels vv. 1-7 del c. 3, ens ofereix una visió de la demolició de l'ideal humà. Ha arribat el moment de la resposta de l'home al projecte de Déu. En l'escenificació d'aquest moment ideal i real alhora, que, arrencant dels orígens, es perpetua al llarg de tota la història humana, l'autor hi fa intervenir un personatge mític: la serp. La serp era el més astut de tots els animals que el Senyor havia fet (v. 1). Del coneixement pràctic dels hàbits d'aquest animal, que porta la mort en el seu mossec verinós, el narrador ens porta a la idea de l'aspecte de seducció i obnubilació que té la temptació que ens tira cap al pecat. L'escena i el diàleg que s'hi desenrotlla, constitueixen un petit tractat de psicologia humana. El triangle està integrat per la serp, que es presenta com un consumat sofista, la dona i el seu home. Tot i que el diàleg és presentat entre dos interlocutors —la serp i la dona—, de fet és entre el vèrtex d'aquest triangle i la seva base. La dona no és sinó "la-que-està-al-davant" —cara a cara— de l'home. "Ella i "ell" són ja la humanitat completa (Cf Gn 2:18ss.). ¡No fem una lectura interessadament misògina d'aquest relat! El mal assetja la humanitat entera —home i dona—, s'enrosca serpentinament en la imaginació, enlluerna la intel·ligència, projecta mirallets sobre els sentits i enterboleix el discerniment. La serp de la temptació rastreja dins nostre. Intenta seduir-nos per fer-nos veure Déu com el gran prohibidor, el qui posa barreres i obstacles a l'expansió, a la realització, humana. ¡Així Déu us ha dit que no mengeu dels fruits de cap arbre del jardí? (v. 1b). El verí de la mentida ja ha estat inoculat. La seducció, serpentejant, estreny el cercle: La dona, volent que el fruit de l'arbre era bo per menjar, que donava gust de veure i que era temptador això d'adquirir coneixement, en collí i en menjà; en donà també al seu marit, que en menjà com ella (v. 6). Desoïnt la paraula de Déu, la humanitat s'ha escoltat ella mateixa en la seducció del mal i ha menjat la fruita amarga del coneixement del pecat. Se'ls obririen a tots dos els ulls i s'adonaren que anaven nus (v. 7ab). Descobriren el no-res. La nuditat —desemparança— davant de Déu i de la naturalesa. La resposta de l'home al Déu creador-salvador el penja en el buit del seu no-res. La felicitat convertida en infelicitat per obra de deixar-se endur pel serpent seductor. La trista història de la humanitat entera que Jesús capgirarà amb la seva obediència a la paraula de Déu, que el fa fort contra la seducció del Maligne fins a fer el pas definitiu cap a la Pasqua eterna.

■ Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

DEU ENEMICS DEL SILENCI

- 1.- La superficialitat. No viure les coses a fons. Estar en tot i en res.
- 2.- No reservar-nos temps per a la nostra pròpia interioritat; no tenir temps per a *estar* amb nosaltres mateixos.
- 3.- Les presses, sobretot les que es posen a dins.
- 4.- La dispersió i la distracció.
- 5.- Buscar només allò que és útil, eficaç, pràctic, sense sentit de la gratuïtat.
- 6.- *Deixar-nos anar*, sense recrear la nostra comunió interior (llegir, escoltar música, pregar...).
- 7.- La convicció que només és real el que ens ve de fora o que captem amb els sentits.
- 8.- Oblidar que només *veiem i sentim* bé amb el cor.
- 9.- És el soroll, no sols el que fa brogit, sinó el soroll discordant de les nostres preocupacions i tristesses. És bo de viure ocupats, però no preocupats.
- 10.- Viure tancats egoísticament en nosaltres mateixos. És el pitjor enemic perquè el portem a dins.

DEU CONSELLS PER A LA POBRESA D'ESPERIT

- 1.- Accepta't tu mateix.
- 2.- Reconeix les teves limitacions i el teu pecat.
- 3.- Assumeix el teu lloc a l'Església i entre els teus germans.
- 4.- Oblida't de tu mateix.
- 5.- Sotmet la teva voluntat a la del Pare.
- 6.- Accepta els teus germans i les seves limitacions.
- 7.- Estima's tal i com són.
- 8.- Accepta la creu.
- 9.- Estima el canvi de la vida... i pensa que has de créixer.
- 10.- Emplena de pregària tot el teu esforç per viure això.

■ P. Jaume Boada, op

Curset sobre la pregària

Moviment Cristià

DE GENT GRAN

"Tots hem de CRÉIXER en la comunió pels camins de la co-responsabilitat, de la col·laboració apostòlica i de la comunió de béns".

(Ricard Mª Carles, Arquebisbe de Barcelona, a "Orientacions per a la pastoral")

Any Europeu de la Gent Gran

Una invitació a la solidaritat entre generacions

El contacte entre generacions és necessari i enriquidor.

La convocatòria de la Comunitat Europea declarant aquest 1993 "Any Europeu de la Gent Gran i de la solidaritat entre generacions" ha suscitat un bon nombre d'iniciatives encaminades a trobar camins convergents entre el pensar i el fer de la gent gran i la dels joves.

Es demana que ambdues generacions tractin de conèixer-se

més a fons, d'interrelacionar-se més sovint i superar fronteres i aïllaments. Cada dia és posat més a la vista de tothom que, en tots els aspectes, les classificacions i les divisions no generen altra cosa que discòrdies, incomprendiments i, en alguns casos, enfrontaments.

Una proposta viable

Hem estat convocats a partici-

par en una d'aquelles iniciatives que esmentàvem al principi d'aquest escrit, promoguda per una institució d'estalvi, prou arrelada i coneguda entre nosaltres. Ho hem agraït com una atenció que se'ns fa al nostre moviment i, en general, a totes les persones grans a les quals no ens agrada pas gaire que la nostra edat sigui "classificada" com de tercera. I consti que no ho diem amb cap mena d'arrogància, ni de ressentiment. Ho fem perquè entenem que fer feina, ajudar a construir un país cohesionat i progressiu és cosa que ens pertoca de fer a tots; als que aspiren a ser útils i als que ja fa algun temps que intentem de ser-ho.

A partir del que s'ha aconseguit

Una visió global sobre el conjunt d'entitats i institucions que ofereixen a la gent gran, avançatges, serveis, ajudes, esplai, cultura, oportunitats per a intercanviar-se mútuament coneixements i experiències, etc. etc., proporciona a la persona que el contempla una àmplia perspectiva de possibilitats.

Són unes ofertes que, si per un costat poden resoldre certes necessitats o mancances, per un altre ajuden a satisfer legítimes aspiracions per a continuar, i ampliar, algunes activitats que a la vegada que donen vida a la pròpia existència, ajuden també a fer més animada i oberta la vida d'altres persones.

No es tracta, naturalment, d'una panacea que ho resolgui tot, però sí que són uns recursos que no gaire anys enrera ens haurien pogut semblar pures utopies.

Que més podem fer?

De vegades, preguntes així són fetes amb uns certs aires de resignació i impotència: "Ves, què s'hi pot fer?"... No és aquest el nostre cas. La pregunta que formulem va adreçada a aquella gent gran que està en condicions de treballar per a assolir uns nivells de vida, privada i social, més elevat i més digne per a ella i per a tothom.

I és, sobretot, una crida que fem als qui militen en el nostre moviment, perquè hi reflexionin i perquè, a l'interior del grup respectiu, en facin motiu de

debat i propostes concretes d'actuació, no tan sols a l'interior de la família i el propi entorn, que ben segur que ja ho fan, sinó mirant d'estendre's a altres instàncies i ambients on puguin prestar algun servei.

Superar etapes

Es tracta de deixar enrere les èpoques de legítimes reclamacions perquè la gent gran fos considerada i atesa amb justícia "pels serveis prestats", per a passar decididament i amb empena a seguir éssent útils —en la mesura de les capacitats i possibilitats de cada— aconseguint tasques, com les que es fan a través del Voluntariat Social, que és una de les realitats més prometedores del nostre temps i en el qual es viu una autèntica solidaritat intergeneracional.

Hi veiem la manera més positiva de passar d'una situació de mancances i reclamacions, a una posició d'avançada en la lluita, noble i indefugible, de guanyar-se el dret a viure dignament, es tingui l'edat que es tingui.

J.N.C.

Conviure

L'afany de guardar..., posseir..., conservar..., foragita la relació amb els altres... L'excés de seguretats ofega una vida autènticament humana...

Ens presentem quasi immaculats enfront dels altres a qui traspassem totes les culpes... Tu, t'oblides de mi...! Tu, ja no m'estimes...! Tu, no m'ajudes...! Tu, no..., no..., no...!

La pau, a vegades ha de fer-se realitat mitjançant la negociació... Negociar, suposa que jo no tinc tota la raó i que l'altre existeix... Viure suposa sempre renúncies; i conviure ho suposa molt més...! Quan hom es fa gran, si vol seguir vivint, ha d'acceptar anar deixant llast pel camí: no tot el que deixem és poc o gens apreciat... Ho deixem perquè volem seguir avançant..., vivint... La mateixa natura, àdhuc al marge del nostre sentir, se'n desprèn...!

Si, en fer-nos grans, volem continuar manant...; Si ens deixem portar pels nostres capricis...; si no frenem els mals

humors, sovint ben explicables, però que per a una persona educada i creient no són justificats..., la convivència resulta impossible: o no tindrem amb qui conviure o cada dia haurem de lluitar corrent el risc de la derrota i amb poques esperances d'aconseguir la victòria...

Saber posar-nos en el lloc de l'altre..., intentar comprendre'l...; confiar-hi, com a fruit madur d'una estima sincera —no sols obligada per la nostra feblesa—..., ens predisposa per a un conviure gratificant: Jo no sóc l'altre ni l'altre és jo, però malgrat les diferències hem d'arribar a entendre'ns... Potser ens necessitem ambdós: marit i muller..., mare i filla..., germans... Sempre n'hi haurà un de més feble que necessita l'ajut de l'altre... Cal ser-ne conscients!

Ajudeu-vos mútuament a dur les càrregues... És així que complireu la llei del Crist... (Gal 6,2): Estimeu-vos...!

Lluís Antoni

Jornades de reflexió

Tres dies de reflexió ignasiana. Dirigit pel P. Lluís Antoni Sobreroca, s.j. Consili de "Vida Creixent".

Dies; del dijous 1 d'abril, a les 8 del vespre, fins el diumenge, dia 4 a les 7 de la tarda.

A la Casa d'Exercicis de Sant Ignasi. c/ Carrasco i Formiguera, 32. Places limitades.

Anticipeu la vostra INSCRIPCIÓ al telèfon (93) 203 88 62, de Barcelona.

Properes activitats

• DIÀLEGS DES DE LA FE, 1993. FEBRER

A BARCELONA. Dimarts, dia 23, a les 4.30 de la tarda, a la Parròquia de Corpus Christi. (c/ Bailèn, 175). Tema: "Diàlegs amb Nicodem".

MARÇ

A GRANOLLERS. Dimarts, dia 2, a les 5 de la tarda, a la parròquia de Sant Esteve.

A CASTELLDEFELS. Dimarts, dia 30, a 2/4 de 5 de la tarda, a la parròquia.

• REUNIÓ DE DELEGATS DE ZONA Dijous, 25 de febrer, a les 4.15 de la tarda. A Llúria, 7 —Sala 4—.

• FORMACIÓ PERMANENT D'ANIMADORS

Dilluns, 1 de març, 2on. curs.

Dimarts, 2 de març, 1er. curs.

De 5 a 7 de la tarda, a Llúria, 7 —Sala 4—.

• REUNIÓ D'ANIMADORS DE GRUP Dijous, 18 de març, de 5 a 7 de la tarda, a Llúria, 7. Tema EPICLESI (invocació a l'Esperit).

Paula Montal

Pionera en l'educació cristiana de la joventut femenina

L'11 d'octubre de 1799, va néixer, prop del mar d'Arenys de Mar, una nena que fou batejada amb el nom de Paula Montal. A mesura que es fa gran, s'assembla al pare. És moguda i sol·lícita. És afable com la mare. La infància és regada per la pobresa i per les dificultats polítiques del temps. Treballa com li toca per ser la filla gran. A taula són dotze de família. És una experta de l'agulla i els boxets. Una puntaire de les bones.

Aprèn a llegir, escriure i a comptar. I ho ensenya a les seves amigues. Només van a col·legi els nens. També és bona catequista. ¿No trobeu que —sense conèixer-lo— s'assembla a aquell vailet de Peralta de la Sal, Josep de Calassanç, encara que no hagués pujat a l'olivera?

Als 20 anys, Paula sembla estar enamorada. No sé si la ronda algun fadrí. Més aviat diria que l'ha tocat el missatge evangèlic: la redempció de la noia, de la ignorància.

A casa seva, ja no necessiten del seu jornal. Tal com va fer Mn. Calassanç a la parròquia de Sta. Dorotea, a Roma, la jove Paula ensenya a un grup de nenes en una habitació ampla i lluminosa. Ajudada per unes amigues seves, ensenya el que sap: lectura, escriure, comptes, cosir, fer punta de boxets i la doctrina cristiana. Paula tenia 29 anys.

Del mar a l'Empordà

Paula és demanada des de Figueres. S'han assabentat de

l'activitat de Paula i les seves companyes. Però en comprovar els seus minsos recursos econòmics, el rector de la parròquia els diu que ja se'n poden tornar. "No us ho creieu pas, contesten la senyoreta Paula i la seva amiga. No hem vingut pas per entornar-nos-en. Tenim un colomar net i polit". I allí iniciaren la sembra de la llavor de l'Escola Pia femenina. Era el Nadal de 1829. Aquelles tres entusiastes dones eren les primeres al món dedicades exclusivament a l'educació cristiana i cultural de la joventut femenina.

La seva divisa per a tota la vida serà: —"Vull salvar les famílies ensenyant a les nenes el sant temor de Déu", és a dir, la ciència i la fe, com el P. Josep de Calassanç: Pietat i Lletres.

I el gra de mostassa va començar a créixer. Les nenes podien anar a costura! Allò entusiasma les joves, i volien col·laborar amb la Srta. Paula. Vivien en comunitat. Les anomenaven "Beates".

Per consell dels escolapis, coneguts d'una jove de Mataró, decideixen vestir l'hàbit negre amb cenyidor a semblança de la sotana escolàpia. La comunitat escolàpia de Mataró, en acomiadar-se, els recomana que es posin en contacte amb els PP. Escolapis del Col·legi de Sabadell.

Ja són tres les escoles de les "Filles de Maria". Va ser el P. Jacint Feliu, provincial de la província escolàpia de Catalunya, justament de visita al col·legi

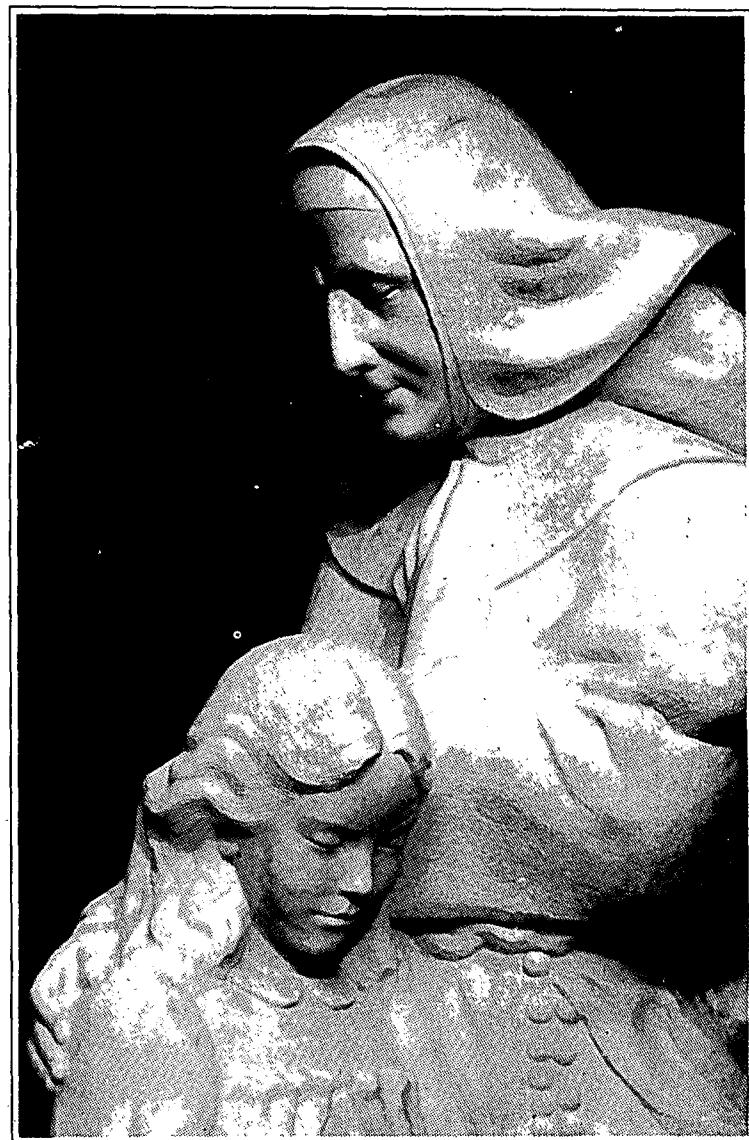
de Sabadell, qui va comprendre les inquietuds de Paula Montal, directora d'un incipient institut.

El P. Feliu ha de tornar a Madrid. Encarrega la missió de dirigir aquell grup de mestresses, que des d'ara anomena "germanes i escolàpies", al P. Agustí Casanovas.

Al setembre, reben canònicament l'hàbit religiós i comencen el noviciat. Segueixen l'esperit de St. Josep de Calassanç. Es preparen per a la professió que pronuncien el 2 de febrer de 1847.

El 14 de març del mateix any és elegida superiora del grup Felícia Clavell amb dues consultores.

Augmenten les vocacions i ja són sis les cases del nou Institut femení de l'Escola Pia: Figueres, Arenys de Mar, Sabadell, Igualada, el Vendrell i el Masnou. En 1853 es publica "Compendio de las Constituciones", amb l'esperit de les Constitucions dels escolapis, redactat pel P. Feliu.

Paula Montal va sembrar la llavor de l'Escola Pia Femenina

i la mare Montal va cap a Olesa de Montserrat, la setena de les seves fundacions. En serà la superiora fins a l'any 1883. L'Obra calassànica femenina ja ha arrelat a les terres de Castella, Andalusia, València i Aragó. Arreu bufa l'esperit de la mare Montal, infós

I alhora purificava la immundícia envejosa.

I ambà l'hora. A les nenes, els va deixar el seu testament: —"Sigueu bones minyones. Estimeu Déu i els vostres pares. Estudieu força. Prepareu-vos per a la vostra missió en la vida". I a les religioses, que

Werenfried van Straaten, membre honorari del Senat europeu

El pare Werenfried van Straaten, fundador de l'associació internacional "Ajuda a l'Església Necessitada" fou nomenat Membre Honorari del Senat Europeu a Anvers, com a reconeixement per la seva vida dedicada a la caritat sense límits ni fronteres.

Hans-Dietrich Genscher, anterior Ministre d'Exteriors de la República Federal Alemanya, també fou nomenat Membre Honorari del Senat el mateix dia. Nombroses personalitats com la Mare Teresa, Jelena Bonner i molts polítics que han fet serveis destacats a la pau i la unitat europea, també pertanyen a aquest Senat.

● A.I.N.

Filles de Maria Religioses de les Escoles Pies d'Arenys de Mar (Barcelona)

L'any 1874 Paula Montal és elegida provincial dels col·legis de Catalunya, i el 1887 el papa Lleó XIII aprova definitivament les Constitucions i l'Institut amb dret pontifici.

Llàntia contemplativa

A les obres de Déu, mai no hi manca l'esperit de la discòrdia ni que sigui fruit d'un mal entès zel d'autoritat. El P. Agustí és apartat de la direcció espiritual de l'Institut

en les religioses que un dia varen ser les seves novícies.

Aquella llàntia, encesa als peus de la Moreneta, resplendia vivament en les seves bones obres. Durant els trenta anys últims de la seva existència, humil i abnegada com St. Josep de Calassanç calumniat i presentat al Sant Ofici de Roma. El treball i la pregària amb les nenes i antigues alumnes eren com l'encens que exterioritzava fins al cambril montserratí, el seu fervor marí.

li demanaven l'últim consell: —"Sigueu ànimes d'oració; tan sols així progressarà el nostre estimat Institut".

Havent rebut els sagraments, digué amb veu ferma i decidida —com havia viscut—: Mare, mare meua!

Era la tarda del 26 de febrer de 1889. Maria li obrí les portes del cel tal com ho confirmarà el Papa en proper 18 d'abril.

■ Calassanç Balaguer

Evangelització

Kerigma

KERIG... QUÈ?

L'experiència cristiana no és un producte ideològic sinó un projecte de vida. I aquest va arrencar de l'impacte vivencial provocat pel "pneuma" del resuscitat.

Per tant, poc importava que els testimonis de la pentecosta fossin analfabets. Per assimilar idees es necessita cultura, però per copsar vivències sols cal viure. Com més a fons es visqui, millor es pot connectar amb aquesta vida que la força de l'amor (=resurrecció) exigeix oferir als altres. Així va ser —com oblidar-ho?— el llegat de Jesús.

Després de Pasqua, la pròpia vivència personal de Jesús va experimentar un singular "big-bang" que després d'explotar va començar a estendre tota l'energia que havia retingut en vida, a causà dels límits imposats per la seva creaturitat.

Aquest és, en el fons, el contingut de la proclamació kerigmàtica. Aquesta es limitava a conscienciar que Jesús seguia actuant en la comunitat, la qual podia considerar-se en virtut de la seva presència—part activa del regne messiànic.

El kerigma, vist des d'aquesta perspectiva, va configurar una nova evangelització (...) ¿On descobrir la seva novetat? Simplement en la forma de presentar-lo.

Alguna cosa així s'esdevindria amb els primers deixebles. Aquests no van invertir ni un segon en rumiar sobre el que anaven a transmetre. I és que la vivència, quan en realitat es desborda, es comunica encara que sigui de qualsevol manera. Això explica que l'impacte kerigmàtic no pogués ser estèril. I és que en ell s'oferia tot el que l'ésser humà es deixava per acumular: VIDA! Davant un repte tan cert, ningú resta indiferent.

■ Antonio Salas, O.S.A.

Escuela Bíblica de Madrid
"Génesis de la experiencia cristiana", p. 39-41
A "Revista de Teología Bíblica" nº 54

La biografia de Clara d'Assís explicada als joves

No és un conte de fades

Enguany el món franciscà celebra el VIII Centenari del naixement de santa Clara, la millor intèrpret dels ideals de Francesc d'Assís. El nostre col·lega de redacció, Francesc Gamissans, ha volgut contribuir al centenari amb un llibre, **Clara de nom i de fets**, adreçat als joves. Li pregunto si ha trobat difícil presentar avui una noia que va viure fa vuit-cents anys.

—Sí i no. Sembla difícil d'antuvi, però no ho és, perquè el món en què es movia la joventut d'aquell temps era molt semblant al nostre. La major part dels joves "passaven de tot". A la ciutat d'Assís (Itàlia) vivien per les festes, els saraus i "llogaven" de nit. Amb tot, sempre hi ha hagut una minoria selecte de noies i nois que volen —i en aquell temps, també— "realitzar-se" en bé dels altres, perquè l'amor veritable és difusiu. Són els qui en aquest sentit els fascina la figura divina-humana de Jesús de Natzaret. Una d'aquestes noies fou Clara d'Assís. Les peripècies per lliurar-se del tot a Crist, les explico en el llibre i semblen de novel·la.

El Sr. Bisbe de Solsona, Dr. Antoni Deig, ha escrit el pròleg del llibre **Clara de nom i de fets**. Entre altres coses diu: "El llibre fa l'efecte d'un conte de fades". I no ho és, perquè en aquella època, com en la nostra, diu monsenyor Deig, "encara hi ha joves, noies de casa nostra, que, com santa Clara, saben donar-se del tot a Crist".

L'estil de Gamissans és breu, directe, persuasiu, atractiu i ple de tendresa. L'obra va il·lustrada amb dibuixos de la religiosa beneta, Montserrat Viñas, i forma part de la col·lecció "Daus" de l'editorial "Claret" de Barcelona. La recomanem sobretot per trobades de jovent cristià.

■ Núria Oriol i Palarea

No ho sents? Hi ha algú que està tocant...

Està assajant per participar en el 8è. Concurs de Música Religiosa organitzat pel David Multifestival.

TEMA:

Evangelí Jove. Musicalització de textos del Nou Testament amb aplicació per a la pregària, catequesi i evangelització.

CONVOCATS:

Compositors que componguin cançons per a joves o nens.

BASES:

—Enviar una cassette enregistrada a casa amb un màxim de 3 cançons originals que no s'hagin editat.

—Les lletres i melodies seran senzilles (poques estrofes i un màxim de 2 minuts) i s'enviaran a màquina i amb els acords de guitarra (no cal la partitura).

—S'agrairà adjuntar foto i currículum personal.

Les 12 millors s'enregistraran per músics professionals i cantades pels autors o intèrprets en un estudi!

Per més informació:

DAVID MULTIFESTIVAL
C/. Trafalgar, 23, 3r. 2a. - 08010 Barcelona
Tlf. (93) 268 02 74 Fax (93) 268 46 93.

No ho sents?
Hi ha algú
que està
tocant... Està
assajant per
participar
en el 8è.
Concurs de
Música
Religiosa
organitzat
pel David
Multifestival

Feed-back

- ☐ Recés espiritual a Balaguer.
14 de març
Organitza: Casa d'Espiritualitat del Sant Crist i
Taula de joves del Bisbat d'Urgell
Informació i inscripcions: Tlf. (973) 44 53 35 - 39 09 68.

- ☐ "Els sentiments de Jesús"
Escola de Pregària a la Catedral de Barcelona
Dijous 11 de març, a les 7.30.

- ☐ Pels "pintamonos" (a partir de 18 a.): arrenjament d'habitages al barri de St. Pere de Barcelona.
Dies 27 i 28 de febrer.

Organitza: Secretariat de joves de la Salle i Taula de Joves Comptal. Tlf.: 237 71 80 de 16 a 20 h. tarda. Demaneu pel Sergi.

Converses sobre el sentit cristià de la sexualitat

a cura del DR. SANTIAGO RUIZ I FARRÉ

Días 2, 9, 16, 23 y 30 de març. Serà a la Sala Joan Pau II (Dr. Ibañez 21/23). Parròquia de Santa Maria del Remei. (Les Corts)

A tres quarts de vuit del vespre

SELECTION

Li ofereix el seu servei de selecció de personal, interines, fixes, assistents, matrimonis 3ª edat, cangurs, etc.
Màxima rapidesa, seriositat i econòmic.
Dirigit per psicòloga col·legiada.
Tel. 487 71 18 C/. Aragó 236, 3er. 3a 08007 Barcelona

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

■ **Francesc Nicolau**

La setmana passada explicàvem que la troballa dels pulsars ultraràpids va complicar la cosa en ordre a comprendre la seva constitució: fer 610 voltes per segon, com el descobert a Arecibo, sense desintegrar-se aquella massa superior a la del Sol, comprimida en un diàmetre de 15 km., és un enigma que només es resol acceptant que

72. Un pulsar dóna la raó a Einstein

els neutrons que són a tocar en l'astre tenen entre ells una cohesió insospitada. Ha calgut revisar la teoria física de com estan unides aquestes partícules en l'estel neutrònic. Però avui parlarem d'una altra descoberta relativa als pulsars d'indole molt diversa: aquesta troballa no ha fet modificar res de cap teoria física i, al contrari, ha confirmat la teoria més cèlebre del segle actual: la de la relativitat d'Einstein.

Ja vam explicar al n. 37 de la sèrie d'articles "Ciències físiques i Filosofia de la naturalesa" que la teoria einsteiniana es basa simplement en dos principis: 1er. Que no podem mesurar cap moviment "absolut", sinó només el relatiu d'un cos respecte d'un altre, perquè no té cap sentit parlar de l'espai absolut. 2on. Que la llum té una velocitat invariant en el buit; sempre és la mateixa, tant si surt d'un centre en repòs com si ho fa d'un de mòbil. Aquest segon principi és el que ho traspasa tot. Traspasa la nostra imaginació: com pot ser que un focus llu-

minús que se'ns acosti ràpidament ens envii la llum a la mateixa velocitat que ho faria si restés immòbil o fins i tot si s'allunyés de nosaltres? Per quina misteriosa raó no s'han de sumar (o restar) les dues velocitats, la del focus i la de la llum? Si des d'un tren en marxa hom tira una pedra cap endavant, és clar que allargarà més; comptant des del punt on es troba de la via en aquell instant, que no pas si la tira endarrere! I si això passa amb tots els cossos dotats de massa, per què

no ha de passar el mateix amb la llum? I trasbalsa també una multitud de lleis de la física newtoniana admeses sense discussió durant més de dos segles, ja que, com a conseqüència del principi, resulta

que un cos augmenta de massa en augmentar la velocitat i s'escurça relativament la seva longitud, que la massa es pot convertir en energia i viceversa, i per això la llum, que és imponderable, però té energia, també experimenta atracció gravitatòria,... tot ben diferent del que ensenyava la física clàssica de Newton!

Però l'èxit d'Einstein es va fer esclatant a mida que es demostrava que totes les conseqüències dels seus principis es complien realment a la pràctica. I si es complien les conseqüències tan curioses i noves, semblava que el principi del qual es derivaven també devia ser cert: que la velocitat de la llum és constant. Quedava, però, la recança de no haver pogut comprovar directament aquesta invariància. Amb els mitjans humans que tenim, és clar, no era possible comprovar-ho aquí a la Terra: no es pot moure un focus lluminós a una velocitat comparable amb els quasi 300.000 km/s. a què va la llum. Però ara resulta que el cel,

amb els pulsars, ha vingut a l'ajuda d'Einstein:

La troballa del 1972

A començos del 1972 uns astrònoms van descobrir un sistema binari estel·lar molt curiós: els dos estels que el componien eren estrelles neutròniques! Només el van "veure" amb el radiotelescopi, gràcies a les ones hertzianes; visualment era impossible d'albirar. I es va calcular que seria a uns 16.000 anys de llum de distància. Ja vam explicar que tots els pulsars són estrelles neutròniques, però no totes les estrelles neutròniques són pulsars per a nosaltres, ja que, encara que el seu camp magnètic faci el mateix efecte que s'ha observat en els pulsars de produir una emissió potentíssima d'energia en ones electromagnètiques, no necessàriament ho ha de fer en l'orientació a què es troba la Terra; és clar que el "far" d'energia radiativa "escombra" el cel només en una zona limitada; i, a més, pel sol fet de ser estel·lar neutrònic no és pas "obligatori" que ja produeixi la radiació que fan els pulsars. Això ens diu que a la nostra Galàxia hi deu haver molts més estels neutrònics que els que hem pogut saber per la seva manifestació com a pulsars. Doncs bé, en aquest cas del 1974 un dels dos components del sistema binari era un pulsar i gràcies a això es va poder fer la troballa, amb el registre dels bips de l'estel polsant que va fer el radiotelescopi. I després es va veure que eren dos, i que el company era tan dens com ell. Fins aquí el 1974.

S'ha "vist" la invariància de la velocitat de la llum!

El 7 d'agost de 1980 el físic anglès Paul Davies ens explica en un article al "New Scientist" que aquell sistema binari neutrònic

ha proporcionat una prova directa de la teoria d'Einstein: com que tot girant un estel al voltant de l'altre l'eclipsa periòdicament, es pot calcular amb gran precisió el temps que triga a donar una volta i a quina velocitat corre. Ara bé, sabuda aquesta velocitat, resulta que les ones de ràdio que ens envia (que són, ja ho sabem, electromagnètiques com les de la llum i també han de tenir la mateixa invariància de velocitat) i que fan els bips, són emeses sense cap variació tant quan s'allunya de nosaltres, perquè va cap a darrere de l'altre estel, com quan s'acosta a la mateixa velocitat tot passant cap endavant. I la velocitat lineal s'ha calculat que és de 3.000 km/s. En realitat són els dos estels que corren així, ja que és al voltant del seu centre de gravetat que es desplacen. Ara bé, si la velocitat de la llum no fos invariant com diu la teoria einsteiniana, resultaria que les ones electromagnètiques que ens arriben del pulsar anirien variant de velocitat, des de 297.000 km/s. fins a 303.000 km/s., cosa que evidentment faria retardar o avançar els bips que en rebem.

I aquí hi ha la cosa: els astrònoms han comprovat meticulosament que els bips que ens arriben d'aquell pulsar ho fan amb la mateixa regularitat que qualsevol altre d'aquests astres. La circumvalació que fa no afecta gens ni mica la velocitat de transmissió de les seves radiacions. Això demostra que les ones electromagnètiques, i per tant les lluminoses, van sempre a la mateixa velocitat tant si l'emissor es mou com si no. Einstein, que va morir el 1955, ja no ha pogut veure aquesta constatació tan clara del que ell va intuir, però tots els físics actuals han tingut una gran satisfacció d'haver obtingut aquesta prova, pràcticament definitiva, del 2on. principi de la teoria de la relativitat.

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

**Catalunya
Cristiana**

València 244, 2n.
08007 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 14 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça
Població D.P. Província Tel.

☐ Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.100 ptes.
☐ " " " " semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant:

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data.....

. Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agência.....
Adreca.....

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou aví, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA**
per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent/llibreta*

Data.....

Entitat Oficina
Signatura del titular del compte/llibreta

Entita

Oficina

Compte

Enguany celebrem el centenari del naixement del poeta

Foix i els valors religiosos

Enguany celebrem el centenari del naixement del poeta J.V. Foix. Entre els nombrosos aspectes literaris i del pensament del poeta de Sarrià destacables, voldria esmentar la relació entre Foix i els valors religiosos.

Dins la biografia del poeta trobem un seguit de binomis antitètics que, indubtablement, es reflecteixen en la seva obra: un ciutadà amb les arrels molt pròximes al camp; el fet de tenir un pare liberal i una mare molt religiosa en una època en què aquestes dues condicions resultaven força excloents l'una de l'altra; l'existència d'un medi intel·lectual i social alt —el de les seves afinitats— contraposat al medi menestral i artesà familiar i el caire de poble del Sarrià de la seva joventut; el fet de tenir un esperit sensible a l'enlluernador descobriment cultural —dels clàssics grecs i llatins fins els filòsofs moderns— enfrontat a una religiositat baixa de sostre que no respon a les seves inquietuds en el nivell d'exigència que aquestes requerien i que el fa quallar en la decepció.

Ell mateix ho manifestà dient que "la nostra fou una generació que es va refugiar en l'estoïcisme en haver abandonat d'altres valors religiosos, en aquella època, per cert, no mancats d'hipocresia. Ens va manca una formació filosòfica i teològica forta. Quan Sarrià encara no era Barcelona, la vida normal s'ajustava a les diades litúrgiques. A la parròquia hi havia rector, vicaris, beneficiats, organista i sagristà. Però jo mateix no vaig trobar cap capellà que em sabés donar raons pregonas de la seva fe. Vivien, i prou". El poeta Foix no volia persones que el convencessin, sinó que li encomanessin la seva fe. No esperava res del diàleg, de les discussions teològiques.

Com he dit, la seva mare era molt religiosa. A casa d'en Foix es resava el rosari i es feien els mesos de Maria i del Sagrat Cor. I ell explicava que al col·legi

municipal on anà no es prenia la religió d'una manera seriosa, i contava que "ens deien, demà tots a combregar. Nosaltres abans d'anar-hi ens fèiem un tip de cacauets..."

Tal vegada la decepció religiosa que en Foix tingué, i que abans he esmentat, pot ser la clau de la seva actitud religiosa, incapaç d'endinsar-se pels vèrils de la confessionalitat on l'havien encasellat aquest Déu que, això no obstant, invocava sovint en els sonets de temàtica religiosa de "Sol, i de dol". I, per cert, no solament en aquests.

La fe de la seva mare

Quan algú li preguntava si era cristià, ell responia "no ho sé. Jo sóc fidel a les tradicions del meu país, al Déu dels meus pares". I si se li preguntava si creia en la supervivència contestava "No ho sé. En mi hi ha dos Foix. Un, d'ancestral, que diu que sí; l'altre, l'intel·lectual, que diu que no". Amb tot, si hom parla amb persones que gaudien de la seva amistat i de les seves confidències, diuen que els temes religiosos eren els que més li agradava de parlar. El poeta manifestava que li agradaria tenir la fe de la seva mare. Sovint parlava de l'ambient clerical que hi havia a Sarrià dient: "Sarrià, lloc de vents i convents". I no poques vegades manifestava també "Jo sóc un home que reso, malgrat els meus dubtes".

En Foix llegia els llibres del teòleg Hans Küng i s'interessava pel teòleg franciscà Böll. No temia la mort. Era per a ell un instant, l'Instant absolut. Un moment com qualsevol altre previst. Un fet que ve, sobtat o no, contra el qual no es pot fer res. "Jo, com a poeta —deia—

Josep Vicenç Foix és una de les figures més rellevants de la literatura catalana

de la mort n'he fet una filosofia de l'Instant, i de la vida una Eternitat..."

Visió transcendent

La presència de Déu en alguns dels últims sonets de "Sol, i de dol" pot sorprendre. Al mateix temps, la visió transcendent dels poemes en prosa sembla demanar un principi diví i immanent per a contemplar-se. Aquest principi religiós, ben evident en certes proses del "Diari 1918" i sobretot de "L'Estrella d'en peris", arriba a definir-se en els sonets amb una eixutesa sorprendent: "Em sé llibert si en el més negre fons / Els Vostres ulls il·luminen els món / Que amb Vós delesc, i em fan el viure lleu".

Aquest aspecte religiós mai no abandonarà la poesia posterior d'en Foix, però poques vegades arriba a expressar-se amb tanta senzillesa. Més que proclamar la seva fe en el Déu cristià, Foix ha anat investigant la seva experiència d'un univers que, per a ell, és ordenat segons uns principis divins que, gràcies a la seva mateixa claredat enlluernadora, guarden sempre un fons de misteri. Són poemes religiosos adreçats a la indagació de Déu i de la seva Idea, i que, sobretot, demanen l'assoliment de la seva immanència plena en la vida de l'home, dispers i divers, presoner i solidari, perdut i enderiat en un món que ell intenta fruir o que vanament pretén de comprendre, d'ordenar i posseir sense altre ajut que la ment i l'intel·lecte. En definitiva, allò que es proposen de formular

aquests sonets és la necessitat i la recerca de Jesucrist.

El monjo montserratí Maur M. Boix va escriure amb motiu de la mort del poeta: "Algú havia dit si J.V. Foix, l'home de cultura 'exaltat pel nou i enamorat del vell' que volia acordar Raó i Follia, si no era en les nostres lletres el principal poeta religiós dels darrers temps". En tot cas, cal entendre-ho menys del popularisme de les nades que de la roentor abstracta de certs sonets finals de "Sol, i de dol". La qüestió queda oberta. Hi caldran millors coneixements del nostre present literari i bons estudiosos de tots els punts de referència. Però el que ací m'interessa, ara, al fons de tot, és l'home concret, l'amic, que comptant-se entre "els indecisos, irresoluts o, si voleu, per-

plexos", segons carta que em guardo, ha passat la vida "llegint llibres de filòsofs i de teòlegs vells i novells, per descobrir-hi la fletxa que assenyala el camí". Ell mateix ha deixat escrit, poèticament, que "amb foc al pols esper l'Alba del Jorn".

Voldria acabar l'escrit citant l'última estrofa d'una de les seves Nades (1958) en la qual hom hi descobreix unes pinzellades d'esperança i de creença en Déu:

*Faig el sord a la campana
—O bé escric a l'altra plana
de la Llei que Vós dicteu.
Us duc només l'esperança
Que, Contrast de la Balança,
Alceu els ulls i em mireu.*

■ Josep Maria Pàmies

Per a les comunitats cristianes de Catalunya IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Moltes de les pregàries d'aquest llibre provenen de formularis emprats per cristians que ens han precedit en una mateixa fe i en un idèntic amor a Jesucrist. Resulta expressiu que també hi figurin altres compostes de bell nou, perquè la tradició orant de l'Església abasta tots els temps. Tant de bo que aquestes pregàries constitueixin un instrument eficaç perquè les comunitats cristianes de Catalunya puguin acompanyar cada dia millor el seu ofici del poble sacerdotal i no cessin de pregar pel nostre món.

(De la presentació de Mons. Ricard Me Carles, Arquebisbe de Barcelona)

De venda a llibreries

Format: 17 x 24 cms. 479 pàgines - Imprès a dues tintes.
Preu: 3.500 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.
Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Els infants cada vegada llegeixen pitjor durant el seu progrés escolar

Baixa la demanda de literatura infantil i juvenil

Els infants espanyols llegeixen pitjor a mida que avancen en la seva evolució escolar a EGB i la seva comprensió de la lectura és menor als catorze anys que els deu. Els infants saben llegir, però no entenen el que llegeixen.

Un estudi sobre la lectura en escolars de 31 països, realitzat per la "International Association for the evaluation of educational achievement" (1991), indica que els escolars espanyols als 10 anys tenien un nivell de comprensió de lectura adequat, mentre que als 14 el seu nivell de comprensió havia baixat i no estava en proporció a la seva edat.

L'informe assenyala que a quart curs els escolars espanyols es troben en el tretzè lloc, dels països estudiats en la comprensió de textos expositius i en el setzè, en la dels textos narratius, mentre que al final de l'EGB els escolars espanyols ocupen els llocs 23 i 24 a comprensió respectivament.

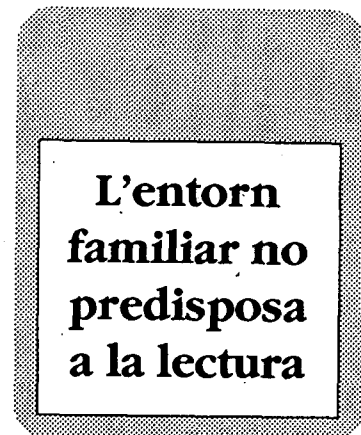
Això s'explica, segons l'escriptora i investigadora de literatura infantil Felicidad Orquín, perquè en el col·legi es dona molta importància a l'inici de l'aprenentatge de la lectura (lectura funcional per aprendre coneixements) i s'oblida la lectura reflexiva, a través de la literatura. "Aquesta segona etapa de la lectura no s'arriba a formar, i el nivell, que es bo per als 10 anys, deixa de ser-ho quan arriben als 14".

Abandonen l'hàbit

El pas següent és que els adolescents deixin de llegir a partir dels quinze anys, perquè no acaben de comprendre el que estan llegint, i davant la dificultat abandonen aquest hàbit. "L'índex de lectura entre els joves no només baixa, sinó que a més llegeixen pitjor i no entenen el que llegeixen". "El costum de llegir s'adquireix des de la infància i s'ha de consolidar en l'adolescència, si no essent adult ja no es consolida", indicà l'escriptora.

La dependència àudio-visual és una de les causes d'aquest declivi, però també les causes han de buscar-se en l'entorn familiar, en el que s'inculca a l'infant l'hàbit de la lectura. "Un entorn motivador i pares que llegeixin és tot el que necessita l'infant per desenvolupar aquest desig de llegir". En més del 50 per cent de les llars aquesta situació no es produeix.

El Ministeri de Cultura també ha constatat aquesta situació de davallada de la demanda de literatura infantil i juvenil. José Antonio Ugalde, de la Direcció General del Llibre, considera que a partir de l'adolescència aquesta davallada és més acusada, perquè els joves s'interessen "per altres universos de la comunicació, i unes altres àrees d'activitat, i sobretot per la televisió i els video-jocs". "Els infants actuals passen molt de

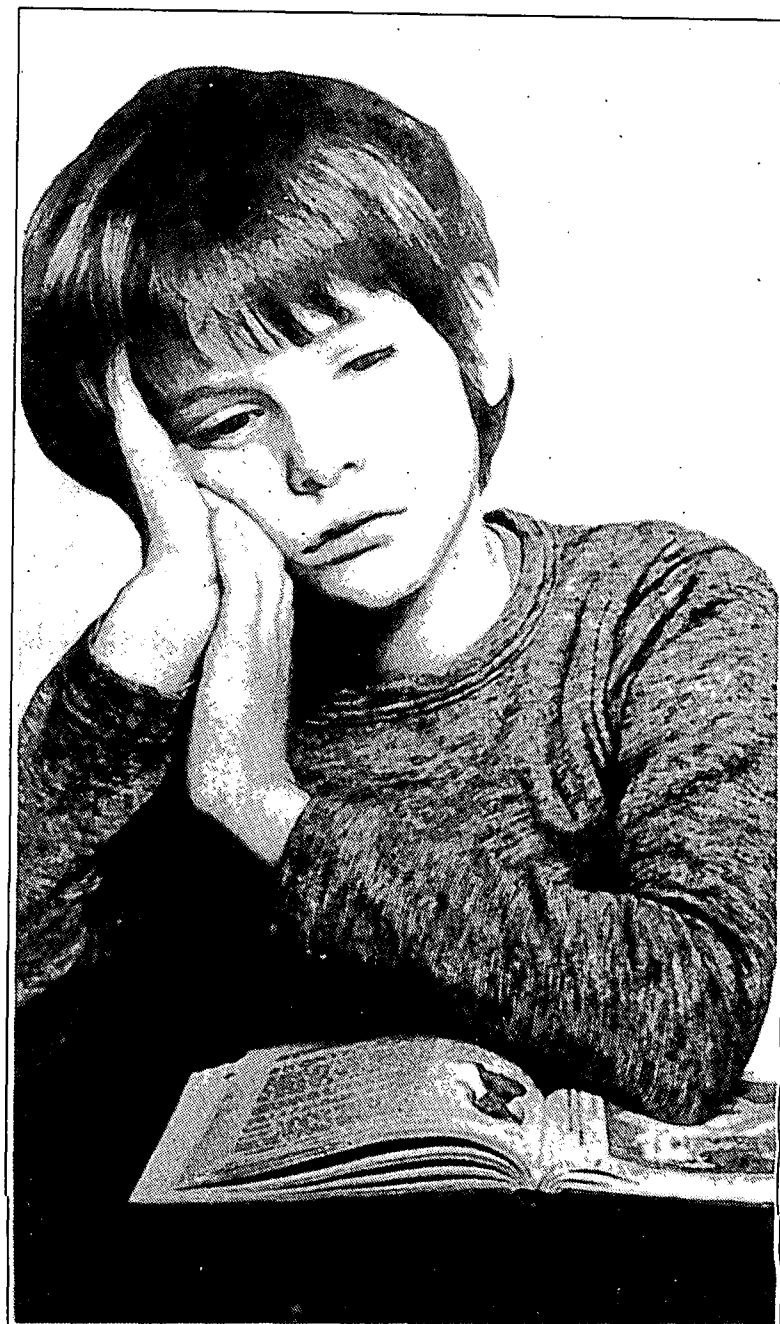

temps mirant la televisió, en comptes d'estar estudiant i això repercuteix en el seu retard", assenyala.

Uns altres especialistes en psicologia infantil remarquen la baixa qualitat dels programes per a infants, que "en comptes d'ajudar-los a entretenir-se d'una manera creativa, els fa més passius i els treu capacitat de reflexió". Un recent estudi publicat per la universitat de Pensilvània informà que els dibuixos animats són dels programes més violents que ofereix la televisió, als Estats Units.

Boom de publicacions

Els infants prefereixen per llegir els contes tradicionals, els llibres-joc, d'animals fantàstics i còmics, i llegeixen pels mateixos

motius que els adults per evadir-se d'una realitat limitada, per afany d'aventura, per conèixer-se a ells mateixos, per conjurar la por i trobar herois que els serveixin de model. Tanmateix, segons Orquín ara aquests models s'adquireixen a través dels mitjans àudio-visuals.

Actualment, el 14 per cent dels llibres no de text publicats a Espanya estan dirigits al públic infantil i juvenil, el que representa uns 7.000 títols a l'any. Tanmateix, diversos ex-

perts consultats per Europa Press coincideixen en assenyalar que es publica molt, però està baixant el nivell del que llegeixen els infants.

"Davant l'abundància aclaparadora de publicacions, ni els mestres ni els pares poden orientar sobre el que és bo i menys bo". A més, assenyalen que els autors que escriuen per a infants han banalitzat els continguts i rebaixat el nivell literari.

● E.P.

Darrerament s'ha celebrat a Madrid la VI Assemblea de capellans de presons i delegats diocesans de pastoral penitenciària. Aquesta trobada ha aplegat un bon nombre de sacerdots i religiosos que s'ocupen de la pastoral de presons i del món de la marginació. Un bon nombre de capellans catalans han assistit a aquesta reunió a fi de posar en comú els seus punts de vista, i criteris amb vista a afrontar la problemàtica de la presó. Entre ells hi han participat J. Sesma, director del Secretariat nacional de la pastoral penitenciària, A. Oliveres, capellà de la presó de la Roca, P. Capell, de la presó de Lleida, J.A. Mazo, també de Lleida, J. Roy, de la Model de Barcelona, J. Oriola, capellà de la Trinitat, i J.M. Fabró, responsable del Secretariat de pastoral penitenciària de la diòcesi de Barcelona.

La força del perdó

Arran dels lamentables fets d'Alcàsser, els capellans de presons s'han reunit a fi de confeccionar un document on es posi de manifest l'opinió dels sacerdots i religiosos implicats en el món de la presó. Alguns mitjans de comunicació han potenciat un clima d'enfrontament i d'hostilitat envers la comunitat penitenciària que ha perjudicat greument els presos i les seves famílies. Davant d'aquest fet el document redactat per l'assemblea ens exhorta a respectar dignitat d'aquestes persones i a defensar als seus drets inalienables. Partint d'un reflexió de sant Pau a la carta als hebreus (3,13) l'assemblea ens anima a fer-nos solidaris amb les víctimes i també amb

tots els presos que viuen arraconats i marginats en la nostra societat. El document va dirigit a tots els grups que tenen relació amb el món penitenciari: als presos, a les víctimes, a la societat en general, a l'administració, al poder legislatiu, al poder judicial, i finalment a les comunitats cristianes.

L'Evangeli ens obliga al perdó i a l'amor al proïsme. L'assemblea posa èmfasi en la reconciliació i la caritat generosa davant l'enfrontament i la condemna immediata. El presidiari és persona i, en tant que persona, és la criatura més perfecta i més digna de la creació i per aquesta raó ha de ser considerada com un fi en si mateixa i mai

com un mitjà. El clima de revenja i d'enfrontament que provoquen aquests esdeveniments no beneficien ningú. El perdó és l'actitud que defineix el cristià. Per això el document es dirigeix a totes les comunitats cristianes i els demana comprensió i misericòrdia davant dels presos i detinguts. No és lícit condemnar tot un col·lectiu per causa d'uns fets puntuals. Hi ha també molts presos que es lamenten dels fets d'Alcàsser.

Davant d'això, l'assemblea ens demana una opció més compromesa i eficaç envers tots aquells que estan privats de llibertat, envers els més pobres i marginats de la societat que són els preferits de l'amor de Déu.

■ **Francesc Torralba Roselló**
del Secretariat de pastoral penitenciària

El budista, Dr. Nikkyo Niwano, un insigne benefactor de la iniciativa

La Universitat Salesiana de Roma, a l'avantguarda de la informatització

La Universitat Salesiana de Roma ofereix la consulta informàtica de sis milions de llibres disponibles a les universitats romanes. Per al 1995 el grup de Biblioteques Eclesiàstiques, format al voltant de la Universitat Salesiana, es proposa connectar les seves pròpies biblioteques amb aquesta Universitat. Per al 1994 ja és prevista una connexió internacional de biblioteques.

Les universitats romanes ofereixen un ric cabal de llibres que no és fàcil trobar en algunes de les més gran biblioteques del món.

Els seus fons inclouen llibres de caràcter religiós i profà. Hi ha còdexs manuscrits rars i obres de contingut que narren la història i el progrés de la cultura, de la religió i de la ciència.

La interessant iniciativa salesiana

El 1986 la biblioteca de la Universitat Salesiana de Roma presentà un projecte específic per a la catalogació informàtica del seu patrimoni. L'ateneu romà de la Santa Creu (Opus Dei) i el Col·legi Germànic (jesuïta) s'uniren a la idea. Així va néixer, el 1989, el grup de Biblioteques Eclesiàstiques.

"El grup de biblioteques romanes dona àmplia autonomia als seus membres, però fomenta tota la col·laboració possible. La formació i especialització del personal, l'intercanvi d'exemplars duplicats i l'assistència recíproca per solucionar problemes són alguns dels avantatges que ofereix el nostre grup", assegura Josep Tabarelli, vice-president d'aquest grup i director del

Consell executiu del projecte URBE, a què ens referim més endavant.

El programa informàtic ALEPH

El programa d'expansió i de transformació bibliogràfica aplicat a la informatització, és compatible amb Digital VAX. A més de l'alfabet llatí, accepta el grec, hebreu, àrab, ciríl·lic i totes les dades de programes en ASCII.

La Unió de Biblioteques Eclesiàstiques

Davant l'augment de l'esmentat grup, el 1991 es creà una nova associació, anomenada URBE (Unió Romana de Biblioteques Eclesiàstiques), que

ja ha pres acords sobre certs aspectes tècnics i pràctics.

La biblioteca de la Universitat Gregoriana (jesuïta), que és al centre de la ciutat, organitzarà el fitxer d'aquesta Unió. La connexió d'una biblioteca amb una altra es farà per "modem" de 9600 bauds en una xarxa privada de línies telefòniques destinades a aquest fi.

El passat desembre ja eren vuit les biblioteques associades que havien informatitzat els seus catàlegs i unes altres sis les que els tenen molt avançats.

Anuari de les Biblioteques Eclesiàstiques

L'anuari de 1992 dels instituts pontificis d'alta cultura publicat per aquest grup cita vint-i-set biblioteques membres, instal·lades en vint-i-dues universitats romanes amb llibres de cultura general i especialitzada.

La Universitat Salesiana es distingeix per la rica col·lecció de Ciències de l'Educació. El Marianum sobresurt pel seu fons mariològic i l'Antoniano pel d'espiritualitat franciscana.

Aquest anuari inclou, a més, unes altres vuitanta-cinc biblioteques de col·legis eclesiàstics i seminaris. El nombre de textos als quals tenen accés els alumnes de les universitats eclesiàstiques romanes pel servei informàtic s'aproxima als sis milions, sense comptar els centenars de diaris, revistes especialitzades i recensions.

El Dr. Nikkyo Niwano (al centre) president-emèrit del "Rissho Kosei-Kai", moviment budista laic, benefactor de la Universitat Pontifícia Salesiana, que ha rebut la medalla de l'Orde de Sant Gregori el Magne pel seu suport a la iniciativa de la informatització de les millors biblioteques de Roma

Comanda pontificia a un budista

El Rector Magnífic de la Universitat Salesiana de Roma lliurà la comanda amb la placa de l'Orde de Sant Gregori Magne a Nikkyo Niwano, fundador de la Rissho Kosei-Kai, organització de budistes seglars japonesos que s'ha distingit pel diàleg interreligiós. Aquest moviment i el nou comanador ajuden la Universitat Salesiana amb beques i ajuts.

Aquesta Universitat fou la que sol·licità la prestigiosa condecoració per a Nikkyo Niwano,

com a mostra de gratitud per les seves atencions envers l'Església Catòlica i la Universitat Salesiana i per la seva tasca en el diàleg interreligiós del moviment per la pau, així com pel seu treball personal en fundar aquest moviment.

El doctor Niwano, de vuitanta-sis anys, fundà fa cinquanta-cinc anys el moviment budista seclar, que compta amb set milions d'adeptes, inclosos els de l'estranger. Ha contribuït a fundar la conferència mundial de la religió i la pau. (ANS)

9è Congrés d'Universitaris de Catalunya

El Comitè UNIV Catalunya ha organitzat la novena edició del Congrés d'Universitaris de Catalunya, que es desenvolupa en dues fases: la fase local a Catalunya, el 6 de març, i la fase final a Roma —on es concentraran estudiants de més de 400 universitats de tot el món—, del 4 a l'11 d'abril, coordinada per l'Istituto per la Cooperazione Universitaria.

El Congrés plantejarà temes punyents com la por al sofriment; les relacions entre l'ètica i les inclinacions naturals, les "utopies" per aconseguir una articulació del bé comú, l'opció preferencial dels cristians pels pobres, el problema de la droga, l'eutanàsia i els conflictes bèl·lics, entre d'altres qüestions.

El Miracle. Activitats pel mes de març

Exercicis espirituals, per a religioses

Del 15 al 21 de març

Director: P. Alcuí Serras, monjo

Jornades de reflexió i pregària

Del 22 al 28 de març

Tema: Conèixer i pregar Déu amb el Pare nostre

Director: Mn. Ignasi Montraveta

Dues oportunitats de reforçar la nostra fe, en el temps fort de la Quaresma.

Per informació i inscripcions: Casa d'Espiritualitat. Tel. 973 / 48 00 45

LA SARDANA I LA DANSA

La sardana i el pessebre

S'ha tancat la "Mostra Internacional de Pessebrisme" que s'ha celebrat a Olot, i que es va inaugurar el dia 12 de desembre. Ha estat una manifestació molt important de la riquesa artística creada a l'entorn del pessebre, amb aportacions internacionals d'arreu on existeix el costum de construir el pessebre. La Mostra es presentava en diferents locals de la ciutat, aplegada segons conceptes o nacionalitats.

La sardana i la música per cobla hi ha tingut un paper important ja que, en el seu temps es va encarregar a un grup de compositors que hi treballassin. El total de noves sardanes escrites amb aquesta motivació ha estat de deu sardanes composades pels autors Josep Prenafeta, Vicenç Acuña, Jesús Ventura, Lluís Albert, Max Havart, Pepita Lluñell, Manel Saderra, Francesc Camps, Joaquim Soms, i Carles Santiago. A més s'hi han incorporat sardanes ja escrites de Josep Grivé, Agustí Borgunyó, Narcís Paulís, Marià Mayral, Pere Masats, Pep Ventura i Ramon Serrat, que s'hauran beneficiat d'un enregistrament en compact-disc, condició que no tenien encara. En total, doncs, s'hauran reunit 17 sardanes.

En el capítol d'obres per cobla, també amb tema nadalenc, hi ha les aportacions de Tomàs Gil amb "Fum, fum, fum"; Fèlix Martínez Comín, amb "Rapsòdia de Nadal"; Manuel Oltra amb "Glossa andorrana" i Jaume Cristau amb "La cançó del rabadà".

Tota aquesta música s'ha reunit en un compact-disc, doble, acompanyat d'un llibret on hi consta un esboç biogràfic i fotografia de cada autor i una síntesi de cada obra o sardana. Els textos són presentats també en castellà, tenint en compte l'aportació important que han fet a la Mostra els països de l'Amèrica llatina.

Queda doncs la constància musical en forma de sardanes i música per cobla d'aquesta Mostra Internacional, la qual s'arrodonirà encara amb l'edició gràfica de les obres i sardanes.

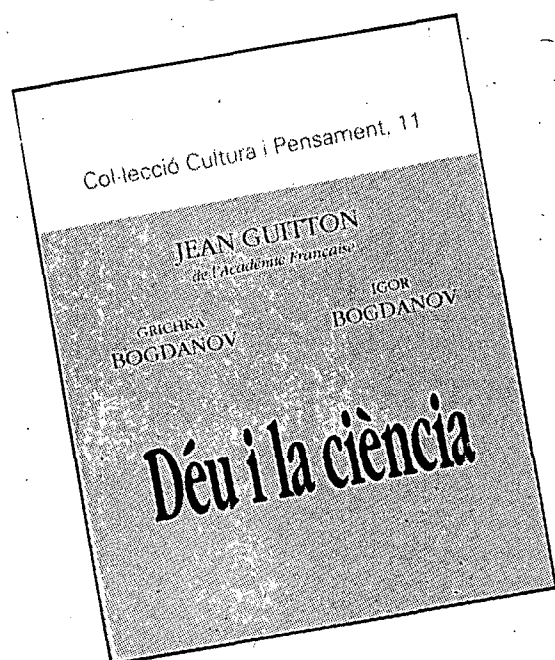
En conjunt Olot pot estar ben ufanós d'aquesta Mostra, que ha projectat la ciutat arreu del món on la figura de Jesús al pessebre presideix les cases i la vida social.

■ Josep Ventura

S'ha posat a la venda la versió catalana del **Best seller** francès

Déu i la ciència

DE JEAN GUITTON

Amb pròleg i notes de Mn. Francesc Nicolau, és un llibre que recomanem a tots els estudiosos que s'interessen pels orígens de la creació, i per com s'ha anat desenvolupant el nostre món

Demaneu-lo a la vostra llibreria

Un total de 30 èxits competeixen pel premi "Èxits d'Or Catalans"

Un total de trenta discos editats durant l'any passat han estat nominats per al premi "Èxits d'Or Catalans 1992", que convoca Musica't (Associació Cultural Música Catalana) amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Entre els nominats per aquest any hi ha alguns dels guanyadors en anteriors edicions, com Lluís LLach, Sau i Sangraït. El

premi "Èxits d'Or Catalans" es decideix per votació popular durant el període comprès entre els dies 22 de febrer i el 4 d'abril, i uns dies abans de la festivitat de Sant Jordi es farà públic el resultat.

A més a més dels esmentats, també hi ha nominats per a l'edició d'aquest any, entre d'altres, Joan Americ, N'Gai n'Gai, Tomeu Penya, Els Pets, Salseta del Poble Sec, Sopa de

Cabra i Umpah-Pah.

Per companyies discogràfiques, Discmedi-Blau té sis nominacions Picap cinc, Salseta quatre, Audio-visuals de Sarrià, tres, Difusió Mediterrània i Tram tenen dos discos nominats i, finalment, Ariola, Dro, Emi, G3G, Nuevos Medios, PDI i Saga tenen un disc nominat cada una.

■ E.P.

Crònica televisiva

Ràbia, dolor i llàgrimes

Aquestes últimes setmanes s'ha parlat molt del triple assassinat de les joves de la localitat valenciana d'Alcàsser. La polèmica ha sorgit pel tractament informatiu de la tragèdia portat a terme per algunes cadenes de televisió. Els periodistes hem de respectar els temes que tractem, els entrevistats, l'entorn que envolta els fets, el desenvolupament de les històries, els lectors/ oïdors/ espectadors que volen assabentar-se de les notícies que els hi oferim; en definitiva, hem de respectar conscienciosament la nostra professió.

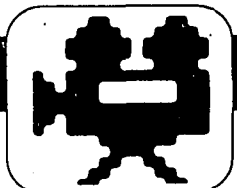
Pel seu caràcter eminentment públic, el periodisme ha de filar prim tot el que transcendeix més enllà de les teclades de la màquina d'escriure, la impressora d'un ordinador o la ploma estilogràfica tradicional. La funció primordial d'un comunicador és oferir al públic tot allò que aquest li demana però sempre amb uns límits. Aquestes delimitacions les ha de posar el mateix professional.

A les acaballes de l'any passat—l'omnipresent 1992—se celebrà el II Congrés de Periodistes Catalans on es va aprovar un codi deontològic, la base del qual es fonamentà en la defensa de la llibertat d'expressió en matèria informativa adient a tota societat democràtica. Hi ha hagut un greu incompliment de l'esmentat codi. Caldria regular, a nivell estatal, la sinuosa línia divisòria entre el dret a la intimitat de cadascú i el dret a la informació.

La legítima competència de les cadenes de televisió per captar audiència, deixa de ser-ho quan oblida els principis ètics de l'actualitat informativa. Quan reflexionem sobre la recent actitud de diversos mitjans audiovisuals ens dóna a tots autèntica ràbia i dolor. En quantitat similar a les sentides per la violació i cruel assassinat de tres adolescents que ha conmocionat tot el país.

■ Miquel Àngel Codina
Periodista

CINEMA

"El Guardaespaldas"

Director: Mick Jackson. **Intèrprets:** Kevin Costner, Whitney Houston, Gary Kemp.

La història duta a la pantalla per Mick Jackson (*Herois de paper*, *Tres dones i un barrut*) és basa en un dels primers guions de Lawrence Kasdan. El protagonista, Frank Farmer (Kevin Costner), és un guàrdia personal, professional contractat per protegir a Rachel Marron (Whitney Houston), una cantant *pop* i actriu que ha rebut diverses amenaces anònimes.

La història perd força per la manera una mica càdica i amb manca de matisos que l'explica Jackson. Al principi Frank i Rachel es porten malament; i d'una manera brusca, sense transicions, les coses canvien fins la primera nit que passen junts. Després ve el debat interior de Frank, que pensa que no pot ser a la vegada un bon guàrdia personal i un home enamorat del seu client: això ve expressat pel bon fer de Costner, en un nou paper d'*heroi*. Per la seva part, Whitney Houston debuta amb encert com a intèrpret i ofereix un rític de boniques cançons compost expressament per a la pel·lícula.

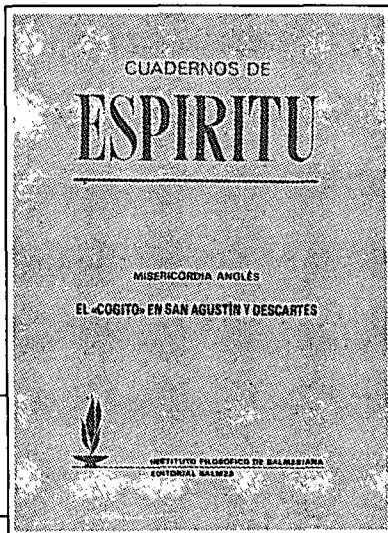
El film conjuga *suspens* i història amorosa. El perill que amenaça els protagonistes és com una ombra, que en el moment més inesperat pot fer-se present. I assolix el seu apogeu en l'elaborada seqüència del lliurament dels Oscar. Per altra banda, la història amorosa tindrà el seu encant entre els admiradors de les dues estrelles. Resulten reprobables el llenguatge groller i algun detall sensual.

S'ha procurat omplir el relat de cert contingut: la consideració alta del treball de guàrdia personal, la seva soledat i la seva semblança amb els samurais—amb homenatge a Kurosawa inclòs—, el món de l'espectacle, la gelosia... Encara que Jackson s'ocupi més de buscar els enquadraments espectaculars i de mostrar els ambients en què es mou la *beautiful people*, que en desenvolupar unes idees que el film només apunta.

■ José María Aresté

Un estudi sobre sant Agustí i Descartes

Misericòrdia Anglès.
*El "cogito" en San Agustín
y Descartes. Ed. Balmes.*

L'Institut Filosòfic de Balmesiana i l'Editorial Balmes han iniciat fa ben poc una nova col·lecció de llibres de temàtica filosòfico-teològica sota el nom de **Cuadernos Espiritu** dirigida pel professor Joan Peguerols. Del mes de juny ençà s'han publicat ja dos estudis de temàtica molt diferent: el primer, del Dr. Gaspar Cardona, titulat: **"La pastoral de los obispos norteamericanos. El desafío de la paz. La promesa de Dios y nuestra respuesta y la disuasión nuclear"**, i el segon de la Dra. Misericòrdia Anglès, que porta per títol: **"El 'cogito' en san Agustín y Descartes"** i està prologat pel Dr. Eudald Forment, Catedràtic de Metafísica de la Universitat de Barcelona i Acadèmic de sant Tomàs.

Aquest darrer llibre és un estudi comparatiu entre el pensament de sant Agustí i de Descartes centrat en la temàtica del "cogito", és a dir, de la certesa existencial de l'ànima i de la deducció de la veritat fonamental. L'autora estudia en el primer capítol el coneixement de l'ànima en sant Agustí i el sentit del seu "cogito", després (cap. II) analitza el plantejament filosòfic de Descartes, i la coneguda proposició cartesiana: "Penso, aleshores sóc"; i finalment (cap. III) confronta les dues visions i formula les seves conclusions. Segons la professora Anglès entre el plantejament dels dos filòsofs existeix un cert paral·lelisme, una certa coincidència formal, però, en canvi, des del punt de vista del contingut filosòfic, hi ha una diferència radical de plantejament. El "cogito" a sant Agustí no és de cap manera una fonamentació de la veritat, sinó el lloc privilegiat on es manifesta participadament la veritat, mentre que per Descartes el "cogito" resulta ser el principi fonamental i necessari, és a dir, l'eix vertebrador de tot el seu pensament. Per sant Agustí "la facticitat existencial del 'cogito' està mancada de necessitat i no pot exercir ni la funció de criteri de veritat ni la del primer principi del saber" (pàg. 83). Tenint en compte aquesta divergència d'enfocs "no és lícit afirmar que Descartes sigui un seguidor de sant Agustí" (pàg. 84).

En definitiva, l'estudi de la Dra. Anglès ens col·loca davant d'un debat filosòfic de llarga tradició a Occident, a saber, la controvèrsia sobre el "cogito" i el coneixement de l'ànima, i ho fa a través d'un estil clar, pedagògic i entenedor. El llibre es recolza en una selecció de textos molt encertada de cara a delimitar l'àmbit i el sentit de la problemàtica.

■ **Francesc Torralba Roselló**

De Quaresma a Pentecosta

Els tres opúscles que presenta l'Editorial "Verbo Divino" són un material totalment nou que serveix per il·luminar i viure més intensament el temps de Quaresma, Pasqua i Pentecosta. Es presenten en més de sis idiomes. Els títols dels opúscles són "Caminos de Pascua", "Los niños se ponen en camino hacia la Pascua" i "Los niños se ponen en camino hacia Pentecostés".

"Caminos de Pascua": (Per joves i adults)

Aquest opuscle ofereix pistes per admirar l'acció de Déu. Dirigít als adults que desitgen viure la seva dimensió cristiana de la Quaresma i Pasqua.

Presenta reflexions-guida, meditacions i oracions que ajudaran a créixer en la fe tant personalment com en família o comunitat.

Està estructurat en setmanes i, dia a dia, ofereix orientació i materials de reflexió, a més a més de facilitar la celebració de la litúrgia: com realitzar l'escollida, l'ambientació, activitats de motivació, lectura de la paraula, gestos simbòlics, etc.

"Los niños se ponen en camino hacia la Pascua" y "Los niños se ponen en camino hacia Pentecostés"

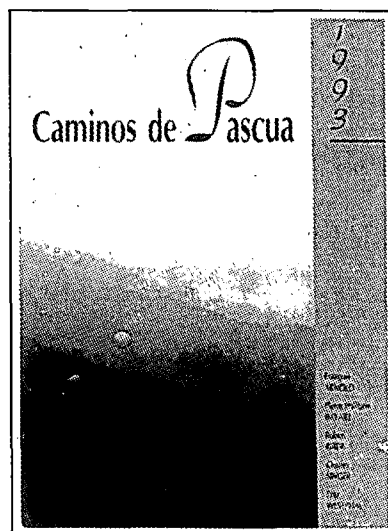
Són dos opúscles amb un llenguatge i estil adaptats per als infants que els ajudarà a viure la seva fe.

Amb aquest material l'infant pot fer-se protagonista en una aventura apassionant com és el camí cap a Déu. Facilita, al mateix temps, que es trobi amb si mateix, es trobi amb els altres en el grup i es trobi

amb Déu.

Nombroses activitats realacionades amb l'expressió plàstica i d'altres que irradien goig, orientacions sobre celebracions, reflexions i oracions són algunes de les coses per les quals es caracteritza aquest material.

● **C.C.**

Joaquim Arenas i Sampera

A LA RECERCA D'UNA HISTÒRIA AMAGADA

Colom, Catalunya
i la Descoberta

LA LLAR DEL LLIBRE

Joaquim Arenas.

*A la recerca d'una història amagada.
Ed. La Llar del Llibre.*

Colom i Catalunya

A la recerca d'una història amagada, títol d'aquesta obra, fa avinent amb la necessària claredat, que aquest llibre de caràcter divulgador, escrit per un estudiós del tema, preseta unes qüestions que han d'interessar el gran públic; les referides a Catalunya, a Colom i a la Descoberta.

L'estil didàctic de l'obra i els temes que s'hi escometen són els apropiats per als no versats en matèria colombina. Arenas ha escrit un treball d'informació i d'aclariment que versa sobre el gran enigma, cada dia més en el camí de la clarificació, del Descobridor i de la participació catalana en la descoberta.

Joaquim Arenas i Sampera, és llicenciat en pedagogia i diplomat en llengua catalana i ciències socials per la Universitat de Barcelona. Autor de nombroses obres de caràcter didàctic i sociolingüístic, ocupa actualment la Presidència del Centre d'Estudis Colombins d'Òmnium Cultural i és Cap del Servei d'Ensenyament del Català de la Generalitat de Catalunya.

● **C.C.**

Música religiosa

En aquesta publicació, el Secretariat Diocesà de Música Sacra de l'Arquebisbat de Tarragona presenta una nova aportació al repertori de música religiosa, que va sorgint com a conseqüència de la reforma litúrgica promoguda pel concili Vaticà II. Hi presenta també, altres elements perennes de la música sacra. És doncs, una obra variada, no uniforme, on

*Secretariat Diocesà de
Música Sacra. Enaltu el
Senyor. Ed. Claret.*

cadascú hi podrà escollir aquell aspecte que més li interessi.

Llevat d'una peça del mestre Jaume Llorens i Llaveria, la resta són composicions de preveres tarragonins actuals, a excepció de Mn. Salvador Ritort i Faus, ja traspasat, originari del bisbat d'Urgell, però tarragoní d'adopció, per haver desenvolupat la major part de la seva tasca musical a la seu metropolitana, on era organista de la Catedral.

SECRETARIAT DIOCESÀ DE MÚSICA SACRA
Tarragona

ENALTU EL SENYOR

Llibreria Claret

Es tracta d'un bon instrument per incrementar una mica més el nou fons musical de què l'Església va proveint-se progressivament, i ofereix un material útil a les parròquies i altres comunitats cristianes.

● **C.C.**

EMISSIONS DE TELEVISIÓ

TV1

Dimarts

00.50

Testimonio.

TV2

Dissabte

08.55

Testimonio (repetició).

10.30

Ultimas preguntas: "¿Hay en la Iglesia un lugar para los divorciados?"

Diumenge

08.45

Tiempo de creer: "Una oración para el mundo"

10.30

La Misa: des de la parròquia de Sant Pau Narbonenc, d'Anglesola (Urgell, bisbat de Solsona), presidida pel bisbe diocesà Antoni Deig i Clotet i amb la participació del Cor parroquial Santa Creu, sota la direcció de Miquel Binefa i Aiguadé (director i celebrant habitual: Mn. Manel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa)

11.30

Pueblo de Dios

CANAL 33

Divendres

18.00

Signes dels temps: entrevista sobre la beatificació de la Mare Paula Montal i Fornés, fundadora de les Religioses Escolàpies; taula rodona amb joves sobre el Concili Provincial; i el comentari evangèlic d'Armand Puig, a més del recull informatiu, conversa i agenda (director: Xavier Martin).

Diumenge

12.05

Signes dels temps: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64: espai quinzenal)

Dv 05/03

22.00

Creure, avui: fills sí, però...com?; espai informatiu i agenda (director: Ramon Safont-Tria).

DI 08/03

14.00

Creure, avui (repetició).

EMISSIONS DE RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

08.30

Informatiu religiós (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00

La música religiosa: Sancti Francisci; M. Haydn; Mater Dolorosa; Sances.

11.00 Retransmissió de la missa conventual de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05

Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 963)

Diumenge

09.00

Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

10.00 Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE,OM 738)

Diumenge

08.15

La Misa de España (des de Madrid).

13.05 Solidaris (coproducció amb Caritas Barcelona) sobre activitats de caràcter social, dutes a terme per persones i entitats sense afany de lucre de tot Catalunya (direcció: Montse Sintes, Àlex Masllorens i Domènec Subirà).

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya, FM 100.8)

Diumenge

13.05

Solidaris (en simultani amb Ràdio 1)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05

Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

14.00

Avui és el teu dia: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30

La veu de la parròquia: amb la "conversa setmanal" del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 828)

Diumenge

21.30

Objectiu, l'home: entrevista amb el Dr. Joan Morera, prevere de Barcelona i rector a Caracas (Veneçuela); amb la "carta dominical" de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO BERGA (FM 95.7)

Diumenge

09.00

Missatge d'esperança: informació religiosa i "conversa setmanal" del bisbe Deig, de Solsona (director: Albert Obradors).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00

Cristians: amb la "conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Diumenge

19.30

Obrim camins: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez)

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40

Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30

Església viva (producció de l'arquebisbat)

Dissabte

13.50

"Fets i criteris": paraules de l'arquebisbe Torrella

Diumenge

09.45

"Església viva (producció de l'arquebisbat)

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30

Reflexió: amb la "conversa setmanal" del bisbe Deig, de Solsona

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.00

connexió amb la retransmissió de la missa per a tot Espanya (des de llocs diferents).

09.45 Testimoni: repercussions del nou organigrama de la Conferència Episcopal Espanyola; noticiari religiós, amb la "carta dominical" de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Ramon Clivillé).

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05

"Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 Església viva (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10

Noticario

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15

Església viva: amb la "conversa setmanal" del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30

Café i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 Església viva (producció de l'arquebisbat)

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a "Catalunya Cristiana").

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÉ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: temes relacionats amb el món cristià i social; seccions: La paraula del bisbe (missatge setmanal), Rutes de la fe (santuaris, esglésies i ermites), Entrevista (tema actual), Els sants oblidats (sants de la setmana) La veu dels joves (destinat als joves), Noticiari i Comentari de l'evangeli: presentador: Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (OM 1269) diumenge 9.45 i 14.05h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) diumenge 12.15h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h..

Ràdio Banyoles (FM 107.3) diumenge 10.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.30h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Companyia de Cassà (FM 92.8) diumenge 9.30h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup (Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 92.7) per confirmar

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Pineda de Mar (FM 107.9) diumenge 08.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.0) diumenge 9.05h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.30h.

Ràdio la Vall de Mar (FM 107.6) per confirmar

LA PARAULA DEL BISBE : missatge setmanal del bisbe Camprodon (es publica al Full Parroquial".

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.05h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 8.55h.

Ràdio Platja d'Aro (FM 106.6) dissabte 8.30h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.50h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al "Full diocesà").

L'emeten: Ràdio Balsereny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FEI/VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, (FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30 h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

RàdioInfant (l'Hospitalet (FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Jovenut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

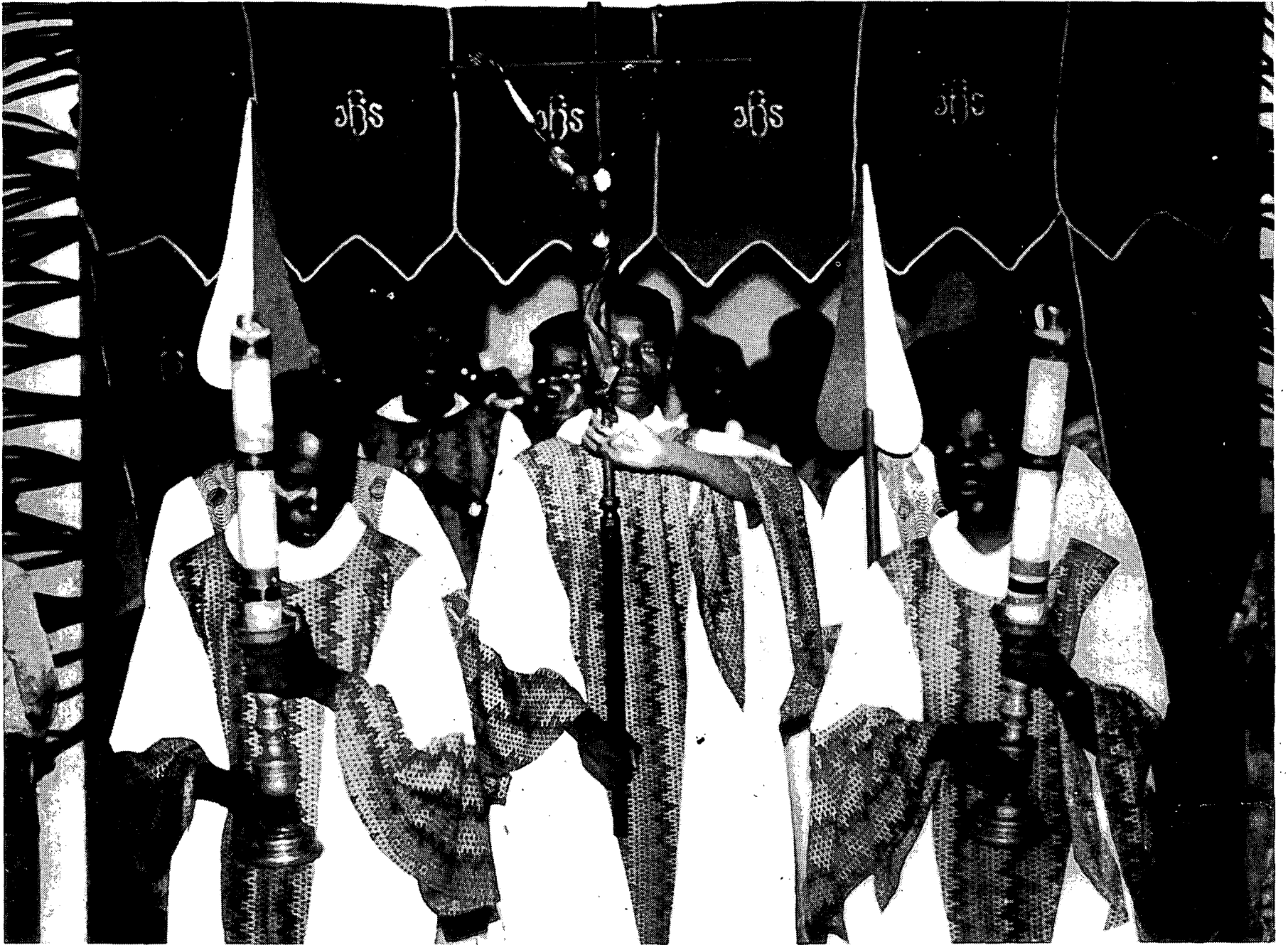
PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

(pendent de recepció)

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïem la recepció de controls d'emissió.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciants femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Obispo Irurita, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25280 Solsona
Bisbat

25002 Lleida
Plaza de San José, 2º 1º

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

43500 Tortosa
Bisbat

Reunió de bisbes

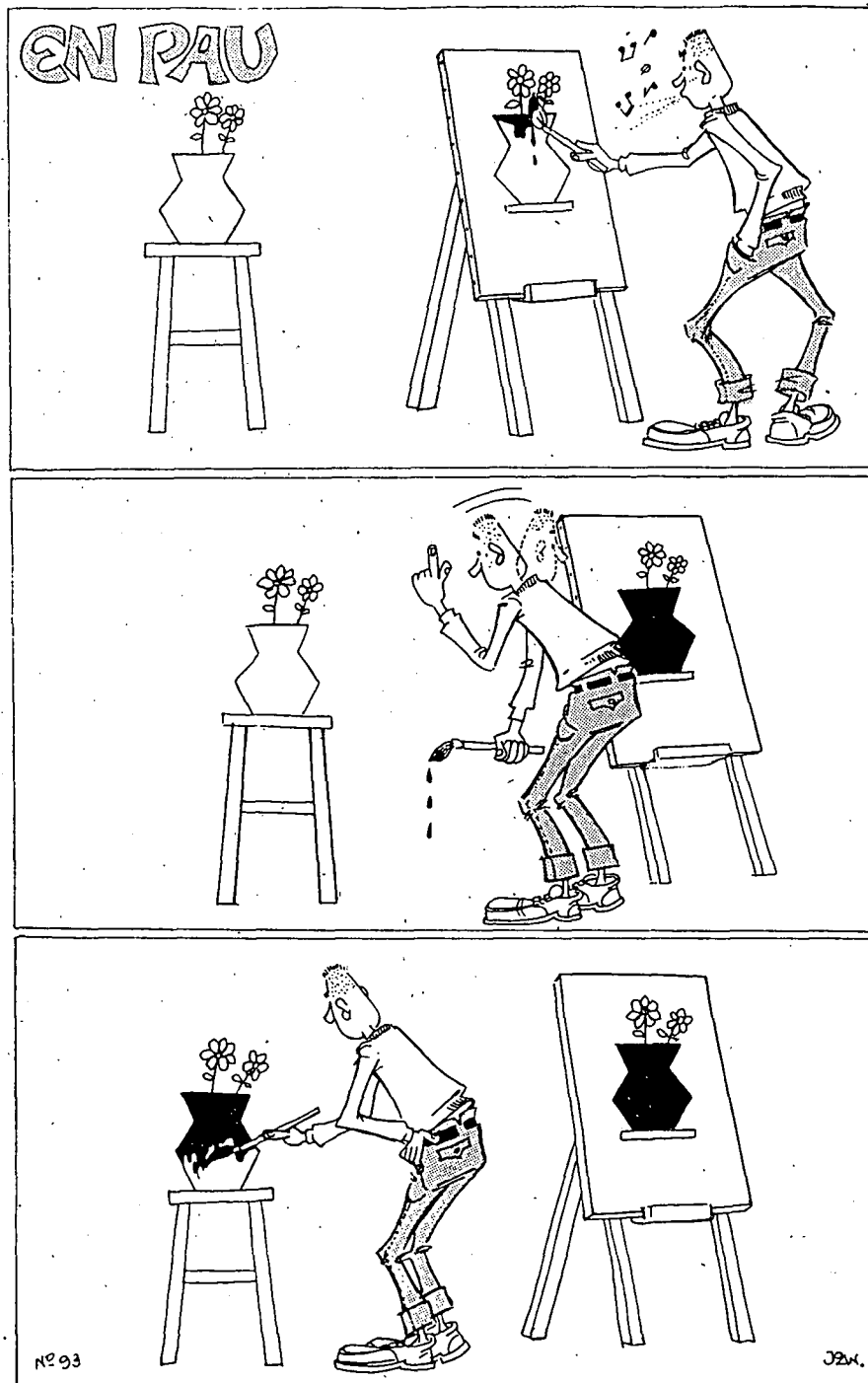
La setmana passada es van reunir a Madrid tots els bisbes d'Espanya: l'anomenada Conferència Episcopal Espanyola. Era una reunió molt important perquè, a més de trobar-se i tractar temes que els interessin a tots plegats, havien de renovar els càrrecs, és a dir, havien de nomenar entre ells mateixos nous responsables de coordinació de temes o àrees de treball, així com els representants de la Conferència, que són els responsables de la bona marxa de la seva gestió i de la relació amb altres organismes.

Costa de creure que, tractant-se de bisbes, amb responsabilitat de servei pastoral a cada una de les Esglésies locals concretes anomenades diòcesis, puguin anar-se a trobar precisament per barallar-se o fer-se la guitza, com si formessin bàndols i haguessin d'estar per força prèviament enenistats.

Res més lluny de la realitat! Els havíeu de veure, cadascun al seu aire i amb la seva personalitat, qui amb més anys, qui amb més humor, com anaven complint el programa objecte de la reunió.

Potser n'hi ha pocs de joves, és veritat. Però s'esperen nomenaments, i poden recaure en sacerdots de menys edat. El que cal és que facin bé el seu ofici de puntals de l'Església i de promotors d'evangelització, i que els hi ajudem nosaltres, per la part que ens toca, així com ho fa ja l'Esperit Sant.

Àngel

Nº 93

J24.

EN PITU CALSAPEU

Busquem l'evangeli de diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 4, versets de l'1 a l'11 (Mt 4:1-11).

Reflexionem: 1. Els quaranta dies -la quarantena, d'on ve Quaresma- amb què els cristians ens preparem cada any per celebrar la gran diada de Pasqua -la cinquantena pasqual- només tenen sentit des de la perspectiva que hi dóna Jesús: un temps dedicat més intensament a la Paraula de Déu -«diu l'Escriptura»- i a les coses de l'esperit, és a dir, a no donar satisfacció fàcil als nostres sentits.

2. Fer «miracles» en interès propi, fer actes d'ostentació davant els altres i tocar tant de peus a terra fins a fer el que sigui per aconseguir parcel·les de poder, són actuacions amb què ens posem al marge de Déu.

3. Jesús va voler ser temptat precisament d'aquestes «debilitats», la qual cosa vol dir que nosaltres tampoc no ens ho estalviarem. Però ell, que és Paraula de Déu, hi va respondre com cal. I a nosaltres, el que ens toca de fer és això: imbuir-nos de Jesús, envigorir-nos amb la seva paraula, adquirir o readaptar pautes de doctrina. Quaresma: una gran oportunitat.

■ El catequista

Les nostres coses:

Els Carnestoltes

Potser dijous passat -dijous Gras- vau menjar com jo truita de botifarra d'ou i coca de llardons. Els catalans som molt amics de les nostres tradicions i d'entre aquestes les de menjar i beure són molt abundants. No crec que hi hagi gaires catalans que no mengin torrons per Nadal o panellets per Tots Sants. Tots aquests costums nostres tenen un sentit determinat i així les truites i coques de dijous Gras representen el començament de les disbauxes del Carnestoltes, perquè la proximitat de la Quaresma -dies de reflexió i abstinència- fa que totes les celebracions carnavalesques anessin acompanyades (en temps que estaven més generalitzades que avui) d'un gran consum de carn i especialment d'embotits de porc.

Anys enrera la celebració del Carnestoltes a Catalunya assolia una remarcable importància. Moltes manifestacions populars, danses, entremesos, representacions i jocs tenen el seu origen en aquest dies carnavalescos. I encara avui en

algunes poblacions es conserven brillants manifestacions del Carnestoltes, com a Vilanova i la Geltrú, a Reus o a Solsona. Celebracions que no comporten necessàriament els excessos d'un mal entès sentit del que és divertir-se i passar-ho bé. A Vilanova, per exemple, el més important del seu Carnestoltes és una multitudinària, divertida i incruenta batalla de caramels.

Perquè disfressar-se, cantar, ballar, fer tabola i riure no té pas res de dolent. Però sovint hi ha qui passa de la ratlla i ja sabeu que hi ha gent que creu que es diverteix amb bromes pesades i amb bretolades de tota mena. Però la broma deixa de ser broma quan ofèn algú, quan fa mal.

Els mallorquins, del Carnestoltes en diuen "Es darrers dies", nom que escau bé a aquests dies de gresca que acaben el dimecres de Cendra amb el tradicional enterrament de la sardina.

per J. SALVADOR

Una visita al zoo

La Neus i l'Enric van anar l'altre dia a visitar el zoo. A tots dos els agraden molt els animals i com que no tenien classe, van decidir que aquesta seria una bona manera d'aprofitar el dia. L'entrada no es pot dir que fos barata, però al capdavall, qualsevol disc o videojoc és més car.

S'hi van estar tot el dia. Van visitar l'aquari, on van saludar l'Orca Ulisses i van poder gaudir de les tombarelles dels dofins; van fotografiar els lleons, els tigres, els elefants, rinoceronts, hipopòtams, girafes, camells,... Van conèixer la petita foca nascuda feia pocs mesos, i van donar la benvinguda als pandes vermells.

I no podia ser d'una altra forma, l'estrella del dia va ser, sens dubte, l'únic gorila blanc del món: el Floquet de Neu. També hi havia un munt de japonesos fent-li fotografies, i ell els mirava de cua d'ull amb un posat molt actiu, com si sabés que tota aquella gent el considerava molt especial.

Però a l'Enric li van fer especial gràcia uns petits gripaus vinguts de Mallorca que es diuen "ferrerets". Aquesta espècie que només es troba en llocs molt esquerps i difícils d'arribar -i és per això que ha pogut amagar-se de les serps-, està en perill d'extinció. Per aquest motiu els biòlegs i veterinaris del zoo de Barcelona miren de trobar la manera de protegir la seva reproducció.

Aquesta és una de les tasques més importants que realitzen els zoològics d'arreu del món. És cert que a voltes fa molta llàstima veure els animals engabiats, però penseu que si no fos així moltes espècies ja haurien desaparegut de la terra.

BABAR

i els seus amics a la masia

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Quina flaire a la cuina! La vella senyora

afegeix encara una (11) a l'olla.

-Tot això hauria de bullir una hora encara-

diu, tot donant una ullada al

mentre netejava la verdura, Pom ha trobat

un i decideix dur-lo a fora.

Celert està preparant confitura.

-Puc tastar aquest ? -demana Àlexander.

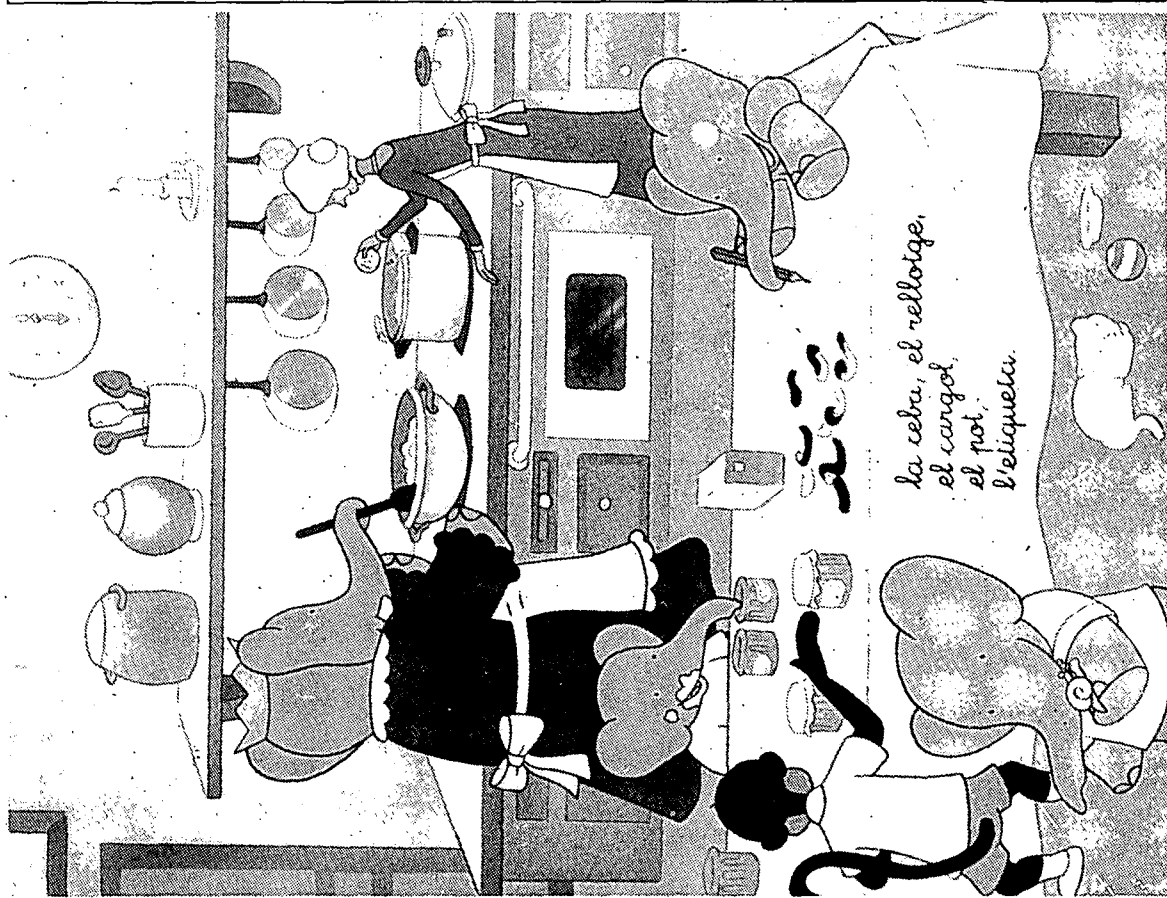
Vull veure si està al punt de sucre.

Flora escriu ja la darrera

-Si vas tantant -diu rient-, no ens en deixaries!

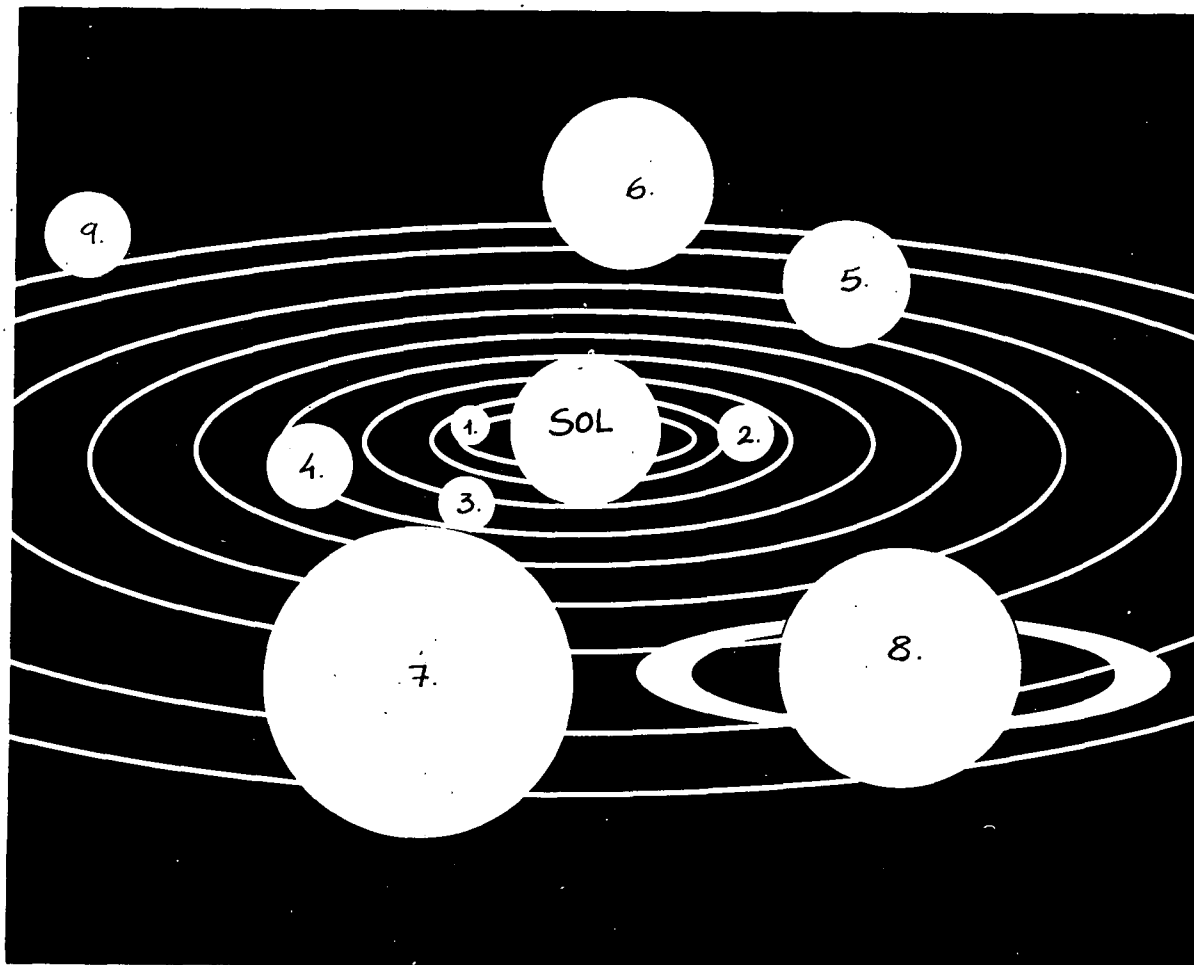
Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

la ceba, el rellotge,
el cangol,
el pot,
l'eliqueta.

MISCELA L'ÀNIA

1. POSA EL NOM A CADA PLANETA DEL SISTEMA SOLAR.

2.

DE QUINA IMPORTANT ENTITAT DEL NOSTRE PAÍS FOU FUNDADOR, EN LLUÍS MILLET, L'ANY 1891.

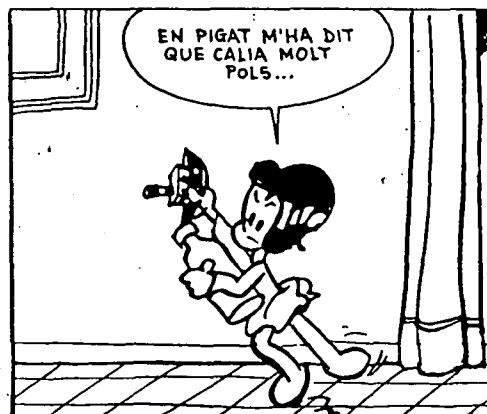
- 1- EL BARÇA.
- 2- FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES.
- 3- SOCIETAT CORAL TERRASSENCA.
- 4- ORFEO CATALA
- 5- ORFEO MARTINENC.
- 6- ORFEO TIBETA.
- 7- CORAL IGUALADINA.

SOLUCIONS

- 1. MERCURI, 2. VENUS, 3. TÈRRA, 4. MART, 5. URA.
- 6. NEPTÚ, 7. JÚPITER, 8. SATURN, 9. PLUTO.

2. EL Nº 4

LA MARIONA

Cafari LORENÇ

MIREU, ALLÍ, UN RAMAT D'HIPOPOTAMS.

